

صبح جمعه

۱۴۰۰/۱۲/۶

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۶ اسفند ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
فارسی	۱	۲	۳	۵	۶	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۴	۶	
دین و زندگی	۱	۳	۵	۷	۸	
زبان انگلیسی	۱	۲	۳	۵	۶	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/Kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/kanoonir_e) ببینید.

ادبیات حماسی

(گذر سیاوش از آتش)

درس ۱۲

صفحه ۹۸ تا صفحه ۱۰۸

۱- معنای واژه‌های مشخص شده در بیت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

- همی تا بود راه نیکی سپر / که نیکی بود مر بدی را سپر
- رایت دولت تو چون رایت / برگزشته ز منتهای نجوم
- گفتمی که بیا بر من اندیشه مدار از کس / گر بخت دهد یاری، اندیشه آن دارم

(۱) طی کن، فطرت، فکر (۲) وسیله دفاع، قصد تو، بیم (۳) پیمان، پرچم، ترس (۴) بخشش، پرچم، اندوه

۲- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«شیری آن‌جا پادشاهی دارد و ددان آن نواحی در دام طاعت خود آورده، شاه پیلان را از شنیدن این حکایت سلسله بی‌صبری در درون بجنبید و چون آن پیل که در دیار قریتش هندوستان یاد آید، از شوق کشش آن نزهتگاه زمام سکون و قرار با او نماند و در آن نشاط از غایت نخوتی که در سر داشت، هر لحظه استعادت ذکر آن می‌کرد.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳- یکی از آرایه‌های کدام بیت در کمانک روبه‌رو نادرست آمده است؟

- (۱) روز اول رفت دینم در سر زلفین تو / تا چه خواهد شد در این سودا سرانجام هنوز (ایهام، تضاد)
- (۲) چون تو در بستان برفاکندی نقاب / لاله را دل بر گل و نسیرین بسوخت (تشبیه، حسن تعلیل)
- (۳) دوست، خون دل ما خورد به جای می ناب / در عوض زهر بلا ریخت به پیمانۀ ما (مجاز، تشبیه)
- (۴) یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند و هزاران همه رفتند (ایهام تناسب، استعاره)

۴- در کدام بیت تعداد «تشبیه» متفاوت است؟

- (۱) کمر چون خامه خلقی بسته در شرح رخت لیکن / من اندر مصحف روی تو یک تفسیر می‌خواهم
- (۲) نور کن به شمع عارض خود راه تاریکم / که در ظلمات گیسویت یکی شبگیر می‌خواهم
- (۳) شبی چون شانه هوشم رفت اندر کشور زلفش / ازین خواب پریشان از تو یک تعبیر می‌خواهم
- (۴) برای خرمن محنت که خاکش بر فلک بادا / ز برق دل یکی آه شررت‌تأثیر می‌خواهم

۵- نقش واژه‌های مشخص شده، به ترتیب کدام است؟

«در هوای دوگانگی تازگی چهره‌ها پژمرد / بیایید از سایه روشن رویم / و اگر جاپایی دیدیم مسافر کهن را از پی برویم / شب‌بوی ترانه ببوییم چهره خود گم کنیم»

- (۱) صفت، مفعول، نهاد، قید / (۲) مفعول، مضاف‌الیه، مفعول، مسند
- (۳) نهاد، مضاف‌الیه، مفعول، مسند / (۴) مفعول، متمم، نهاد، قید

۶- معنای مورد نظر از فعل «ساختن» در کدام گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) چنین گفت کاین لشکر رزم‌ساز / سپردم تو را راه خوارزم ساز (قصد و آهنگ کردن)
- (۲) کودن و خوار و خسیس است جهان و خَس / زان نسازد همه جز با خس و با کودن (هماهنگی و سازگاری کردن)
- (۳) چشم از تو برنگیرم گر می‌کشد رقیبم / مشتاق گل بسازد با خوی باغبانان (تحمل کردن و مدارا)
- (۴) بسوز مجمر و دود از دل عبیر برآور / بساز بربط و آتش ز جان عود برانگیز (فراهم کردن)

۷- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) گر پاره ساخت تیغ جفای فلک دلم
کو دل که از جفای فلک پاره پاره نیست
- (۲) گرچه بر ارباب دانش خرمن عالم جوی است
لیک از جور فلک صاحب هنر غم می خورد
- (۳) امروز نیست دست جفای فلک دراز
دیری است تا بر اهل هنر دست یافته است
- (۴) جز جفا با اهل دانش مر فلک را کار نیست
زانکه دانا را سوی نادان بسی مقدار نیست

۸- در کدام بیت هر دو زمینه «ملی» و «خرق عادت» حماسه وجود دارد؟

- (۱) بیامد به پیش خداوند پاک
همی گشت پیچان و گریان به خاک
- (۲) همی گفت کاین ازدها را که گشت
مگر آن که بودش جهاندار پشت
- (۳) یکی کوه بینی سر اندر هوا
بر او بر یکی مرغ فرمانروا
- (۴) که سیمرغ گوید ورا کارجوی
که برنده کوهی ست پیکارجوی

۹- کدام بیت «فادد» مفهوم بیت زیر است؟

- «غلام عشق شو، کاندیشه این است»
همه صاحب دلان را پیشه این است»
- (۱) بر سر بازار عشق آزاد نتوان آمدن
بنده باید بودن و در بیع جانان آمدن
- (۲) گردن از بندگی عشق مکش چون یوسف
که عجب سلسله بنده نوازی دارد
- (۳) غبار خط نگردد مانع نظاره عاشق
که صاحب دل ز هر گرد سپاهی بر نمی گردد
- (۴) نهاده بر کف جامی بر من آمد عشق
که ای هزار چون من عشق را غلام غلام

۱۰- کدام دو بیت اشتراک مفهومی ندارند؟

- (۱) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی
باید زدن سنگ را بر سبوی
- خوش بود گر محک تجربه آید به میان
تا سیه روی شود هر که در او غش باشد
- (۲) سیاوش چنین گفت کای شهریار
که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار
- بسی مرگ بهتر بود بهر مرد
که بنشیند از ننگ بر روش گرد
- (۳) پادشاهی که طرح ظلم افکند
پای دیوار ملک خویش بکند
- ظلم شاخ است و بیخ آن ظالم
شاخ را بیخ پرورد داریم
- (۴) گواه دامن پاک سیاوش گشت چون آتش
فلک خاکستر غم بر سر سودابه می ریزد
- ز پرده سوزی عصمت بود زلیخا خوار
عزیز گشتن یوسف ز پاکدامانی است

۱۱- معنی چند واژه غلط است؟

(غو: غریو)، (ژنده: عظیم)، (دستوری: اجازه دادن)، (پایمرد: دستیار)، (هژبر: شیر)، (گیتی: گیهان)، (درفش: بیرق)،

(برافراختن: روشن کردن)، (انبان: خیک)، (ژیان: خشمگین)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۲- در کدام بیت غلط املایی وجود ندارد؟

(۱) عاشق ار آمد به کویش دنیی و عقبی نخاست

(۲) ز بدطینتان سیه روی زشت

(۳) حالیا عزم صفر دارم و ره در پیش است

(۴) گفتم از غم به وصال تو گریزم لیکن

۱۳- در ابیات کدام گزینه به ترتیب نام «اثری» از «حمید سبزواری، مجد خوافی، غلامحسین یوسفی و باذل مشهدی» ذکر شده است؟

(الف) نمود او به آن قوم چون خیبری

(ب) من چنان بیخودم که بانگ جرس

(ج) خروشید و زد دست بر سر ز شاه

(د) روضه خلد برین خلوت درویشان است

(ه) تشنه سوخته در چشمه روشن چو رسید

(۱) ب، د، ج، ه (۲) ب، د، ه، الف (۳) الف، ه، ج، د (۴) ب، ه، ج، الف

۱۴- آرایه‌های مقابل همه ابیات «کاملاً» درست هستند؛ به جز

(۱) صوفی بیا که آینه صافی است جام را

(۲) بدان سان سوخت چون شمعم که بر من

(۳) سر ز مستی برنگیرد تا به صبح روز حشر

(۴) ساقی ار باده از این دست به جام اندازد

۱۵- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«مگر رسید عروسان باغ را ماتم که زاغ جامه سیاه است و زردرو اشجار»

(۱) پارادوکس، ایهام، تشخیص، استعاره

(۲) جناس، استعاره، حسن تعلیل، نغمه حروف

(۳) تشبیه، واج‌آرایی، کنایه، حسن تعلیل

(۴) جناس، ایهام تناسب، تشخیص، تلمیح

۱۶- «صفت فاعلی» در ابیات کدام گزینه یافت می‌شود؟

- (الف) می‌کشند از داغ سودایت خردمندان شهر
 (ب) مردمان عاشق گفتار من ای قبله خوبان
 (ج) قدرت حرف گرفتند و زبانم دادند
 (د) شهبازم ار چه بسته زبانم به گاه صید
 (ه) گرچه خدای دادگر ناید در اجسام بشر
- (۱) الف، د، ه (۲) الف، ب، د (۳) ه، ج، ب (۴) د، ج، الف

۱۷- در جملات چند بیت هم شیوه بلاغی و هم شیوه عادی مشاهده می‌شود؟

- (الف) تویی در ملک جان، جان و چه جانی؟ جان مهرویان
 (ب) بود چشمت یکی جادو، چه جادو؟ جادوی کافر
 (ج) چه جانسوز است بر آتش، چه آتش؟ آتش محنت
 (د) جمالت مجمع ما شد، چه مجمع؟ مجمع خوبان
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۸- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

- «خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد
 (۱) چند پرسى به ره عشق چه دربايست است؟
 (۲) طاقت آزار نيش از آورى، نوشت دهند
 (۳) گفتم که درد عشق شود از سفر علاج
 (۴) گرچه حافظ در رنجش زد و پيمان بشکست
- عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد»
 تیشه بر فرق سر و خار به پا می‌آید
 صبر کن کز پرده دل، گل برآرد خار عشق
 ای دل، نشد ز دوری دلبر چه می‌کنی؟
 لطف او بین که به لطف از در ما باز آمد

۱۹- مفهوم کدام بیت در مقابل آن درست آمده است؟

- (۱) لاف عشق و گله از بار زهی لاف دروغ
 (۲) دشمن خانگی آدم خاکی ست زمین
 (۳) به در بستن چرا جویم بهانه
 (۴) ز دست سامری روزگار می‌آید
- عشق بازان چنین، مستحق هجرانند (پرهیز از گزاف‌گویی و دروغ)
 خانه دشمن خود را ز چه آباد کنیم (خیانت نکردن به میهن)
 که آب من برآمد هم ز خانه (بهانه‌جویی نکردن و قناعت به داشته‌ها)
 که جای، تنگ ز گوساله بر کلیم کند (تمایل روزگار به بدکرداری)

۲۰- مفهوم کدام بیت با بقیه ابیات یکسان نیست؟

- (۱) حاجی از کعبه کجا روی بتابد خواجه
 (۲) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم
 (۳) ز مشکلات طریقت عنان متاب ای دل
 (۴) گر رهروان به کعبه مقصود می‌رسند
- گر همه بادیه بر خار مگیلان گذرد
 سرزنش‌ها گر کند خار مگیلان غم مخور
 که مرد راه نیندیشد از نشیب و فراز
 ما جز به خارهای مگیلان نمی‌رسیم

عربی، زبان قرآن ٢ و ٣

١٥ دقیقه

عربی، زبان قرآن ٣

ثلاث قصص قصيرة

درس ٣

صفحة ٣٧ تا صفحه ٤٦

عربی، زبان قرآن ٢

تأثير اللغة الفارسية على اللغة

العربية / الصدق

درس ٤ تا پایان درس ٥

صفحة ٤٥ تا صفحه ٧٠

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٢١ - ٢٨)

٢١- ﴿ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَىٰ فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ ... ﴾:

- (١) به سوی فرعون پیامبری برانگیختیم و فرعون از آن پیامبر تبعیت نکرد!
- (٢) پیامبری به سوی فرعون فرستادیم، پس فرعون از آن پیامبر نافرمانی کرد!
- (٣) رسولی که به سمت فرعون ارسال کردیم، فرعون از او عصیان نمود!
- (٤) به طرف فرعون رسولی فرستاده شد، پس او از آن رسول نافرمانی کرد!

٢٢- «إِنْ أَضْمَرْتَ شَيْئًا فَسَيُظْهِرُ فِي فَلَتَاتِ لِسَانِكَ وَ صَفَحَاتِ وَجْهِكَ!»:

- (١) چنانچه چیزی را از دیگری پنهان کنی، در لغزش‌های زبان و همه جای چهره‌ات پدیدار خواهد گشت!
- (٢) با پنهان نمودن چیزی باعث می‌شوی آن در لغزش‌های زبان و همه جای صورتت ظاهر گردد!
- (٣) اگر چیزی را پنهان نمایی، در لغزش‌های زبان و همه جای چهره‌ات، آشکار خواهد شد!
- (٤) اگر چیزی را مخفی کنی، در لغزش زبان و تمام جای صورت، نمایان خواهد شد!

٢٣- «رَجَاءٌ عَرَفْنَا مَوْسُوْعَةً ضَمَّتْ أَسْمَاءَ الْأَطِبَّاءِ الَّذِينَ كَانَ لَهُمْ تَأْثِيرٌ كَثِيرٌ فِي تَقَدُّمِ عِلْمِ الطَّبِّ!»: لطفاً به ما ...

- (١) دانشنامه‌ای را معرفی کن که نام‌های پزشکانی را که در پیشرفت علم پزشکی تأثیر فراوانی داشته‌اند، در بر گرفته است!
 - (٢) واژه‌نامه‌ای را بشناسان که نام‌های پزشکانی را که تأثیرشان در پیشرفت دانش پزشکی شگرف بوده است، در بر گرفته است!
 - (٣) دانشنامه‌ای را معرفی کن که در آن نام پزشکانی را که تأثیر زیادی در پیشرفت دانش پزشکی داشته‌اند، گرد آمده است!
 - (٤) واژه‌نامه‌ای را معرفی نمایید که نام‌های پزشکانی را که در پیشرفت علم پزشکی دارای تأثیر زیاد بوده‌اند، در بردارد!
- ٢٤- «مَفْرَدَاتٌ فَارِسیَّةٌ كَثِیْرَةٌ قَدْ نُقِلَتْ إِلَى الْعَرَبِیَّةِ عَلَی مَرِّ الْعُصُوْرِ وَلَكِنْ أَصْوَاتُهَا وَ أَوْزَانُهَا تَغَيَّرَتْ وَ نَطْقُهَا الْعَرَبِ وَفَقاً لِأَلْسِنَتِهِمْ!»:

- (١) بسیاری از واژگان فارسی در گذر زمان‌ها به عربی منتقل شده‌اند، اما صداهای آن‌ها و وزن‌هایشان را تغییر دادند و عرب‌ها براساس زبان‌های خود آن‌ها را بر زبان آوردند!
- (٢) واژگان فارسی بسیاری در گذر زمان‌ها به عربی منتقل شده‌اند، اما صداهای آن‌ها و وزن‌هایشان تغییر یافته‌اند و عرب‌ها آن‌ها را براساس زبان‌های خود بر زبان آورده‌اند!
- (٣) در گذر زمان واژگان فارسی زیادی به عربی انتقال یافته است، اما عرب‌ها صدای آن‌ها و وزن‌هایشان را عوض کردند و آن‌ها را براساس زبان‌شان تلفظ کردند!
- (٤) واژگان فارسی بسیاری را در گذر زمان‌ها به عربی منتقل کرده‌اند، اما صداهای آن‌ها و وزن‌هایشان تغییر یافته است و براساس زبان‌های عرب‌ها بر زبان آمده‌اند!

٢٥- «عِنْدَمَا لَمْ يَقْبَلِ الرَّجُلُ بِنْتَهُ الصَّغِيرَةَ إِزْعَجَ النَّبِيُّ جَدًّا وَ كَرِهَ سَلُوْكَهٖ فِي التَّفْرِیْقِ بَيْنَ أَطْفَالِهِ الصَّغَارِ!»:

- (١) هنگامی که مرد دختر کوچکش را نبوسید، پیامبر را بسیار آزرده ساخت و ایشان رفتار او را در فرق گذاشتن بین کودکان کوچکش ناپسند دانست!
- (٢) وقتی مرد دختر کوچک خود را نبوسیده بود، پیامبر بسیار آزرده شد و رفتار متفاوت او را با بچه‌های کوچک خود ناپسند دانست!
- (٣) پیامبر وقتی دید که مرد دختر کوچکش را نمی‌بوسد، واقعا آزرده شد و رفتار او را در فرق گذاشتن بین بچه‌های کوچکش ناپسند دانست!
- (٤) وقتی مرد دختر کوچک خود را نبوسید، پیامبر بسیار آزرده گردید و رفتار او را در فرق گذاشتن میان بچه‌های کوچکش ناپسند دانست!

۲۶- عین الخطأ:

- (۱) باب صالة التفتيش يكاد يُغلق و لكن ما وصل أحي!: در سالن بازرسی داشت بسته می شد ولی برادرم هنوز نرسیده است!
- (۲) لا تستشر من يُكرّر عملاً خطأ مراتٍ و لا يُصلحه!: از کسی که کار خطایی را بارها تکرار می کند و آن را اصلاح نمی کند مشورت نگیر!
- (۳) سامحنی یا صديقي، فإني ما وجدتُ طريقاً أساعدك به!: دوست من، مرا ببخش چون راهی را که با آن کمکت کنم، پیدا نکرده ام!
- (۴) هذه الرياح التي أخذت تعصف سُحْرَب البيوت في الشاطئ: این بادهایی که شروع به وزیدن کرده اند، خانه ها را در ساحل خراب خواهند کرد!

۲۷- عین الصحيح:

- (۱) يُحكى أن شاباً كذاباً تظاهراً بالغرق ثم ضحك على أصحابه!: حکایت می کنند که جوانی بسیار دروغگو به غرق شدن وانمود کرد سپس به دوستانش خندید!
- (۲) أنقذوا ذلك الطفل الصغير من البحر فإنه سيغرق!: آن کودک کوچک را از دریا نجات دادند، زیرا او ممکن بود غرق شود!
- (۳) لم ينظرون إلى كثرة صلاته و لا يلتفتون إلى صدق حديثه!: برای چه به زیادی نمازش نگاه می کنند و به راستگویی او توجه نمی کنند!
- (۴) أسألك أن تصبري لحظة، سأبدل لك بطاقة الشحن!: از تو می خواهم که یک لحظه صبر کنی، کارت شارژ را حتماً عوض خواهم کرد!

۲۸- «آیا می توانی فرهنگ لغتی به من معرفی کنی که بیشتر اصطلاحات فرهنگی را دربر بگیرد!» هل تقدر أن

(۱) تُعرّفني معجماً يحتوي أكثر المصطلحات الثقافية!؟

(۲) يعرّفني معجماً احتوى كثيراً من المصطلحات الثقافية!؟

(۳) تعرّف لي المعجم يضم أكثر مصطلحات ثقافية!؟

(۴) تُعرّفني المعجم يضم كثير مصطلحات ثقافية!؟

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۲۹ - ۳۳) بما يناسب النص:

الفضة عنصر كيميائي ذات لون مُميّز يقع بين الأبيض و الرمادي، و الذي ينسب لها فيقال لون فضي؛ ولها خواص مميزة من حيث الناقلية الكهربائية و الحرارية و كذلك الانعكاسية. الفضة من الفلزات النفيسة و كذلك من فلزات النقود، لذلك تُستعمل في سكّ النقود، وحدها أو مع الذهب أحياناً. للفضة العديد من الاستخدامات، فبالإضافة إلى استخدامها في مجال سكّ النقود، فلها استخدامات في صناعة الألواح الشمسية و تنقية المياه و الصناعات الإلكترونية و الصناعات الكيميائية، بالإضافة إلى استخدامها في صناعة الفضيات.

توجد الفضة في بعض الأحيان على شكلها الطبيعي الأصلي على هيئة قطع صغيرة أو صفحات رقيقة أو على شكل حبال؛ ولكنه توجد غالباً مرتبطة مع عناصر أخرى في معادن مختلفة. على الرغم من أنها أكثر وفرة في الطبيعة من الذهب بـ ۲۰ مرة، إنها أقل وفرة من النحاس بمقدار ۷۰۰ مرة.

٢٩- عین الصّحیح حول الفضة:

- (١) لا تقدر الفضة على نقل الكهرباء و الحرارة!
- (٢) قد نستخدم الفضة ممزوجة مع الذهب لصنع النقود!
- (٣) إنّ الفضة من الفلزّات التي لا توجد خالصة في الطبيعة!
- (٤) نستفيد من الفضة لكي لا يصل المزيد من ضوء الشمس إلينا!

٣٠- عین الصّحیح حول وفرة الفلزّات في العالم:

- (١) النحاس أكثر وفرة من الفضة بـ ٣٥ مرّة!
- (٢) وفرة الفضة على الشّكل الطبيعيّ الأصليّ كثيرة جدّاً!
- (٣) الذهب أقلّ وفرة في العالم من النحاس بـ ١٤٠٠٠ مرّة!
- (٤) لا فلزّ إلّا و هو أكثر وفرة في العالم من الفضة و الذهب!

٣١- عین الموضوع الذّي ما جاء في النّص:

- (١) استخدامات الفضة في الصناعات!
- (٢) خواصّ الفضة الفيزيائية!
- (٣) استعمال الفضة في إنتاج الطّاقة!
- (٤) مراحل إنتاج الفضة!

■ عین الخطأ في الإعراب و التّحليل الصّرفي (٣٢ و ٣٣)

٣٢- «الاستخدامات»:

- (١) اسم - جمع سالم للمؤنث - معرّف بأل / مجرور بحرف الجرّ
- (٢) مصدر (مضارعه: يستخدم و لها ثلاثة حروف زائدة) / « من الاستخدامات »: خبر
- (٣) اسم - مصدر؛ حروفه الأصليّة: خ د م، اسم فاعله: مُستخدم، و اسم مفعوله: مُستخدم
- (٤) جمع (مفرده: الاستخدام) - مصدر (ماضيه: استخدم، على وزن: استعمل) - معرفة (بسبب وجود حرف « ال »)

٣٣- «يقع»:

- (١) فعل مضارع من مصدر « وقوع » - صيغته للغائب / فعل و الجملة فعلية
- (٢) مضارع - للمذكّر - له ثلاثة حروف أصليّة و ليس له حرف زائد / فعل و فاعل
- (٣) فعل مضارع (يمكن أن يعادل المضارع الإخباري في الفارسيّة) - للمذكّر / فعل و الجملة فعلية
- (٤) للمفرد المذكّر الغائب - مضارعه: يَقَعُ، دون حرف زائد / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية و تُصَف « مميّز »

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٣٤ - ٤٠)

٣٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) الصّدقُ معَ الله يتجَلَّى بإخلاصِ الأعمالِ له!
 (٢) من أخلاقِ الجاهلِ الإجابةُ قبلَ أن يُسمَعَ!
 (٣) ﴿عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ﴾
 (٤) ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾

٣٥- عین الخطأ في مفهوم الكلمات:

- (١) التزام: التّعهد بشيء و الوفاء به!
 (٢) انضمام: التحاق شيء إلى فريق و مجموعة أكبر!
 (٣) إضمار: اختفاء الضمير في الفعل و استتاره!
 (٤) الثقات: الانتباه و العناية إلى شخص أو شيء!

٣٦- عین الصحيح عن المفردات:

- (١) هذا المعبد يجذب سَيَّاحاً من دُولِ العالمِ!: (مفرد) سياحة، دولة
 (٢) ... إِنْ لَا يَسْتَطِيعُ الكَذَّابُ أَنْ يُخْفِيَ كَذِبَهُ!: (مترادف) رُخْصَة، يَسْتُرُ
 (٣) سافرتُ إلى قريّةٍ شاهدتُ صورَتَها أيامَ صِغري!: (جمع) قُرى، تصاویر
 (٤) أخي لَمْ تَكْذِبْ على صديقك و هو يكره الكذب!: (متضاد) تصدق، يُحِبُّ
 ٣٧- عین ما ليس فيه اسم يكون معرفةً بالعلميّة:

- (١) جاءَ صديقي وحيداً لزيارة أحدٍ من أقربائه إلى بيته!
 (٢) مثلُ نورِ الله كَمِشْكَاةٍ فيها مِصْبَاحُ المِصْبَاحِ في رُجاجة!
 (٣) سُجِّلَتْ قُبَّةُ قابوس في قائمة التّراثِ العالَمي!
 (٤) رأيتُ سعيداً في متجرٍ يَشْتَرِي ملابسَ لِأُمّه!

٣٨- عین عبارة لا يوجد فيها المعادل للمضارع الإلزامي:

- (١) يُحاول العلماء كثيراً لِيُبينوا أبعاد تأثير اللّغة الفارسية على العربية!
 (٢) يَبْحَثُ النَّاسُ في تلك البلاد عن حاكمٍ صالحٍ يُنقِذهم من الصّعوباتِ الكثيرة!
 (٣) ولدي لن يَسْتَشِيرَ الكَذَّابَ لأنَّ مَنْ يَكْذِبُ دائماً يُقَرِّبُ البعيدَ على المرءِ!
 (٤) أ لا تعلمون أن هذا برنامجٌ يُساعدكم على تعلُّم اللّغة العربية!

٣٩- عین جمعاً مكسراً قد وُصِفَ بِفِعْلِ:

- (١) يَعُوذُ المؤمنون بالله من قلوب لا تَخْشع!
 (٢) من يُنْفِقُ في سبيلِ الله أموالاً يُضاعفها الله!
 (٣) قد نُواجه المشاكل التي تَضْطَرُّنا إلى الإِسْتِسلام!
 (٤) حاول رجال أن يصعدوا الجبل لكنهم ما اسْتَطَاعوا!

٤٠- عین الاسم النكرة خبراً:

- (١) الإنسان القانع ينتفع من كنز لا ينفد!
 (٢) هذا الكتاب يدعو الإنسان إلى الإيمان!
 (٣) العلم هو المفتاح لنجاح الإنسان!
 (٤) هذا الدرس صعب ليساعدك أخوك!

دین و زندگی ۳

۱۵ دقیقه

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

بازگشت، زندگی در دنیای امروز و
عمل به احکام الهی
درس ۸ تا پایان درس ۹
صفحه ۹۱ تا صفحه ۱۱۸

۴۱- از آن جایی که در تمدن امروزی رعایت قوانین الهی تا حدودی سخت شده است، در راستای اجرای احکام باید چگونه

وارد عمل شویم و نتیجه چنین عملکردی چه می‌باشد؟

(۱) با تقوا و رضوان الهی - سهولت در عمل به دستورات خدا

(۲) توکل و اعتماد به نفس بالا - سهولت در عمل به دستورات خدا

(۳) با تقوا و رضوان الهی - دفاع از اسلام در عرصه زندگی

(۴) توکل و اعتماد به نفس بالا - دفاع از اسلام در عرصه زندگی

۴۲- کدام گزینه با بیت زیبای «بازاً بازاً هرآنچه هستی بازاً / گر کافر و گبر و بت‌پرستی بازاً» از ابوسعید ابوالخیر همخوانی دارد؟

(۱) تکرار توبه، اگر واقعی باشد موجب جلب رحمت خداوند می‌شود.

(۲) با توبه تمام گناهان حتی شرک هم آمرزیده می‌شود.

(۳) باید لحظه‌های توفیق توبه را شکار کرد.

(۴) سراسر عمر ظرف زمان توبه است.

۴۳- به چه علت قیاس بین قوانین الهی و قوانین بشری از اساس باطل است و انسان خردمند نگرانی خود نسبت به آینده را چگونه مرتفع می‌سازد؟

(۱) تفاوت‌هایی که میان اهداف حاصل شده از قوانین وجود دارد. - اعتماد به دستورات الهی و اتکا به حضرت حق

(۲) وجود نعمت‌هایی که در جهان آخرت غیرقابل درک است. - توبه از گناهان و پاک کردن نفس از آلودگی‌ها

(۳) وجود نعمت‌هایی که در جهان آخرت غیرقابل درک است. - اعتماد به دستورات الهی و اتکا به حضرت حق

(۴) تفاوت‌هایی که میان اهداف حاصل شده از قوانین وجود دارد. - توبه از گناهان و پاک کردن نفس از آلودگی‌ها

۴۴- چه مطلبی از ارتباط بین عبارات قرآنی، «قد افلح من زکاهها» و «ام من اسس بنیانه علی شفا جرف هار فانهار به فی نار جهنم» ادراک می‌گردد؟

(۱) آغاز تزکیه نفس، نیفتادن از پرتگاهی است که مشرف به سقوط می‌باشد و باید از آن پرهیز کرد.

(۲) هنگامی که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود، تزکیه نفس اتفاق می‌افتد، وگرنه در مرحله سقوط قرار می‌گیریم.

(۳) تنها شیوه مطمئن، زندگی دینی است و با عمل به فرامین الهی کار تزکیه نفس آغاز می‌گردد.

(۴) رمز و راز تزکیه نفس، سعادت و فلاح و رستگاری است تا ما را از پرتگاه سقوط نجات بخشد.

۴۵- مطابق بیانات قرآن کریم، آینده غیرقابل اعتماد، در چه صورتی در انتظار انسان است؟

(۱) «لا یهدی القوم الکافرین» (۲) «إثمها اکبر من نفعهما»

(۳) «أنه کان فاحشاً و ساء سبیلاً» (۴) «بنیانه علی شفا جرف هار»

۴۶- مفهوم حدیث نبوی «عبادت ده جزء دارد که نه جزء آن، کسب و کار حلال است.» کدام است؟

- (۱) برای کسب و کار حلال، آشنایی با احکام تجارت لازم است.
- (۲) عبادت خداوند، علت تحصیل کسب و کار حلال و طیب خواری است.
- (۳) انجام کار برای رضای خداوند، عبادت محسوب می‌شود.
- (۴) از آثار مثبت روزی حلال، بسترسازی برای عبودیت و طاعت خداوند است.

۴۷- در مورد مسائل زیر، کدام یک از احکام فقهی به ترتیب صحیح می‌باشد؟

الف) تولید و توزیع و تبلیغ فیلم‌های سینمایی به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی

ب) ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی

ج) شرکت در محافل شادی مانند جشن عروسی، جشن‌های مذهبی و ملی

- (۱) مستحب - جایز - مستحب
- (۲) واجب کفایی - جایز - مستحب
- (۳) مستحب - مستحب - جایز
- (۴) واجب کفایی - مستحب - جایز

۴۸- کدام حيلة شیطان بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود؟

- (۱) وقتی که انسان را گام به گام و آهسته به سوی گناه می‌کشاند.
- (۲) وقتی از او می‌خواهد که توبه را به تأخیر بیندازد.
- (۳) آنگاه که به انسان وعده می‌دهد «گناه کن و بعد توبه کن».
- (۴) وقتی که با گناه پی‌درپی استغفار را بی‌خاصیت می‌کند.

۴۹- دادن اختیار به فقها و مجتهدین برای استخراج احکام اسلامی متناسب با شرایط، تابع چه امری است؟

- (۱) هماهنگی میان نعمت‌های الهی در آخرت و بایدها و نبایدهای احکام دینی
- (۲) قابل اجرا بودن دین اسلام متناسب با پیچیده شدن زندگی بشر
- (۳) قابلیت ضمانت اسلام در رساندن افراد به سعادت دنیوی
- (۴) مطمئن بودن دین در به سعادت رساندن انسان در دنیا و آخرت

۵۰- تذکر کدام امر از سوی امام کاظم (ع)، سبب متنبه شدن بشرین حارث شد و چرا پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «التائب من الذنب کمن لا ذنب له»؟

- (۱) رعایت حرمت صاحب‌خانه - «ان الله يحب التوابين و يحب المتطهرين»
- (۲) حفظ حرمت پروردگار - «ان الله يحب التوابين و يحب المتطهرين»
- (۳) حفظ حرمت پروردگار - «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب»
- (۴) رعایت حرمت صاحب‌خانه - «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب»

دین و زندگی ۲

جان و جانشین پیامبر (ص) /
وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی
مسلمانان، پس از رحلت
رسول خدا (ص) /
احیای ارزش‌های راستین
درس ۸ تا پایان درس ۱۰
صفحه ۹۳ تا صفحه ۱۳۰

۵۱- کتاب صحیفه سجادیه از دعا‌های امام سجاد (ع) مربوط به کدام یک از اقدامات آن امام بزرگوار بوده و حاصل تکیه آن

حضرت بر کدام صفت الهی بود؟

(۱) تعلیم و تفسیر قرآن کریم - علم

(۲) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - علم

(۳) تعلیم و تفسیر قرآن کریم - حکمت

(۴) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - حکمت

۵۲- کدام اقدام امامان باعث شد که اوضاع نابه‌سامانی که تحت شرایط منع نوشتن حدیث گریبان مسلمانان را گرفته بود، گریبان‌گیر پیروان ائمه نباشد؟

(۱) دنباله‌روی از انسان‌های آزاده‌ای چون امام علی (ع) و ابوذر و سلمان

(۲) اقدام برای حفظ سخنان پیامبر (ص)

(۳) معرفی خود به عنوان امام بر حق

(۴) سخنرانی‌های متعدد امام علی (ع) درباره پیش‌بینی سرنوشت جامعه اسلامی

۵۳- مبنای پیش‌بینی امیرالمؤمنین درباره پیروزی بنی‌امیه (شامیان) چه بود و نبود چه چیزی باعث می‌شد، جز نامی از اسلام باقی نماند؟

(۱) در پیروی از فرمان زمامداران سستی و کاهلی می‌کنند - دو میراث گرانقدر قرآن کریم و ائمه اطهار (ع)

(۲) آنان به حق نزدیک‌اند و روی آن پافشاری می‌کنند - دو میراث گرانقدر قرآن کریم و ائمه اطهار (ع)

(۳) در مسیر باطلی که انتخاب کرده‌اند، مانند پروانگان پراکنده‌اند - تحول معنوی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص)

(۴) در راه باطلی که زمامداران می‌رود شتابان فرمان می‌برند - تحول معنوی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص)

۵۴- مطابق عبارت وحیانی «و سیجزی الله الشاکرین» شاکرین واقعی نعمت رسالت چه کسانی هستند و مصداق تحقق پیام عبارت «انقلبتم علی

اعقابکم» در زمان حکومت بنی‌امیه کدام یک بوده است؟

(۱) مصون از تحول اعتقاد در رویدادهای سخت می‌باشند. - حلال شدن حرام‌ها

(۲) با ایجاد تحولات فکری مثبت موجبات عدم تحریف را فراهم آوردند. - حلال شدن حرام‌ها

(۳) مصون از تحول اعتقاد در رویدادهای سخت می‌باشند. - گریبان شدن دین‌خواهان دنیاطلب

(۴) با ایجاد تحولات فکری مثبت موجبات عدم تحریف را فراهم آوردند. - گریبان شدن دین‌خواهان دنیاطلب

۵۵- بیان حدیث سلسله‌الذهب در تقابل با کدام یک از مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا (ص) بود و در راستای کدام اقدام ائمه

صورت گرفت؟

(۱) ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص) - حفظ سخنان و سیره پیامبر

(۲) ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص) - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

(۳) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

(۴) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث - حفظ سخنان و سیره پیامبر

۵۶- اصلاح اولیهای که امام علی (ع) در حکومت خویش انجام داد چه بود و ایشان فرمود که چه کسانی را هرگز کارگزار خود قرار نخواهد داد؟

(۱) اعتراض به فرمانداری که اهل تجمل و مهمانیهای مجلل بودند. - فاسقان

(۲) برکنار کردن فرمانروایانی که به ناحق به پست و مقام رسیده بودند. - فاسقان

(۳) اعتراض به فرمانداری که اهل تجمل و مهمانیهای مجلل بودند. - گمراهکنندگان

(۴) برکنار کردن فرمانروایانی که به ناحق به پست و مقام رسیده بودند. - گمراهکنندگان

۵۷- کدام عامل از جانب ائمه اطهار (ع) سبب شد مجتهدان و دانشمندان در همه زمانها بتوانند احکام اسلام را مطابق با زمان برای مردم بیان نمایند؟

(۱) تربیت شخصیتهای اسلامی که موجب گسترش اسلام راستین در پهنه زمین شد.

(۲) ایستادگی امامان در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین و آموزههای قرآن

(۳) تعلیمات امامان (ع) که ذخیره بزرگی از علم و دانش دین برای آیندگان پدید آورد.

(۴) هشدارهای ائمه (ع) به مردم برای گرفتار نشدن به سنتهای جاهلی

۵۸- راهکار نهایی امام علی (ع) در راستای برون رفت از آینده نابهسامان جامعه اسلامی، چه بود و در منظر ایشان، در چه صورت می توان به عهد خود با

قرآن وفادار ماند؟

(۱) عدم مخالفت و اختلاف در حکومت و دین - تشخیص پیمان شکنان

(۲) عدم مخالفت و اختلاف در حکومت و دین - شناسایی فراموش کنندگان قرآن

(۳) طلب راه حق از اهل آن - تشخیص پیمان شکنان

(۴) طلب راه حق از اهل آن - شناسایی فراموش کنندگان قرآن

۵۹- آیه مبارکه «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» پس از کدام حدیث نبوی نازل شده است؟

(۱) «بی گمان من می شنوم تو هم می شنوی و آنچه را من می بینم تو هم می بینی.»

(۲) «این مرد، شیعیان و پیروان او، رستگاران و در قیامت، اهل نجات اند.»

(۳) «دروغ می گوید کسی که می پندارد مرا دوست دارد، در حالی که دشمنی و کینه تو در دل اوست.»

(۴) «مثل شما مثل ستارگان آسمان است که چون ستاره ای غایب شود، ستاره ای دیگر طلوع می کند تا روز قیامت.»

۶۰- دانش بی مانند امیرالمؤمنین (ع) به گونه ای بود که هر کس در هر موردی از ایشان سؤال می کرد، آن حضرت با چه ویژگی هایی پاسخ او را می داد و

در خصوص اتصال دانش آن حضرت به علم پیامبر (ص)، کدام کلام رساتر است؟

(۱) بی درنگ و در کمال درستی - «انا مدینه العلم و علی بابها»

(۲) بسیار جامع و طولانی - «انا مدینه العلم و علی بابها»

(۳) بی درنگ و در کمال درستی - «علی مع الحق و الحق مع علی»

(۴) بسیار جامع و طولانی - «علی مع الحق و الحق مع علی»

زبان انگلیسی ۲ و ۳

دانش‌آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را (در صورت حضوری بودن) از مسئولین حوزه و در صورت غیر حضوری بودن از سایت کانون دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۳
Renewable Energy
درس ۳
صفحه ۷۱ تا صفحه ۷۹
زبان انگلیسی ۲
A Healthy Lifestyle
درس ۲
صفحه ۵۸ تا صفحه ۷۹

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 61- You may probably know that my elder brother ... a good job for two years when he lived abroad.
- 1) had to look for
2) has looked for
3) had to look after
4) has looked after
- 62- Ever since a collection of paintings by David Hockney went on exhibition, there ... a number of visitors at the Museum of Art every day.
- 1) is
2) has been
3) have been
4) are being
- 63- What I hate most ... walk in wet shoes on rainy days, so I have acquired some bright blue plastic shoes with the look of tennis shoes to wear on rainy or snowy days.
- 1) have to
2) is having to
3) who have to
4) having to
- 64- I suppose we have to hold the conference online because it is ... to organize in-person meetings during the COVID-19 pandemic.
- 1) forbidden
2) confusing
3) common
4) necessary
- 65- Some parents believe that they should do whatever they can to help their children become more ... active in their lives.
- 1) especially
2) naturally
3) physically
4) carefully
- 66- Because of the large distance to the crowded cities, the village is considered to be one of the least ... areas in the country.
- 1) social
2) polluted
3) gradual
4) ancient
- 67- According to recent studies, women usually have better mental health than men because they don't hold their ... in and cry whenever they want to.
- 1) emotion
2) demand
3) experience
4) attention
- 68- These solar panels ... enough electricity to supply a home with all its energy requirements.
- 1) prevent
2) generate
3) consume
4) influence

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Sustainable energy sources are often regarded as including all clean and ...(69)... sources such as sunlight, wind, and water. Fossil fuels are not considered sustainable energy sources because human consumption of fossil fuels causes a decrease in this type of fuel. Solar energy is a powerful source of sustainable energy coming from the sun. Up to now and for almost billions of years, the sun ...(70)... energy. It is estimated that the sunlight that shines on the earth for one hour is capable of ...(71)... the energy demands of the whole world for an entire year. Solar energy can be ...(72)... into other forms of energy, most commonly heat and electricity.

- 69- 1) harmful
2) renewable
3) kinetic
4) effective
- 70- 1) never stopped producing
2) never stopped to produce
3) has never stopped to produce
4) has never stopped producing

PASSEGE 2:

Have you ever been swimming in a pond, stream, or lake and had a leech stick on you? You probably pry it off as fast as you could. But leeches aren't really disgusting, and sometimes they can save lives!

In ancient Egypt and later in medieval Europe, doctors put leeches on patients. They believed that the spineless wormlike creatures could cure all sorts of illnesses by sucking a patient's blood. In Europe and in the United States, millions of leeches were used throughout the 1800s. Doctors applied leeches to treat a variety of illnesses, from obesity to headaches. People soon learned that leeches could not cure most diseases and were not a good treatment for patients. However, in 1985, a Harvard University doctor changed people's thinking once again. He was trying to reattach a patient's ear, which had been cut off. He had trouble reconnecting the veins because the patient's blood kept clotting. He applied a leech to draw out the blood and saved the ear.

Since then, leeches have often been used in surgery where body parts are reattached. During surgery, a leech is placed on the area where the surgeon does not want blood to pool and clot. Then the leech produces a liquid substance that keeps the veins open and prevents the blood from clotting. The leech sucks up excess blood, allowing fresh blood to flow, which helps the patient heal.

77- What does the passage mainly discuss?

1) A wrong belief about leeches	2) How leeches cure most illnesses
3) The medical uses of leeches	4) Leeches in ancient medicine

78- According to the passage, why did a doctor in 1985 decide to try using leeches?

- 1) He needed a way to close the wound.
- 2) He needed to stop the blood from clotting.
- 3) He believed in using natural remedy to cure the diseases.
- 4) He thought using leeches would be more useful than doing a surgery.

79- Which of the following best describes the way the information in paragraph 3 is presented?

- 1) A problem is mentioned and several ways to deal with it are suggested.
- 2) A general point is made and then the related process is described in steps.
- 3) A new topic is introduced and the ideas for and against it are stated.
- 4) A new technique in surgery is introduced and its benefit is mentioned.

80- According to the passage, when a leech is placed on a patient, which of the following happens first?

- 1) The patient's blood vessels open.
- 2) The leech moves inside the person's body.
- 3) The patient's blood flows faster.
- 4) The leech generates a substance.

صبح جمعه

۱۴۰۰/۱۲/۶

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۶ اسفند ماه ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
منطق و فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۷۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۳۰
۲	ریاضی و آمار (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۳	ریاضی و آمار (۱) و (۲)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۴	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۵	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۶	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
۹	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۱۰	تاریخ (۱) و (۲)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۱۱	جغرافیا (۲)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۳	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۴	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۵	منطق	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۶	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۱۷	روان‌شناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰

دنباله‌های حسابی
صفحه‌های (۶ تا ۷)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۳۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- در یک دنباله حسابی، جمله هفتم برابر ۲۰ و جمله دهم برابر ۲۶ است، جمله سوم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۱۲ (۳) ۱۴ (۴) ۱۵

۸۲- بین دو عدد ۳ و ۱۰، سه عدد قرار می‌دهیم به طوری که با این دو عدد تشکیل دنباله حسابی بدهند، جمله هفتم این دنباله کدام است؟ (عدد ۳، جمله اول و دنباله تشکیل شده، دارای بی‌شمار جمله است.)

- (۱) ۱۷ (۲) ۱۵ (۳) ۱۵/۵ (۴) ۱۳/۵

۸۳- در یک دنباله حسابی، مجموع جملات دوم و چهارم از سه برابر جمله هفتم، ۲ واحد کم‌تر است. جمله پانزدهم دنباله کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۸۴- اگر مجموع جملات دنباله‌ای حسابی از رابطه $S_n = 2n^2 + n$ به دست آید. اختلاف مشترک این دنباله کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) ۷

۸۵- مجموع اعداد فرد، بین ۲۰۰ و ۸۰۰ کدام است؟

- (۱) ۳۰,۰۰۰ (۲) ۱۰۰,۰۰۰ (۳) ۱۵,۰۰۰ (۴) ۱۵۰,۰۰۰

۸۶- جملات b و 11 و a سه جمله متوالی دنباله حسابی است. اگر بین دو عدد a و b ، شش عدد طوری درج کنیم که هشت عدد تشکیل دنباله حسابی بدهند، اختلاف مشترک برابر ۳ خواهد بود. عدد b کدام است؟ ($b > a$)

- (۱) ۲۱/۵ (۲) ۲۰/۵ (۳) ۲۲/۵ (۴) ۱۹/۵

۸۷- دو الگوی خطی با جمله عمومی $c_n = 3n - 2$ و $d_n = 2n + 1$ چند جمله مشترک کوچکتر از ۲۱۱ دارند؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۳۵ (۳) ۳۴ (۴) ۳۳

۸۸- در یک دنباله حسابی، مجموع سه جمله دوم نصف مجموع سه جمله سوم است. اگر جمله سوم برابر ۸ باشد، اختلاف مشترک دنباله کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۱

۸۹- در یک دنباله حسابی، جمله سوم برابر ۸ و اختلاف مشترک دنباله برابر جمله دوم است. مجموع ۲۰ جمله اول دنباله کدام است؟

- (۱) ۷۶۰ (۲) ۳۲۰ (۳) ۴۸۰ (۴) ۸۲۰

۹۰- حاصل عبارت $12 + \dots + 80 + 84 + 88$ کدام است؟

- (۱) ۷۰۰ (۲) ۸۰۰ (۳) ۹۰۰ (۴) ۱۰۰۰

محل انجام محاسبات

۹۱- جمله عمومی دنباله حسابی $2, 7, 12, 17, 22, \dots$ کدام است؟

$a_n = 4n - 1$ (۴) $a_n = 2n + 3$ (۳) $a_n = 5n + 2$ (۲) $a_n = 5n - 3$ (۱)

۹۲- اگر در یک دنباله حسابی داشته باشیم $a_n = a_{n-1} + 3$ و $a_1 = -5$ ، آن‌گاه جمله دهم دنباله کدام است؟ ($n \geq 2$)

22 (۴) 21 (۳) 19 (۲) 18 (۱)

۹۳- در یک دنباله حسابی که دارای هفده جمله است، جمله نهم برابر ۸ است. مجموع جملات این دنباله چه قدر است؟

524 (۴) 120 (۳) 128 (۲) 136 (۱)

۹۴- اگر در یک دنباله حسابی، جمله ششم ثلث جمله دهم آن باشد، جمله چندم این دنباله برابر صفر است؟

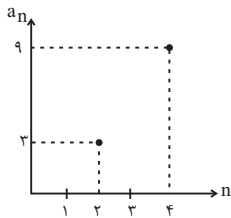
(۱) سوم (۲) چهارم (۳) پنجم (۴) هفتم

۹۵- کارفرمایی به یک کارگر مبتدی، در هفته اول ۷۵۰ واحد پول دستمزد می‌دهد و متعهد می‌شود که در صورت رضایت کاری از هفته دوم در پایان هر هفته، ۲۵ واحد پول بر دستمزد وی اضافه کند تا به دستمزد ثابت ۲۰۰۰ واحد پول برسد. با رضایت کاری پس از چند هفته، به دستمزد ثابت

می‌رسد؟

48 (۱) 49 (۲) 50 (۳) 51 (۴)

۹۶- بخشی از نمودار دنباله حسابی a_n در شکل زیر آمده است. جمله پنجم دنباله a_n کدام است؟

11 (۱)

12 (۲)

13 (۳)

14 (۴)

۹۷- کدام یک از جملات زیر در حالت کلی صحیح نیست؟

(۱) اگر جملات یک دنباله حسابی را در عددی ثابت ضرب کنیم، دنباله جدید نیز یک دنباله حسابی است.

(۲) اگر جملات یک دنباله حسابی را با عدد ثابتی جمع کنیم، دنباله جدید نیز یک دنباله حسابی است.

(۳) اگر جملات یک دنباله حسابی را بر عددی غیر صفر تقسیم کنیم، دنباله جدید نیز یک دنباله حسابی است.

(۴) مربع جملات یک دنباله حسابی نیز یک دنباله حسابی است.

۹۸- مجموع اعداد $151, \dots, -5, -11, -17, -23$ کدام است؟

1810 (۱) 2610 (۲) 3840 (۳) 1920 (۴)

۹۹- در یک دنباله حسابی، جمله هفتم و سیزدهم به ترتیب از راست به چپ ۴۶ و ۸۲ می‌باشند. مجموع ۱۹ جمله اول این دنباله کدام است؟

1316 (۱) 1216 (۲) 1311 (۳) 1276 (۴)

۱۰۰- مجموع ۵ جمله اول از یک دنباله حسابی با جملات افزایشی، مساوی ۶۰ و مجموع دو جمله بزرگ‌تر سه برابر مجموع سه جمله کوچک‌تر است.

اختلاف مشترک آن کدام است؟

4 (۱) 5 (۲) 6 (۳) 7 (۴)

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

ریاضی و آمار (۱):
نمایش داده‌ها (نمودارهای چند متغیره)
صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹
ریاضی و آمار (۲):
آمار
صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۶۲

۱۰۱- قیمت هر کیلو نان و هر کیلو گوشت مرغ در سال پایه به ترتیب ۲۰۰۰ و ۸۰۰۰ تومان است. در

سال ۹۷ این قیمت‌ها به ترتیب به ۴۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ می‌رسد. اگر مقدار مصرف این دو کالا در هر

سال به ترتیب ۸۰ و ۴۰ کیلوگرم باشد. شاخص بهای این دو کالا با هم کدام است؟

۱۹۰ (۴)

۱۵۰ (۳)

۲۱۰ (۲)

۱۲۰ (۱)

۱۰۲- منظور از ... در آمار، مجموعه‌ای شامل یک یا چند مقدار اندازه‌گیری شده برای یک عضو جامعه آماری است.

(۲) مشاهده یا نقطه داده‌ای

(۱) نمودار

(۴) متغیر

(۳) واحد آماری

۱۰۳- نرخ بیکاری در منطقه‌ای ۲۰ درصد است. اگر در این منطقه ۴۰۰۰ نفر، ۱۶ ساله و بیشتر شاغل باشند، تعداد افراد بیکار ۱۶ ساله و بیشتر در این

منطقه کدام است؟

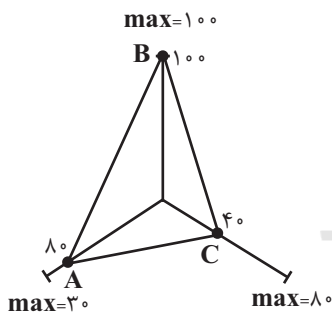
۱۲۰۰۰ (۴)

۱۰۰۰ (۳)

۹۰۰ (۲)

۸۰۰ (۱)

۱۰۴- با توجه به نمودار راداری زیر، مقدار واریانس داده‌های A و B و C چقدر است؟ (مقدار بیشینه (max) متغیر در کنار شعاع آن نوشته شده

(است.)

۵۰۰ (۱)

۶۰۰ (۲)

 $\frac{3488}{3}$ (۳) $\frac{3592}{2}$ (۴)

۱۰۵- در یک جامعه آماری، شاخص نرخ بیکاری برابر ۴۰ درصد است. اگر جمعیت فعال این جامعه برابر ۶۰ میلیون نفر باشد، چند میلیون شغل جدید

ایجاد کنیم تا نرخ بیکاری ۲۰ درصد شود؟

۸ (۴)

۱۰ (۳)

۱۲ (۲)

۹ (۱)

محل انجام محاسبات

١٠٦- ٣ خانواده داریم که همگی تک نفره هستند. حقوق علی دو برابر رضا و حقوق رضا سه برابر حقوق محسن است. اگر مجموع حقوق این سه نفر در ماه

برابر ٢٤ میلیون تومان باشد، اختلاف خط فقر به کمک میانه و خط فقر به کمک میانگین کدام است؟

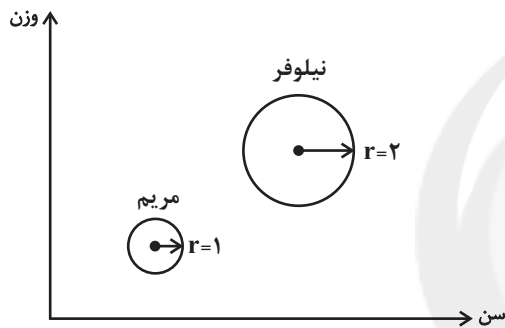
- (١) ٤٠٠,٠٠٠ تومان (٢) ٤٥٠,٠٠٠ تومان (٣) ٥٠٠,٠٠٠ تومان (٤) ٥٥٠,٠٠٠ تومان

١٠٧- قیمت یک خودرو در سال پایه برابر ٤٠ میلیون تومان بوده است. اگر در سال ١٤٠٠ شاخص قیمت خودرو ٣١٠ باشد، قیمت این خودرو در سال

١٤٠٠ چند میلیون تومان است؟

- (١) ١١٣ (٢) ١٣٣ (٣) ١٢٤ (٤) ١٤٥

١٠٨- در نمودار حبابی مقابل، متغیر سوم، فاصله محل کار هر شخص تا خانه اش است. اگر مقدار متغیر سوم، ٢ برابر مساحت دایره باشد، فاصله محل کار

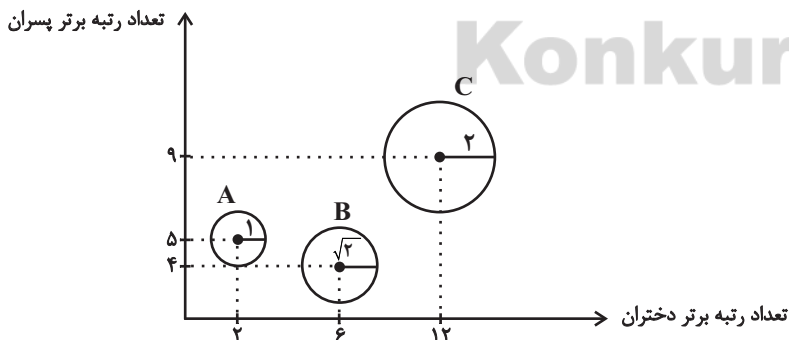
مریم تا خانه اش چقدر از فاصله محل کار نیلوفر تا خانه اش کمتر است؟

- (١) π
(٢) 2π
(٣) 4π
(٤) 6π

١٠٩- فردی با قد ١٨٠ سانتی متر، اگر بخواهد نماتویی برابر $BMI = 24$ داشته باشد، باید وزن او چند کیلوگرم باشد؟

- (١) $77/76$ (٢) $78/64$ (٣) $78/24$ (٤) $80/24$

١١٠- نمودار حبابی زیر نشان دهنده تعداد رتبه های برتر سه شهر در کنکور است. اگر متغیر سوم متناسب با جمعیت شهرها باشد، کدام مقایسه در مورد

بهترین نتایج قبولی در کنکور صحیح است؟

- (١) $A > B > C$
(٢) $B > A > C$
(٣) $C > B > A$
(٤) $A > C > B$

محل انجام محاسبات

اقتصاد بین الملل
صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۲۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۱۱- عبارت کدام گزینه در ارتباط با تحریم‌های اقتصادی نادرست است؟

- (۱) کشورهای قدرتمند با اهداف اقتصادی (کسب منافع بیشتر)، سیاسی (براندازی یا اعمال فشار) و یا حتی به‌عنوان ابزار مکمل جنگ نظامی از تحریم اقتصادی استفاده می‌کنند.
- (۲) تحریم‌های اقتصادی دو دسته هستند که یکی از آن‌ها تحریم مالی است؛ همانند مانع‌تراشی در مقابل صادرات و واردات کالا، خدمات و عوامل تولید.
- (۳) تحریم اقتصادی، موجب افزایش هزینه مبادله و سختی صادرات و واردات می‌شود به‌گونه‌ای که کشور تحریم‌شونده مجبور می‌شود کالای مورد نیاز خود را با قیمتی گران‌تر و از بازار سیاه تهیه کند.
- (۴) چنانچه کشور تحریم‌شونده با اتکا به نیروهای داخلی به تولید دست بزند و مزیت‌های اقتصادی و رقابتی کسب کند، اقتصاد درون‌زا تحقق می‌یابد.

۱۱۲- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است و جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

- (الف) به افرادی که شغل آن‌ها خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است در اصطلاح چه گفته می‌شود؟
- (ب) هر کشور و سازمانی که ... در زمینه تجارت جهانی موفق‌تر است.
- (ج) به ترتیب موارد «خطر حمله دزدها و راهزنان»، «ممنوعیت مراوده‌های خارجی»، «نبود وسایل حمل و نقل»، مربوط به کدام یک از موانع گسترش تجارت بین‌الملل در گذشته می‌باشد؟
- (۱) (الف) بازاریاب بین‌المللی، (ب) به علوم و فناوری‌های جدیدتر دسترسی دارد، (ج) موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - هزینه‌های تجارت
- (۲) (الف) بازرگان، (ب) نیروهای متخصص و آموزش دیده بیشتری در اختیار دارد، (ج) موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - هزینه‌های تجارت
- (۳) (الف) تاجر، (ب) به علوم و فناوری‌های جدیدتر دسترسی دارد، (ج) هزینه‌های تجارت - هزینه‌های تجارت - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها
- (۴) (الف) بازاریاب بین‌المللی، (ب) نیروهای متخصص و آموزش دیده بیشتری در اختیار دارد، (ج) هزینه‌های تجارت - هزینه‌های تجارت - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها

۱۱۳- به ترتیب هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام عامل روی آوردن کشورها به تجارت بین‌الملل می‌باشد؟

- (الف) کشورهای موفق با تلاش و صرف هزینه‌های فراوان موفق شده‌اند به اختراعات جدید دست یابند.
- (ب) خشکبار در وضعیت آب‌وهوایی برخی نقاط ایران و میوه‌های استوایی در موقعیت آب‌وهوایی کشورهای استوایی به عمل می‌آید.
- (ج) بعضی از کشورها از زمین‌های حاصلخیز و منابع آبی کافی، برخی از منابع زیرزمینی فراوان و برخی دیگر از نیروی انسانی متخصص بهره‌مندند.
- (۱) (الف) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، (ب) وضعیت اقلیمی متفاوت، (ج) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری
- (۲) (الف) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، (ب) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری، (ج) وضعیت اقلیمی متفاوت
- (۳) (الف) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری، (ب) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، (ج) وضعیت اقلیمی متفاوت
- (۴) (الف) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری، (ب) وضعیت اقلیمی متفاوت، (ج) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید

۱۱۴- در رابطه با «نقش تجارت بین‌الملل در اقتصاد کشورها» همه گزینه‌ها به‌استثنای گزینه «...» درست است.

- (۱) منافع حاصل از تجارت بین‌الملل، به کشورها کمک می‌کند که از تولیدات کشورهای دیگر بهره ببرند.
- (۲) «تجارت بین‌الملل» تولیدکنندگان را تشویق می‌کند که با صدور کالاهای خود به خارج از کشور، سود مناسبی دریافت کنند.
- (۳) در مجموع «تجارت بین‌الملل» موجب ادغام هرچه بیشتر اقتصاد ممالک جهان سوم در «اقتصاد و تجارت جهانی» است و لاغیر.
- (۴) یکی از آثار مثبت «تجارت بین‌الملل» این است که کشورها کالاهای مورد نیاز مردم خود را با قیمت «ارزان‌تر و کیفیت بهتر» از خارج وارد کنند.

محل انجام محاسبات

۱۱۵- موارد کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) تحریم نفت در ایران موجب شد ...

ب) امروزه ... موجب شده است روز به روز از میزان تأثیرگذاری تحریم‌های ... کاسته شود.

ج) آمریکا، ژاپن، ... و ... به ترتیب، قدرتمندترین مناطق تجاری در جهان به شمار می‌روند.

۱) الف) دولت بیشتر به اقتصاد، تولید ملی و رونق اقتصادی بیندیشد. ب) گسترش نهادهای پولی و مالی بین‌المللی - مالی، ج) چین - نروژ

۲) الف) سهم درآمدهای نفتی در بودجه جاری کشور کاهش یابد و اقتصاد ایران با آسیب جدی مواجه شود. ب) جهانی شدن اقتصاد - تجاری، ج) چین - نروژ

۳) الف) سهم درآمدهای نفتی در بودجه جاری کشور کاهش یابد و اقتصاد ایران با آسیب جدی مواجه شود. ب) گسترش نهادهای پولی و مالی

بین‌المللی - مالی، ج) اتحادیه اروپا - اتحادیه ملل جنوب شرق آسیا

۴) الف) دولت بیشتر به اقتصاد، تولید ملی و رونق اقتصادی بیندیشد. ب) جهانی شدن اقتصاد - تجاری، ج) اتحادیه اروپا - اتحادیه ملل جنوب شرق آسیا

۱۱۶- هر یک از عبارات زیر به کدام مفهوم اقتصادی اشاره دارند؟

الف) امروزه عباراتی مانند «ساخت ژاپن» معنایی ندارد.

ب) اگر قیمت جهانی پوشاک ده برابر غذا باشد، تجارت بین ایران و برزیل، دیگر برای ایران سودآور نخواهد بود.

ج) اقتصاددانان به «مزیت نسبی راهبردی» و منافع سیاسی و غیراقتصادی هم توجه می‌کنند.

د) کشوری که دریا ندارد با فناوری می‌تواند محصولات شیلات تولید کند.

ه) کشورهایی که زمانی به دلیل صنعتی بودن، پیشرفته به شمار می‌رفتند، امروزه صنایع خود را به کشورهای دیگر منتقل می‌کنند.

۱) الف) احیا و خلق مزیت اقتصادی، ب) حمایت از صنایع نوزاد و گلخانه‌ای، ج) خلق ارزش بهتر از بیکاری، د) تولید فراملیتی و چندملیتی، ه)

قیمت‌گذاری ناعادلانه

۲) الف) تولید فراملیتی و چندملیتی، ب) قیمت‌گذاری ناعادلانه، ج) محصولات راهبردی، د) حمایت از صنایع نوزاد و گلخانه‌ای، ه) احیا و خلق مزیت اقتصادی

۳) الف) احیا و خلق مزیت اقتصادی، ب) قیمت‌گذاری ناعادلانه، ج) خلق ارزش بهتر از بیکاری، د) حمایت از صنایع نوزاد و گلخانه‌ای، ه) تولید

فراملیتی و چندملیتی

۴) الف) تولید فراملیتی و چندملیتی، ب) حمایت از صنایع نوزاد و گلخانه‌ای، ج) احیا و خلق مزیت اقتصادی، د) قیمت‌گذاری ناعادلانه، ه) خلق ارزش

بهتر از بیکاری

۱۱۷- عبارات کدام گزینه مبین پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است و جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) کدام گزینه در ارتباط با سازمان کنفرانس اسلامی نادرست است؟

ب) کدام‌یک از موارد بیان شده، از عوامل مؤثر در کاهش هزینه‌های تجارت نیست؟

ج) ... و یا ... در هر کشور سبب می‌شود که ساکنان آن کشور به تولید کالاهای خاصی بپردازند.

د) چگونه بازرگانی کل اروپا به یک بازرگانی منطقه‌ای و داخلی تبدیل شده است؟

۱) الف) سازمان کنفرانس اسلامی نهادی صرفاً اقتصادی است. ب) ایجاد مقررات مورد قبول بین‌المللی، ج) هزینه تولید - میزان سرمایه، د) افزایش

عوارض گمرکی و سایر موانع تجارت به منظور حمایت از تولیدات کشورهای اتحادیه

۲) الف) سازمان کنفرانس اسلامی در سال ۱۹۷۲ میلادی تشکیل شد. ب) انقلاب دریانوردی ایرانیان و مسلمانان در قرن ۱۵ میلادی، ج) امکانات

طبیعی - فناوری، د) افزایش عوارض گمرکی و سایر موانع تجارت به منظور حمایت از تولیدات کشورهای اتحادیه

۳) الف) سازمان کنفرانس اسلامی با فکر گردهم آوردن دولت‌های اسلامی و ایجاد نوعی اتحاد میان کشورهای اسلامی تشکیل شد. ب) پیدایش صنعت

بخار، ج) هزینه تولید - میزان سرمایه، د) افزایش مبادلات تجاری بین خود و اعضای آن اتحادیه و کاهش موانع تجاری

۴) الف) سازمان کنفرانس اسلامی نهادهای تجاری و سیاسی مثل مرکز اسلامی توسعه تجارت، بانک توسعه اسلامی و اتاق صنعت و بازرگانی اسلامی دارد.

ب) وجود امنیت کامل در سرزمین‌ها، ج) امکانات طبیعی - فناوری، د) افزایش مبادلات تجاری بین خود و اعضای آن اتحادیه و کاهش موانع تجاری

۱۱۸- کدام گزینه در رابطه با واقعیت صحیح است؟

(الف) اگر اصل مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود، منابع و سرمایه‌ها در فضای تولید اسراف و تبذیر می‌شود و با تولید محصولات کمتر و بی کیفیت، رفاه جوامع کاهش می‌یابد.

(ب) موانع قانونی، ناامنی و ضعف دولت‌ها در گذشته، سبب می‌شد حمل و نقل کالاها فقط در فواصل کوتاه و نزدیک انجام شود و تولیدکنندگان همیشه اندازه محدودی کالا تولید و به بازارهای داخلی عرضه کنند و هرگز از تولیدات دیگران بهره نبرند.

(پ) گسترش مبادلات و تعاملات جهانی در قرن گذشته، ضرورت وضع مقررات و قوانین جهانی و تأسیس سازمان‌های تنظیم‌کننده و ناظر بر امور اقتصادی و مالی را بیش از پیش مطرح کرد.

(ت) تأکید بر استقلال اقتصادی و خودکفایی یا تولید ملی و جایگزینی واردات، به معنای قطع روابط تجاری و اقتصادی با دنیا، انزوا و گوشه‌گیری از اقتصاد بین‌الملل است.

(۴) ت، پ

(۳) الف، پ

(۲) الف، ت

(۱) ب، پ

۱۱۹- در سه کشور چین، اندونزی و فیلیپین دو کالای برنج و پنبه تولید می‌شود که میزان تولید برنج به ترتیب در این سه کشور ۴۰، ۳۵ و ۴۵ تن و پنبه ۲۵، ۲۳ و ۲۱ تن در سال است. با توجه به اطلاعات فوق، کدام گزینه در رابطه با مبادلات تجاری بین این سه کشور صحیح است؟

(هر سه کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند و برنج و پنبه در هر سه کشور با قیمت‌های یکسان تولید می‌شوند.)

(۱) چین در تولید برنج مزیت مطلق دارد و پنبه مورد نیاز خود را از کشور فیلیپین باید وارد کند.

(۲) فیلیپین در تولید پنبه مزیت مطلق دارد و برنج مورد نیاز خود را از کشور چین باید وارد کند.

(۳) اندونزی در تولید برنج و پنبه نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید برنج نسبت به پنبه مزیت نسبی دارد.

(۴) اندونزی در تولید برنج مزیت مطلق دارد و پنبه مورد نیاز خود را از کشور فیلیپین باید وارد کند.

۱۲۰- کدام گزینه، بیانگر پاسخ درست و کامل سؤالات زیر است؟

(الف) به تمامی مراحل «.....»، «.....» اطلاق می‌شود.

(ب) کالاها و خدماتی را که تولید آن‌ها بدون توجه به میزان: سود، هزینه و بازار انجام می‌شود، «.....» می‌نامند.

(ج) مهم‌ترین سازمان‌های تأثیرگذار بر اقتصاد کشورها و اقتصاد جهانی عبارت‌اند از: «.....» یا W.B و «.....» یا I.M.F و «.....» یا W.T.O

(۱) الف) کارآفرینی - ایجاد ارزش افزوده، ب) محصولات تاکتیکی، ج) صندوق بین‌المللی پول - سازمان تجارت جهانی - بانک جهانی

(۲) الف) کارآفرینی - زنجیره خلق ارزش، ب) محصولات حیات‌شده، ج) بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه - مؤسسه مالی بین‌المللی - سازمان بین‌المللی توسعه

(۳) الف) زنجیره خلق ارزش - ایجاد ارزش افزوده، ب) محصولات نرم، ج) بانک جهانی - صندوق بین‌المللی پول - سازمان تجارت جهانی

(۴) الف) ایجاد ارزش افزوده - زنجیره خلق ارزش، ب) محصولات راهبردی، ج) بانک جهانی - صندوق بین‌المللی پول - سازمان تجارت جهانی

محل انجام محاسبات

اغراق، ایهام و تناسب
صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- کدام بیت فاقد ایهام است؟

۱) تا عاشقان به بوی نسیمش دهند جان	بگشود نافه‌ای و در آرزو ببست
۲) دیدم و آن چشم دل‌سیه که تو داری	جانب هیچ آشنا نگاه ندارد
۳) به سر سبز تو ای سرو اگر خاک شوم	ناز از سر بنه و سایه برین خاک انداز
۴) در سرم زلف تو سودا انداخت	کار من زلف تو در پا انداخت

۱۲۲- واژه مشخص شده در همه ابیات ایهام تناسب ساخته است؛ به جز ...

۱) همه جا تیر تو بر سینه ما می‌آید	جان به <u>قربان</u> خدنگی که به جا می‌آید
۲) صورتگران که آن قد موزون کشیده‌اند	در حیرتم که ناز تو را چون کشیده‌اند
۳) قدم در حلقه آزادگان وقتی توانی زد	که <u>قلبی</u> را نیازاری و جانی را نرنجانی
۴) گر از ریختن خون منت خرسندی است	این نه خونست بیا دست بر آن زن که حناست

۱۲۳- در کدام بیت «اغراق، ایهام و استعاره» دیده می‌شود؟

۱) شد فیل مات خسرو هندوستان ز بیم	تارخ نهاد شاه به میدان کارزار
۲) به سخن دعوی حق را نتوان برد از پیش	هر که سر در سر این کار کند منصور است
۳) شد بوستان ملک ز زاغ و زغن تهی	هر گوشه زد صلاهی طرب نغمه هزار
۴) مردم دیده ز لطف رخ او در رخ او	عکس خود دید و گمان کرد که مشکین خالی است

۱۲۴- کدام گزینه فاقد آرایه «اغراق» است؟

۱) آنجا که زلف توست همه یکسر شب است	آنجا که روی توست همه یکسر آفتاب
۲) از خویش جهان را ز غم خویش نهان کن	که آگه نشود لب که تو را ورد زبان چیست
۳) قامتی را که قیامت ز قیامت خیزد	از پی قتل من افروخته‌ای یعنی چه
۴) جان فدای دهندش باد که در باغ نظر	چمن آرای جهان خوشتر از این غنچه نیست

۱۲۵- در کدام بیت «ایهام» یا «ایهام تناسب» دیده نمی‌شود؟

۱) صوفی که بی تو، توبه ز می کرده بود دوش	بشکست عهد چون در میخانه دید باز
۲) من از جفای زمان بلبلا نخفتم دوش	تو را چه بود که تا صبح می‌خروشیدی
۳) دل چه خورده است عجب دوش که من مخمورم	یا نمکدان که دیده است که من در شورم
۴) من مات صورت تو که در کارگاه حسن	خورشید را گدا و تو را شاه می‌کشند

۱۲۶- کدام بیت فاقد «ایهام» و دارای «اغراق» است؟

- (۱) حدیث بحر فراموش شد که دور از تو
(۲) به ذوق ناله من آسمان مستانه می رقصد
(۳) دود آهم رنگ از خورشید عالم تاب برد
(۴) مگذر از یاران که در هنگام کارافتادگی

۱۲۷- کدام بیت دارای «ایهام» و بیشترین تشبیه است؟

- (۱) به سخن دعوی بی اصل مبرهن نشود
(۲) چه حاجت است به رهبر که گوشه چشمش
(۳) محیط عشق محال است آرمیده شود
(۴) آیتی چون خط مشکین تو در قرآن نیست

۱۲۸- آرایه‌های «اغراق، تشبیه، مجاز، ایهام» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- الف) تبی گر عارض جسمم شود آن را دوا سازم
ب) غرق دریای غمت را رمقی بیش نماند
ج) غسل در اشک زدم کاهل طریقت گویند
د) بگذشت و نظر بر من بیچاره نیفکند

(۱) الف - ج - ب - د

(۳) ج - د - الف - ب

چه سازم سوز عشقی را که شد در استخوان پیدا

آخر اکنون که بکشتی به کنار اندازش

پاک شو اول و پس دیده بر آن پاک انداز

او با دگران و من مسکین نگرانیش

(۲) ج - ب - الف - د

(۴) الف - د - ب - ج

۱۲۹- آرایه‌های نوشته‌شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دی طبیسم دید و دردم را دوا نوشت و گفت
(۲) راز من جمله فروخواند بر دشمن و دوست
(۳) پوشیدن چشم از دو جهان سود نبخشد
(۴) صد بار بگفتی که دهم زان دهننت کام

خون دل می‌خور که این ساعت نمی‌یابم دوات (ایهام، کنایه)

اشک از این واسطه از چشم بیفتاد مرا (ایهام، استعاره)

مادام که دل در بر سالک نگران است (ایهام، کنایه)

چون سوسن آزاده چرا جمله زبانی (ایهام، تشبیه)

۱۳۰- ترتیب ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «تشبیه، ایهام، اغراق، کنایه و استعاره» کدام است؟

- الف) با این دل ماتم زده آواز چه سازم؟
ب) آه از آن جور و تطاول که در این دامگه است
ج) به روز حادثه اندر یم حوادث دهر
د) شد شوق من به الفت لیلی یکی هزار
ه) امید من همه نقش بر آب گشت و کنون

بشکسته نیام با لب دمساز چه سازم

آه از آن سوز و گدازی که در آن محفل بود

امید سعی و عمل هاست هم از این، هم از آن

هر وحشی که با من دیوانه رام شد

بر آب دیده من نقش حسرتم پیداست

(۱) د، ب، ج، الف، ه

(۳) د، ج، ب، الف، ه

(۲) ج، الف، د، ه

(۴) ج، الف، ه، د، ب

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهفصل سوم: تاریخ ادبیات فارسی در
قرن‌های دهم و یازدهم
پایه‌های آوایی همسان (۲)، استعاره
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

۱۳۱- چند مورد از عبارات زیر در خصوص اوضاع ادبی قرن دهم صحیح می‌باشند؟

- الف) مکتب وقوع نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک بود که باباغانی شیرازی از نمایندگان آن است.
ب) به دلیل تسلط طولانی مدت مغولان، پس از مولانا و سعدی و حافظ جایی برای رشد ادبیات باقی نماند.
ج) فضایی هند از نوشتن و سرودن به زبان فارسی استقبال می‌کردند.
د) تأثیرپذیری از معارف هندوان در تغییر سبک شعر فارسی مؤثر بود.
ه) تنها مرکز فرهنگی مهم ایران در عصر صفوی اصفهان بود که محل اجتماع شعرا و فضلا بود.

یک (۱) سه (۲) چهار (۳) دو (۴)

۱۳۲- کدام گزینه از نگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی نادرست است؟

- ۱) سبک شعر وحشی بافقی حدّ واسط سبک دوره خراسانی و دوره بعد، یعنی سبک عراقی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.
۲) باباغانی شیرازی از شاعران تأثیرگذار در ایران است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.
۳) از ویژگی‌های عمده شعر بیدل، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.
۴) کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است. وی با به‌کاربردن مضمون‌های ابداعی فراوان «خلاق‌المعانی ثانی» لقب گرفت.

۱۳۳- وزن بیت زیر کدام است؟

«لشکر خط تاخته بر رومیان هندوی او بسته از آن رو میان»

- ۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
۳) مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن
۴) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

۱۳۴- کدام بیت از تکرار پایه‌های آوایی «مفتعلن» ساخته شده است؟

- ۱) دوش من پیغام کردم سوی تو استاره را / گفتمش خدمت رسان از من تو آن مه‌پاره را
۲) جمله خیالات جهان، پیش خیال او دوان / مانند آهن پاره‌ها در جذبۀ آهن‌ربا
۳) روشنی روز تویی، شادی غم سوز تویی / ماه شب افروز تویی، ابر شکر بار بیا
۴) چو نهادم سر هستی، چه کنم بار کهی را / چو مرا گرگ شبان شد چه کنم ناز شبان را

۱۳۵- کدام بیت فاقد استعاره است؟

- ۱) دل گرفتار ماه‌سیمی است / جان هوادار سوروبالایی است
۲) آن چنان دست جنون گشت گریبان‌گیرم / که گرفتم همه جا دامن آن سلسله‌موی
۳) دستگیرت نشود حلقه مشکین‌رسنش / تا نگون‌سار در آن چاه زنخندان نشوی
۴) تو بدین لعل گهربار که داری حیف است / که ثنای کف بخشنده داور نکنی

۱۳۶- در کدام بیت مشابه حذف شده است؟

- (۱) صبحدم چون گل به شکرخنده بگشاید دهن
- (۲) گرچه چشمم بسته است اما سرشکم می رود
- (۳) تا سر زلف تو در دست نسیم افتاده است
- (۴) از لیب هر شکردهنی

۱۳۷- در ابیات زیر مجموعاً چند استعاره دیده می شود؟

- نماز شام چو پنهان شد آتش اندر آب
مرغان نظرباز سبکسیر «فروغی»
روی و چشمی دارم اندر مهر او
ابر را بنگر که لاف دَرَفشانی می زند

- از خروش و ناله مرغ سحرخوان چاره نیست
باز می گوید به مردم ماجرای چشم من
دل سودارده از غصه دو نیم افتاده است
در دل هر کسی تمنایی است

- سپهر چهره بپوشید زیر پر غراب
از دامگه خاک بر افلاک پریدند
کاین گهر می ریزد آن زر می زند
بس که از چشمم به دامن لؤلؤی لالا گرفت

- (۱) شش (۲) هفت (۳) هشت (۴) نه

۱۳۸- نوع «استعاره» در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) از آن آب حیات است که ما چرخ زنیم
- (۲) یوسف من زیر لب تا کی گذاری خال نیل
- (۳) بر سفال جسم لرزیدن ندارد حاصلی
- (۴) نیست پروا تلخ کامان را ز تلخی های عشق

- نه از کف و نه از نای نه دهاست خدا یا
این کبوتر درخور چاه زخندان تو نیست
این سبو امروز اگر نشکست فردا بشکند
آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است

۱۳۹- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت ندارد؟

- «لاله و گل زخمی خمیازه اند»
(۱) شادی عالم نظر با محنت بسیار او
(۲) جلوه برقی است صائب روزگار خوشدلی
(۳) همت ما دست اگر از آستین بیرون کند
(۴) روزگار زندگی نقش بر آبی بیش نیست

- عیش این گلشن خماری بیش نیست»
خنده برقی نمایان از سحابی بیش نیست
امتداد زندگی مدّ شهبابی بیش نیست
پرده های آسمان طرف نقابی بیش نیست
موج را قسمت ز دریا پیچ و تاب بیش نیست

۱۴۰- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

- «رود حسرت آن چاه زخندان از دل
(۱) رفته بودم که در آن چاه زخندان افتم
(۲) سیری ز شغل عشق ندارند عاشقان
(۳) به آب می برد و تشنه باز می آرد
(۴) وصلت نیافت دل به خیال تو جان سپرد

- تشنه را آب، محال است که از یاد رود»
چشم کوتاه نظر و طالع وارون نگذاشت
چون آب شور تشنگی افزاست شور عشق
هزار تشنه جگر را چه زخندانش
جویای آب تشنه لب اندر سراب مرد

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

ثلاث قصص قصيرة

درس ۳

صفحه‌های ۳۷ تا ۴۶

عربی زبان قرآن (۲)

تأثير اللغة الفارسية على اللغة

العربية / الصدق

درس ۴ تا پایان درس ۵

صفحه‌های ۴۵ تا ۷۰

■ عَيْن الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۴۱ - ۱۴۴)

۱۴۱- «لَمْ يَكُنْ أَحَدٌ يَحْضُنُ الْوَلَدَ الصَّغِيرَ وَيُلَاعِبُهُ مُشْفَقاً إِلَّا الرَّجُلَ الَّذِي كَانَ يَعْرِفُ أَبَاهُ!»:

(۱) فقط مردی که پدرش را می‌شناخت فرزند کوچک را بغل می‌کرد و دلسوزانه با وی بازی می‌کرد!

(۲) فرزند خردسال را تنها مردی که پدر او را می‌شناخت، در آغوش گرفت و با دلسوزی با او هم‌بازی شد!

(۳) کسی فرزند خردسال را در آغوش نمی‌گرفت و با دلسوزی با او بازی نمی‌کرد مگر مردی که پدر او را می‌شناخت!

(۴) هیچ‌کس فرزند را درحالی که کوچک بود بغل نمی‌کرد و دلسوزانه با او بازی نمی‌کرد به جز آن مردی که پدرش را می‌شناخت!

۱۴۲- «صَدِيقِي! صَدِّقْ أَنَّ الشَّبَابَ هُمْ الَّذِينَ يُبْنِي مُسْتَقْبَلِ الْبَلَدِ بِأَيْدِيهِمْ وَ يَتَحَوَّلُ بَلَدُنَا الصَّغِيرَ إِلَى بَلَدٍ مُتَقَدِّمٍ!»: دوست

من!

(۱) باور کن که جوانان کسانی هستند که آینده کشور به دستان آنها ساخته و کشور کوچکمان به کشور پیشرفته‌ای تبدیل می‌شود!

(۲) راست بگو که جوانان همان کسانی هستند که آینده کشور با دست‌های آنان ساخته می‌شود و کشور کوچکمان را به کشوری پیشرفته تبدیل می‌کنند!

(۳) باور کن که جوانان کسانی هستند که آینده کشورمان با دستان آنان ساخته می‌شود و کشور کوچکمان را به کشور پیشرفته‌ای تبدیل می‌کنند!

(۴) تصدیق کن که جوانان کسانی هستند که آینده کشور را با دستان خود می‌سازند و کشور کوچکمان به کشوری پیشرفته تبدیل می‌شود!

۱۴۳- عَيْن الصَّحِيحِ:

(۱) ليس علم البشر إلا وسيلة للحصول على السعادة الحقيقية!: همانا علم انسان وسیله‌ای برای دستیابی به خوشبختی واقعی محسوب می‌شود!

(۲) من العجيب أن يتعلم المرء علماً لا ينفعه في المستقبل!: عجیب است که انسان دانشی بیاموزد و در آینده از آن سود نبرد!

(۳) إنما التفاخر بالنسب علامة من علائم المتكبرين!: فقط افتخار ورزیدن به اصل و نسب است که علامتی از علامت‌های افراد متکبر می‌باشد!

(۴) كنت أتكلم في الصف مع تلاميذ يُحِبُّونَ تَعَلُّمَ اللُّغَاتِ الْأَجْنِبِيَّةِ!: در کلاس با دانش‌آموزانی صحبت می‌کردم که فراگیری زبان‌های خارجی را دوست می‌داشتند!

۱۴۴- «كشاورز پير با خوشحالی گفت: میوه‌دادن این درخت چه سریع است!»:

(۱) قال الفلاح العجوز المسرور: أسرع الأثمار لهذه الشجرة!

(۲) قال الفلاح العجوز فرحاً: ما أسرع إثمار هذه الشجرة!

(۳) الفلاح العجوز قال مسروراً: إثمار هذه الشجرة أسرع!

(۴) الفلاح الفرح قال عجوزاً: ما أسرع إثمار هذه الشجرة!

۱۴۵- عَيْن الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «أَسْرَعُ أَصْحَابِ الرَّجُلِ الْكَذَّابِ إِلَيْهِ لِيُنْقِذُوهُ!»:

(۱) الكذّاب: مفرد مذکر - اسم مبالغة (يدلّ على كثرة الصفة) - معرّف بأل / صفة أو نعت و مجرور

(۲) أصحاب: اسم - جمع مكسّر أو جمع تكسير (مفرد: صاحب) - مذکر - معرب / فاعل و مرفوع

(۳) أسرع: فعل ماضٍ - صيغته للمفرد المذکر الغائب - متعدّد / فعل و فاعله: «أصحاب»؛ و الجملة فعلية

(۴) يُنْقِذُوا: فعل مضارع (مصدره: إنقاذ؛ من باب افعال؛ له حرف زائد واحد) - متعدّد / فعل و فاعل؛ مفعوله: ضمير «ه»

١٤٦- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) كَأَنَّ شَجَرَةَ الْجَوْزِ تُثْمِرُ بَعْدَ سَنَتَيْنِ عَادَةً!
- (٢) سَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ وَلَكِنَّ إبْلِسَ اسْتَكْبَرَ!
- (٣) هَذِهِ عَيْنٌ غَضَّتْ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ فَلَنْ تَبْكِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ!
- (٤) هُوَلاءِ الزُّمَلَاءِ يُشَارِكُونَ فِي جَمِيعِ الْمُبَارَاةِ إِلَّا كُرَةَ الْقَدَمِ!

١٤٧- عَيْنُ الْوَصْفِ لَيْسَ جَمَلَةٌ:

- (١) هَلِكٌ مِنْ لَيْسَ لَهُ حَكِيمٌ يُرْشِدُهُ!
 - (٢) أَشَاهِدُ الْيَوْمَ حَكِيمًا يَعْلَمُنِي أَنْفَعِ الْأَشْيَاءِ!
 - (٣) يَحْدُثُ إِعْصَارٌ شَدِيدٌ فَيَسْحَبُ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ بِقُوَّةِ!
 - (٤) الصِّحَّةُ وَالْأَمَانُ نِعْمَتَانِ لَا تُكْسَبَانِ بِسَهُولَةٍ وَدُونَ تَعَبٍ!
- ١٤٨- « عِنْدَمَا يَتَكَلَّمُ الْمَعْلَمُ مَعَ طَلَّابِهِ وَيُؤَكِّدُ عَلَى عَدَمِ نِسْيَانِهِمْ، يَقُولُ: . . . » عَيْنٌ غَيْرُ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ:

- (١) سَوْفَ أَتَذَكَّرُ تَلَامِيذِي بَعْدَ هَذَا!
- (٢) لَنْ أَتَذَكَّرَ طَلَّابِي بَعْدَ سَنَةٍ وَاحِدَةٍ!
- (٣) أَتَذَكَّرُ تَلَامِيذِي فِي السَّنَةِ الْقَادِمَةِ!
- (٤) لَا أَتَذَكَّرُ فِي الْمُسْتَقْبَلِ إِلَّا طَلَّابِي!

١٤٩- عَيْنٌ « أَوْلَادٌ » يَكُونُ مُسْتَثْنَى مِنْهُ:

- (١) لَمْ يَسْتَشِرْ أَوْلَادُنَا مَعْلَمِيهِمْ إِلَّا بَعْضُ الْأَحْيَانِ!
- (٢) لَا تُرَاقِبُ الْأُمَّ أَعْمَالَ أَوْلَادِنَا إِلَّا لَعِبِهِمُ الْكَثِيرِ!
- (٣) لَا يُشَاهِدُ أَوْلَادُنَا الْأَفْلَامَ التَّلْفِيزِيَّةَ إِلَّا مَا يَنْفَعُهُمْ!
- (٤) لَمْ يَتَعَلَّمْ أَوْلَادُنَا دَرَسَ الْيَوْمِ إِلَّا مَنْ كَانَ مُسْتَمْعًا لَهُ!

١٥٠- عَيْنٌ « إِلَّا » لَا تُتْرَجَّمُ « فَقَطْ » فِي الْفَارْسِيَّةِ:

- (١) لَنْ يُؤَلِّمَنِي فِي الْحَيَاةِ إِلَّا الَّذِينَ يَنْسُونَ الْمَاضِي!
- (٢) لَا يَقْبَلُ النَّاسُ كَلَامَكَ إِلَّا مَنْ يَعْرِفُ سُلُوكَكَ الْحَقِيقِي!
- (٣) لَا يُغْنِينَا عَنِ الْكُتُبِ طَوَالَ الْحَيَاةِ إِلَّا مَا يُوصِلُنَا إِلَى أَهْدَافِنَا!
- (٤) مَا يَنْسُ مِنْ مَعْرِفَةِ أَسْرَارِ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ إِلَّا وَاحِدٌ مِنَ الْعُلَمَاءِ!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

درس ۸
صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۳

۱۵۱- خروج کدامیک از کشورهای زیر از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد؟

- (۱) ژاپن، آمریکا و شوروی
(۲) آلمان، ایتالیا و آمریکا
(۳) ژاپن، آلمان و ایتالیا
(۴) فرانسه، شوروی و انگلستان

۱۵۲- اساس برنامه صنعتی استالین بر چه چیز استوار بود؟

- (۱) استخراج نفت و گسترش صنایع وابسته به آن
(۲) ساخت شبکه وسیعی از جاده‌ها و راه‌آهن
(۳) تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی
(۴) ایجاد مؤسسات عمومی و کارخانه‌های بزرگ

۱۵۳- موسولینی با چه روشی، مردم را تحت نظارت و مراقبت کامل حکومت درآورده بود؟

- (۱) وسایل ارتباط جمعی و شگردهای تبلیغاتی گوناگون
(۲) با استفاده از زور و ارعاب و سرکوب گسترده مخالفان
(۳) به کمک سازمان پلیس مخفی موسوم به گشتاپو
(۴) انحلال احزاب سیاسی و برپایی اردوگاه‌های کار اجباری

۱۵۴- کدامیک از گزاره‌های زیر، پس از صدراعظمی هیتلر در آلمان به وقوع پیوسته است؟

- (۱) با امضای پیمان ورسای، غرور و اقتدار ملی کشور آلمان تجدید شد.
(۲) ملی‌گرایان افراطی و نژادپرست از مرکز قدرت کنار گذاشته شدند.
(۳) تمام حزب‌های سیاسی در کشور به جز حزب فاشیست منحل شد.
(۴) نیروی پلیس و سازمان‌های دولتی از افراد غیرنازی پاک‌سازی شدند.

۱۵۵- اولین ضربه کاری به نظم جدید آمریکایی حاکم در جهان بعد از جنگ جهانی دوم، چه بود؟

- (۱) پیروزی بر استعمار در الجزایر
(۲) ظهور انقلاب اسلامی در ایران
(۳) استقلال هندوستان به رهبری گاندی
(۴) به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین

۱۵۶- به موجب کدامیک از وقایع زیر، ایالات متحده آمریکا رسماً وارد جنگ جهانی دوم شد؟

- (۱) آشکار شدن کمک‌های مالی و تجهیزاتی آمریکا به انگلستان
(۲) حمله ژاپنی‌ها به ناوگان ایالات متحده آمریکا در اقیانوس آرام
(۳) بمباران اتمی شهرهای هیروشیما و ناگاساکی توسط دولت آمریکا
(۴) اشغال قسمت غربی آلمان توسط نیروهای انگلیسی و آمریکایی

۱۵۷- به چه بهانه‌ای، نیروهای شوروی و انگلستان در شهریور ۱۳۲۰ از شمال و جنوب به ایران هجوم آوردند؟

- (۱) کمک‌های مالی ایران به نیروهای متحد
(۲) پافشاری ایران در حفاظت از منابع نفتی خود
(۳) حضور نیروهای آلمانی در داخل کشور
(۴) درگیری نیروی دریایی ایران با نیروهای انگلیسی

۱۵۸- جلوگیری از گسترش قدرت کدام کشور، باعث همکاری شوروی و آمریکا در جنگ جهانی دوم شده بود؟

- (۱) چین
(۲) انگلستان
(۳) فرانسه
(۴) آلمان

۱۵۹- ژاپن، صنعتی‌ترین کشور آسیا، پس از شکست در جنگ جهانی دوم به اشغال کدام کشور درآمد؟

- (۱) آمریکا
(۲) فرانسه
(۳) انگلستان
(۴) چین

۱۶۰- چرا فلسطین کانون توجه بسیاری از مردم جهان قرار گرفته است؟ زیرا ...

- (۱) این کشور در محل تقاطع و لولای سه قاره آسیا، آفریقا و اروپا قرار دارد.
(۲) این سرزمین مهد ادیان الهی و محل زندگی بسیاری از پیامبران بوده است.
(۳) دستیابی به فلسطین، باعث تداوم سلطه استعمارگران بر دنیای اسلام است.
(۴) کشتی‌های فراوانی در این مسیر کالاهای بین کشورهای را جابه‌جا می‌کند.

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

درس ۴
(از ابتدای مدیریت حمل و نقل شهری)
قنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۰

۱۶۱- چرا مدیریت حمل‌ونقل درون شهری، یکی از موضوعات مهم شهرها، طی ۵۰ سال اخیر بوده است؟

(۱) به دسترسی عادلانه همه اقشار جامعه توجه شده است.

(۲) تقاضای حمل‌ونقل شهری، رشد چشمگیری داشته است.

(۳) حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم بوده است.

(۴) با توسعه وسایل حمل‌ونقل، مصرف سوخت‌های فسیلی بسیار افزایش یافته است.

۱۶۲- استفاده از کدام وسیله حمل‌ونقل، سابقه‌ای بسیار طولانی در بهبود حمل‌ونقل شهری دارد؟

(۱) قطار پرسرعت (۲) اتوبوس برقی (۳) قطار شهری (۴) اتوبوس تندرو

۱۶۳- مدیریت حمل‌ونقل شهری در کشور ایران بر عهده کدام نهاد است؟

(۱) سازمان راهداری (۲) شهرداری‌ها

(۳) وزارت راه و شهرسازی (۴) سازمان فضایی کشور

۱۶۴- کدام گزاره درباره حمل‌ونقل درون شهری ریلی صحیح می‌باشد؟

(۱) مونوریل قطار پرسرعت الکتریکی است که روی زمین چند شهر را به هم متصل می‌کند.

(۲) تراموا قطار هوایی است که بیشتر در مناطق گردشگری کاربرد دارد.

(۳) مونوریل قطار شهری است که عمدتاً از زیر زمین و روی ریل حرکت می‌کند.

(۴) تراموا، قطار خیابانی است که روی ریل‌هایی در سطح خیابان حرکت می‌کند.

۱۶۵- در کدام قرن و با بروز کدام مسئله، نیاز به ایجاد ساعت هماهنگ جهانی (UTC) احساس شد؟

(۱) نوزدهم - گسترش شهرها و شهرنشینی (۲) بیستم - گسترش مسافرت با هواپیما

(۳) بیستم - توسعه کشتی‌رانی در مسافت‌های طولانی (۴) نوزدهم - توسعه شبکه ریلی و حمل‌ونقل آبی

۱۶۶- عبارت زیر به کدام موضوع در رابطه با حمل‌ونقل اشاره دارد؟

«در حمل‌ونقل شهری باید برای افراد کم‌توان و دچار معلولیت و جانبازان تسهیلات لازم فراهم آورد.»

(۱) توجه به میزان و نوع تقاضا (۲) به‌کارگیری روش‌ها و تجهیزات برای پایش و نظارت

(۳) توسعه وسایل حمل‌ونقل (۴) حمل‌ونقل شهری پایدار

۱۶۷- اختلاف زمانی دو شهر تهران و کرمانشاه حدود ۱۹ دقیقه است. اگر طول جغرافیایی تهران ۵۱ درجه باشد و بدانیم کرمانشاه در غرب تهران واقع شده،

طول جغرافیایی کرمانشاه حدوداً چقدر است؟

(۱) ۵۲ (۲) ۵۶ (۳) ۴۶ (۴) ۴۲

۱۶۸- مهم‌ترین کاربرد جی‌پی‌اس (GPS) کدام است؟

(۱) نمایش ارتباط بین پدیده‌های سطح زمین از طریق داده‌ها

(۲) تعیین موقعیت جغرافیایی و طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر

(۳) تهیه نقشه‌های موضوعی از نواحی گوناگون کره زمین

(۴) تهیه مدل‌های دقیق سه بعدی از سطح زمین

۱۶۹- علت انحراف خط زمان چیست؟

(۱) از مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف که خط از آن‌ها عبور می‌کند جلوگیری شود.

(۲) از اختلاف ساعت شبانه‌روزی جلوگیری شود.

(۳) تغییر موقعیت جغرافیایی راحت و صحیح صورت بگیرد.

(۴) از اختلاف زمان حرکت وسایل نقلیه جلوگیری شود.

۱۷۰- اگر شهر «A» در طول جغرافیایی ۶۰ درجه شرقی و شهر «B» در ۱۵ درجه شرقی قرار داشته باشد، به ترتیب:

الف) اختلاف زمانی این دو شهر کدام است؟

ب) اگر ساعت در شهر «B» ۹ صبح باشد، ساعت در شهر «A» چند است؟

ج) خورشید در کدام شهر زودتر طلوع می‌کند؟

(۱) ۴ - ۱۲ - B (۲) ۳ - ۵ - A

(۳) ۳ - ۱۲ - A (۴) ۴ - ۵ - B

تاریخ (۱) و (۲)

درس‌های تاریخ (۱) و (۲) و جغرافیا (۲) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ ۱:

فصل سوم

(درس‌های ۱۵ و ۱۶)

صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۵۲

تاریخ ۲:

فصل‌های اول و دوم

(درس‌های ۱ تا ۷)

صفحه‌های ۱ تا ۷۸

۱۷۱- شاعران و موسیقی‌دانان دوره‌گردی که به گوسان‌ها معروف بودند، در کدام دوره از تاریخ ایران باستان، داستان‌های ملی و پهلوانی را از حفظ برای مردم می‌خواندند؟

- (۱) اشکانیان
(۲) ساسانیان
(۳) هخامنشیان
(۴) مادها

۱۷۲- ظریف‌ترین آثار هنری دوران هخامنشیان را در کدام یک از گونه‌های هنری زیر می‌توان یافت؟

- (۱) بافندگی
(۲) سنگ‌تراشی
(۳) معماری
(۴) فلزکاری

۱۷۳- به ترتیب، کدام یک از آثار تاریخی زیر، در گونه‌های سلسله‌ای و تک‌نگاری به رشته‌ی تحریر درآمده‌اند؟

- (۱) تاریخ طبری - تاریخ سیستان
(۲) تاریخ بیهقی - تاریخ سیستان
(۳) تاریخ بیهقی - عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور
(۴) تاریخ طبری - عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور

۱۷۴- روایت‌های تاریخی در نتیجه‌ی نگاه برخی مورخان که معیار عقل را ملاکی برای سنجش آن‌ها در نظر داشتند، چگونه ارزیابی می‌شد؟

- (۱) عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.
(۲) عدم مطابقت عقلی بخشی از یک موضوع تاریخی، کل آن روایت را در نظر آنان زیر سؤال می‌برد.
(۳) اثبات مطابقت یک روایت تاریخی با عقل، در درجه‌ی اول با یافته‌های باستان‌شناسی انجام می‌شود.
(۴) با مطابقت دادن یک روایت تاریخی با روایت‌های دیگر از همان نوع، آن را اعتبارسنجی می‌کردند.

۱۷۵- کدام یک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با انواع روش‌های تاریخ‌نگاری صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.
(۲) از برجسته‌ترین آثاری که به شیوه‌ی تاریخ‌نگاری تحلیلی تألیف شده است، می‌توان به کتاب تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه اشاره کرد.
(۳) مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.
(۴) از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع محوری، می‌توان کتاب فتوح‌البلدان بلاذری و اخبار‌الطوال دینوری را نام برد.

۱۷۶- سران قریش پس از ناکامی در کدام یک از وقایع زیر، خاندان بنی‌هاشم را تحت محاصره‌ی اجتماعی و اقتصادی قرار دادند؟

- (۱) جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا
(۲) جلوگیری طوایف قریش از مسلمان شدن اعضای خود
(۳) بازگرداندن مسلمانان مهاجر به سرزمین حبشه
(۴) کشتن پیامبر اسلام (ص) در دارالندوه

۱۷۷- اولین اقدامی که پیامبر (ص) پس از ورود به مدینه به انجام آن مبادرت نمودند، چه بود؟

- (۱) ایجاد پیمان برادری
(۲) اعلان براهت از مشرکان
(۳) تنظیم پیمان‌نامه‌ی عمومی مدینه
(۴) ساخت مسجد به عنوان مرکز حکومت

۱۷۸- چرا طلحه و زبیر در دوران خلافت امام علی (ع)، بیعت خود را با ایشان شکستند و به صف مخالفان آن حضرت پیوستند؟

- (۱) ناراضیتی از تقسیم عادلانه‌ی بیت‌المال میان مسلمانان توسط امام علی (ع)
(۲) کوشش‌های مسالمت آمیز امام علی (ع) برای جلوگیری از جنگ داخلی
(۳) عدم حمایت امام از آنان برای مقابله با آشوب‌گری‌های یهودیان و منافقان
(۴) عدم موافقت امام با تقاضایشان برای به دست گرفتن حکومت برخی شهرها

۱۷۹- بیعت گرفتن هم‌زمان برخی از خلفای اموی برای دو پسر خود به عنوان ولیعهد، چه پیامدی را برای خلافت در پی داشت؟

- (۱) استحکام خلافت اموی و تقویت آنان
(۲) موروثی شدن خلافت در خاندان اموی
(۳) ایجاد دودستگی و تضعیف امویان
(۴) قومیت‌گرایی و تشدید تعصبات قبیله‌ای

۱۸۰- کدام یک از موارد زیر، از اهداف مأمون از انتقال امام رضا (ع) به مرو و اجبار ایشان به ولایتعهدی نمی‌باشد؟

- (۱) تحریف مبانی دینی
(۲) کسب حمایت شیعیان
(۳) جلب اعتماد خراسانیان
(۴) مهار قیام‌های علویان

جغرافیا (۲)

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۱) و (۲) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

فصل‌های اول و دوم
(درس‌های ۵ تا ۸)
صفحه‌های ۶۶ تا ۷۱

۱۸۱- کدام گزینه در ارتباط با ناحیه و ناحیه‌بندی درست است؟

- (۱) یک ناحیه جغرافیایی با ناحیه مجاور خود، وحدت و همگونی نسبی دارد.
- (۲) میان اجزا و پدیده‌های هر واحد جغرافیایی ممکن است پیوستگی و هماهنگی وجود داشته باشد.
- (۳) این امکان وجود دارد که در ناحیه جنگلی آمازون، چند ناحیه زبانی نیز وجود داشته باشد.
- (۴) ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و جغرافی‌دان برای ناحیه‌بندی باید از ملاک‌ها و معیارهای از پیش تعیین شده استفاده کند.

۱۸۲- کدام یک از گزینه‌ها، در مورد مرزها و کانون ناحیه نادرست است؟

- (۱) در اثر پدیده پخش یا انتشار ممکن است ناحیه جدیدی در درون ناحیه قبلی شکل بگیرد.
- (۲) به‌طور معمول مرزهای سیاسی و اداری بر مرزهای طبیعی و انسانی منطبق نیستند.
- (۳) عوامل وحدت و تجانس در کانون و مرکز یک ناحیه بیشتر دیده می‌شود.
- (۴) تعیین مرز نواحی فرهنگی و انسانی آسان‌تر از نواحی طبیعی است.

۱۸۳- کدام عبارت با متن زیر در ارتباط است؟

«در نواحی بیابانی هنگام وقوع طوفان‌های گرد و خاک، دید بسیار کاهش می‌یابد و ارتباطات زمینی و هوایی را مختل می‌کند.»

- (۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.
- (۲) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
- (۳) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
- (۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۱۸۴- در مورد دین و چشم‌اندازهای فرهنگی نواحی نمی‌توان گفت:

- (۱) قلمرو و وسعت نواحی ادیان مختلف متفاوت است؛ بعضی از آن‌ها مقیاس جهانی دارند.
- (۲) گروه‌هایی از مردم که از دین مشترکی پیروی می‌کنند، یکی از انواع نواحی فرهنگی را پدید می‌آورند.
- (۳) شهرهای مذهبی دارای مرکز و میدانی‌اند که جایگاه مقدس شهر بوده و گسترش سایر نواحی شهر از آن متأثر است.
- (۴) در نواحی دارای یک دین مشترک، معمولاً سبک معماری و شهرسازی شبیه هم و با ناحیه مجاور همسان است.

۱۸۵- تأثیری که خورشید بر زمین می‌گذارد، کدام است و در عرض‌های جغرافیایی پایین، نور خورشید چگونه می‌تابد؟

- (۱) توزیع گرما به یک مقدار معین در همه نقاط کره زمین - در تمام ایام سال تقریباً به حالت قائم
- (۲) گرم کردن همه بخش‌های زمین به میزان نامساوی و متفاوت - در تمام ایام سال تقریباً به حالت قائم
- (۳) توزیع گرما به یک مقدار معین در همه نقاط کره زمین - با زاویه تابش مایل در بیشتر ایام سال
- (۴) گرم کردن همه بخش‌های زمین به میزان نامساوی و متفاوت - با زاویه تابش مایل در بیشتر ایام سال

۱۸۶- همه موارد، با ویژگی‌های بیابان تصویر شده، مغایرت دارند، به جز:

- (۱) دوری از منابع رطوبتی
 - (۲) صعود کردن هوای مرطوب
 - (۳) مجاورت با مرکز پرفشار جنب حاره
 - (۴) قرار داشتن در عرض جغرافیایی بالا
- ۱۸۷- در رابطه با سؤالات زیر کدام گزینه صحیح است؟

الف) مفهوم پدیده «کارست» کدام است؟

ب) به کدام پدیده‌ها «مورن» می‌گویند؟

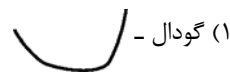
ج) دره‌های V شکل در اثر چه عاملی به وجود می‌آیند؟

- (۱) الف) پدیده خوردگی و انحلال سنگ‌های آهکی است. ب) به سنگ‌ها و رسوباتی که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند، گفته می‌شود. ج) بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی شکل می‌گیرند.
- (۲) الف) پدیده حرکت یخچال‌ها و فرسایش ایجاد شده در مسیر آن‌ها است. ب) به پدیده بارش بیش از اندازه در نواحی کوهستانی اطلاق می‌شود. ج) بر اثر مواد مذاب حاصل از آتشفشان‌ها پدید می‌آیند.
- (۳) الف) بر اثر فوران آتشفشان و حرکت مواد مذاب شکل می‌گیرد. ب) به موادی که در ناحیه زیرین توده‌های یخ قرار دارد گفته می‌شود. ج) بر اثر حرکت توده‌های برف که مانند بولدوزر عمل می‌کنند به وجود می‌آیند.
- (۴) الف) به سنگ‌ها و رسوباتی که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند، گفته می‌شود. ب) به پدیده خوردگی و انحلال سنگ‌های آهکی اطلاق می‌شود. ج) به طور معمول بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال پدید آمده‌اند.

۱۸۸- منحنی میزان زیر چه پدیده‌ای را نشان می‌دهد و کدام شکل نیم‌رخ توپوگرافی آن می‌باشد؟

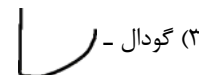
(۲) قله -

(۱) گودال -

(۴) قله -

(۳) گودال -

۱۸۹- به کدام دلیل زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی تفاوت دارند؟

- (۱) نوع ناهم‌واری‌ها و ارتفاعات با توده زیستی حاصل از آن‌ها ارتباط دارد.
- (۲) پراکندگی تابش خورشید در سطح زمین یکنواخت نیست.
- (۳) نوع خاک و پراکندگی آن‌ها باعث تمایز زیست‌بوم‌ها می‌شود.
- (۴) توزیع بارش در نواحی مختلف زیست‌بوم نامساوی است.

۱۹۰- به ترتیب الماس و مس در کدام بیابان‌ها وجود دارند؟

- (۱) آتاکاما - استرالیا (۲) کالاهاری - آتاکاما (۳) صحرای آفریقا - کالاهاری (۴) آتاکاما - صحرای آفریقا

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ناوبرایی اجتماعی، سیاست هویت
(کا پاپایان تئازع هویت‌ها)
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۷

۱۹۱- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- عدالت، همواره مورد توجه و علاقه انسان‌ها بوده است و برای همه دیدگاه‌هایی که درباره آن سخن می‌گویند، اهمیت یکسانی دارد.
- در رویکرد تبیینی، انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن، کاری علمی است و این اعتقاد با عنوان پیوند دانش و ارزش، بیان می‌شد.

- در طول تاریخ، بسیاری از فرهنگ‌ها و جوامع، تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار داده‌اند.
- طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی و تأکید بر کارکردهای آن، قشربندی را تأیید و تثبیت می‌کنند.

(۱) غ - ص - ص (۲) ص - غ - ص - غ (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۱۹۲- هر عبارت، به ترتیب بیانگر کدام مفهوم است؟

- خلق و بازسازی ارزش‌ها

- توجه جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی

- عامل نابرابری اجتماعی در دیدگاه مخالفین قشربندی اجتماعی

- نوع تفاوت زبان، لهجه و جنس

(۱) تفسیر - مزایای اجتماعی - روابط سلطه‌جویانه - تفاوت‌های رتبه‌ای

(۲) تفسیر - مزایای اجتماعی - روابط سلطه‌جویانه - نابرابری طبیعی

(۳) تفسیر - قشربندی اجتماعی - مالکیت خصوصی - تفاوت‌های اسمی

(۴) تبیین - قشربندی اجتماعی - مالکیت خصوصی - تفاوت‌های اسمی

۱۹۳- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام قسمت جدول زیر مرتبط است؟

- نادیده گرفتن نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن قشربندی اجتماعی و امکان‌پذیر ندانستن تغییر در آن

- موضوع جامعه‌شناسی انتقادی

- موافق نبودن با رهاسازی مطلق و کنترل مطلق

- یکسان شدن نقطه شروع رقابت‌ها و مسدود شدن راه پیشرفت مادی به دلیل از بین رفتن انگیزه رقابت

مدل کمونیستی	الف	مدل لیبرالی	د
ج	دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم درآمد آن‌ها را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار می‌دهند.	ب	کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن

(۱) ج - د - الف - ب (۲) ب - ج - الف - د (۳) ب - د - ج - الف (۴) ب - د - الف - ج

۱۹۴- هر عبارت، به ترتیب به کدام یک از انواع رویکردهای نابرابری اجتماعی و جامعه‌شناسی اشاره دارد؟

- افراد توانمند و شایسته به اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند.

- نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد و از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

- برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت و حذف آن راه‌حل مناسبی برای برقراری عدالت در جامعه است.

- به تقبیح تبعیض نژادی می‌پردازد، عدالت اجتماعی را تحسین و برای گسترش آن راه‌حلی تجویز می‌کند.

(۱) مدل کمونیستی - رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی - مدل لیبرال - جامعه‌شناسی انتقادی

(۲) رویکرد مخالفین قشربندی اجتماعی - مدل لیبرال - مدل کمونیستی - جامعه‌شناسی تبیینی

(۳) رویکرد مخالفین قشربندی اجتماعی - رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی - مخالفین قشربندی اجتماعی - جامعه‌شناسی انتقادی

(۴) مدل لیبرال - مدل کمونیستی - مخالفین قشربندی اجتماعی - جامعه‌شناسی انتقادی

۱۹۵- کدام گزینه، به ترتیب «اشتراک جامعه‌شناسان انتقادی و تفسیری»، «تأکید جامعه‌شناسان انتقادی»، «نوع تفاوت‌های قد، محل سکونت، هوش و قدرت سیاسی» و «اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری در دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی» را نشان می‌دهد؟

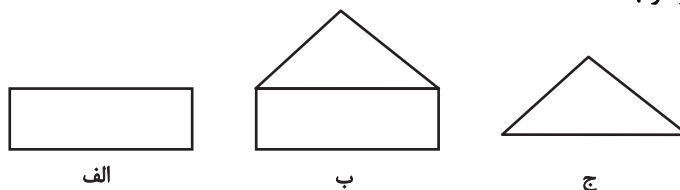
(۱) تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. - نادیده گرفتن ساختارهای اجتماعی و بی‌توجهی به آن‌ها - تفاوت‌های رتبه‌ای - انتقاد از وضعیت موجود و ارائه راه‌حل برای رسیدن به وضعیت مطلوب

(۲) تأکید بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی - انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر - تفاوت‌های رتبه‌ای - محافظه‌کاری و منفعل و مجبور ساختن انسان‌ها در برابر وضعیت موجود

(۳) تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. - شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر - تفاوت‌های رتبه‌ای - توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن‌ها

(۴) بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند. - کنترل آثار مخرب ساختارهای اجتماعی - تفاوت‌های اسمی - محافظه‌کاری و منفعل و مجبور ساختن انسان‌ها در برابر وضعیت موجود

۱۹۶- کدام گزینه، به ترتیب با مدل‌های زیر مرتبط است؟

- (۱) عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. - دو رویکرد قبل از خود را عادلانه نمی‌دانند؛ زیرا با فطرت انسانی سازگار نیستند و در نتیجه به شکست می‌انجامند. - افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند؛ به سادگی امکان رقابت دارند.
- (۲) اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایطی یکسان خواهند داشت. - قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست. - تأکید آن‌ها بر معایب قشربندی اجتماعی نشان می‌دهد که خواهان از میان برداشتن قشربندی اجتماعی هستند و از نظر آنان عدالت به معنای برابری است.
- (۳) نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند؛ از گذشته تا به حال هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است. - به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند و مالیات را ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی می‌دانند. - معتقدند نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد و دارای کارکرد هستند.
- (۴) با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود، زیرا این امر سبب می‌شود تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود. - اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را نمی‌پذیرد و به دنبال برقراری عدالت اجتماعی است. - این رویکرد نمی‌تواند نابرابری‌های اجتماعی را میان افرادی که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند توضیح دهد.

۱۹۷- کدام گزینه، به ترتیب مصادیق «الف، ب و ج» را نشان می‌دهد؟

جابه‌جایی اجباری و کنترل جمعیت	ج	محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی در اواخر قرن بیستم
ب	وحدت یا کثرت هویت‌ها	الف

- (۱) هویت - دیگچه همانندسازی - تعارف هویت‌ها
- (۲) قشربندی اجتماعی - مدل تکثرگرایی - تنازع هویت‌ها
- (۳) هویت - مدل همانندسازی - تنازع هویت‌ها
- (۴) قشربندی اجتماعی - مدل تکثرگرایی - تعارف هویت‌ها
- ۱۹۸- در ارتباط با دو چهره سیاست هویت، کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) یا گروه‌های به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند یا به صورت افراطی تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها را نادیده می‌گیرد و سبب چندپارگی اجتماعی و سیاسی درون و برون جوامع می‌شود.
- (۲) یا به بُعد اجتماعی هویت توجه می‌کند و بر آزادی‌های اجتماعی اقوام و گروه‌های مختلف و فرصت سهیم شدن آن‌ها در قدرت سیاسی تأکید می‌کند و یا راهکارهای مسالمت‌آمیز برای حل منازعات فردی و اجتماعی ارائه می‌دهد.
- (۳) یا به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند و سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود و یا گروه‌های به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند.
- (۴) یا بُعد فرهنگی هویت و تمایزات زبانی، قومی و مذهبی را مورد تأکید قرار می‌دهد و یا در بُعد سیاسی، گسترش برابری و رفع تبعیض‌های قومی و گروهی را نادیده می‌گیرد.

۱۹۹- کدام عبارات در ارتباط با دوره پسامدرن صحیح است؟

- (الف) در این دوره افراد مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند.
- (ب) هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، مطلوب دانسته شد.
- (ج) در این دوره تعداد کثیری از گروه‌های درگیر قومی و نژادی، در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلط می‌سازند.
- (د) سیاست همانندسازی مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت.

(۱) ج و د (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) الف و ب

۲۰۰- هر یک از موارد زیر، به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- تعریف هویت در دوره پسامدرن

- جدایی فرانسوی‌زبانان ایالت کبک از انگلیسی‌زبان‌ها در کانادا

- کانون نزاع و کشمکش در دوره پسامدرن

- (۱) از منظر دولت - ملت‌ها و توسط آن‌ها - سیاست هویت - ثروت و قدرت
- (۲) از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها - مدل همانندسازی - هویت و دانش
- (۳) از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها - مدل تکثرگرا - ثروت و قدرت
- (۴) از منظر دولت - ملت‌ها و توسط آن‌ها - سیاست هویت - هویت و دانش

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و
نظام نوین جهانی
(درس ۸)
فصل سوم: چالش‌های جهانی
(درس‌های ۹ و ۱۲)
صفحه‌های ۶۴ تا ۱۰۳

۲۰۱- نظریه‌پردازان اقتصاد لیبرال، کدام عامل را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و کدام‌یک از آنان، رفاه کارگران را

موجب پیدایش مشکلات بعدی می‌دانست؟

- (۱) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - مالتوس
- (۲) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - ریکاردو
- (۳) حذف موانع ارزشی و هنجارهای اخلاقی - مالتوس
- (۴) حذف موانع ارزشی و هنجارهای اخلاقی - ریکاردو

۲۰۲- دو مفهوم آزادی مثبت و آزادی منفی از نظر اندیشمندان علوم اجتماعی در راستای کدام مورد مطرح شده است؟

- (۱) نقد لیبرالیسم اولیه
- (۲) حل چالش رویکرد نظری و عملی کلیسا
- (۳) حل چالش ساختار سرمایه‌داری از طریق انقلاب
- (۴) در دفاع از نظام ارباب-رعیتی در برابر لیبرالیسم متأخر

۲۰۳- پاسخ سؤالات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- هویت دولت - ملت‌ها چگونه است؟
- نگرش کشورهای عضو بریکس نسبت به گروه خود چیست؟
- اقتصاد کشورهای استعمارزده به چه صورت است؟
- از سازمان همکاری شانگهای با چه عنوانی یاد می‌شود؟

- (۱) ناسیونالیستی و استعماری - برداشتن موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی و حفظ منافع خود - صادرات مبتنی بر یک ماده خام - پیمان باسل
- (۲) ناسیونالیستی و قومی - حامی و ارتقادهنده وضعیت کشورهای در حال رشد و نیرویی برای حفظ صلح جهان - تک‌محصولی - ناتوی شرق
- (۳) دینی و معنوی - شکل‌گیری براساس سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی - وابسته و ضعیف - ناتوی شرق
- (۴) قومی و سکولار - شناسایی تغییرات اقتصادی در سطح جهانی با سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی - تک‌محصولی - جنبش عدم تعهد

۲۰۴- هریک از موارد زیر، به ترتیب با کدام گزینه ارتباط دارد؟

«نظام اقتصادی کشورهای غیرغربی پیش از استعمار»، «شکل‌گیری پیمان‌هایی مثل جنبش عدم تعهد و ...» و «پدیدآمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی»

- (۱) روابط تجاری در حدی نبود که استقلال سیاسی این کشورها را در معرض خطر قرار دهد. - حفاظت و حمایت از منافع کشورهای غیر غربی و ترویج صلح بین‌المللی - مخدوش ساختن استقلال اقتصادی و سیاسی کشورها
- (۲) اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به گونه‌ای مستقل عمل می‌کرد. - مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی - عامل کاهش اهمیت مرزهای سیاسی
- (۳) به بازار مصرف کالاهای تولیدشده کشورهای غربی تبدیل می‌شد. - مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی - مخدوش ساختن استقلال اقتصادی و سیاسی کشورها
- (۴) نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی را تأمین می‌کرد. - حفاظت و حمایت از نظام نوین جهانی و ترویج صلح بین‌المللی - عامل کاهش اهمیت مرزهای سیاسی

۲۰۵- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با چه موضوعی مرتبط هستند؟

- اشتراک سوسیالیسم و کمونیسم
- شعار جوامع سوسیالیستی
- تفاوت سوسیالیسم و سرمایه‌داری
- جامعه آرمانی مارکس

- (۱) فردگرایی - عدالت اجتماعی و از بین بردن مالکیت خصوصی - سوسیالیسم برخلاف سرمایه‌داری به مالکیت خصوصی معتقد نیست. - سوسیالیسم
- (۲) مخالفت با مالکیت خصوصی - عدالت اقتصادی و توزیع مناسب ثروت - سرمایه‌داری برخلاف سوسیالیسم مالکیت خصوصی را مطلق می‌داند. - مارکسیسم
- (۳) جامعه‌گرایی - عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت - سوسیالیسم برخلاف سرمایه‌داری مالکیت خصوصی را مطلق نمی‌داند. - کمونیسم
- (۴) اعتقاد به جامعه آرمانی - عدالت اقتصادی و ایجاد طبقه جدید - سوسیالیسم برخلاف سرمایه‌داری به مالکیت خصوصی معتقد است. - کمونیسم

۲۰۶- به ترتیب اصطلاح «مرکز و پیرامون» و «استعمارگر و استعمارزده» توسط چه کسانی به کار می‌رود؟

- (۱) کسانی که معتقدند جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند. - کسانی که معتقدند که این چالش در صورتی که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهند شد.
- (۲) کسانی که به این نکته اشاره دارند که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند. - کسانی که معتقدند جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.
- (۳) کسانی که معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است. - کسانی که می‌گویند مشکل کشورهای فقیر نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌هاست.
- (۴) کسانی این اصطلاح را به کار می‌برند که معتقدند کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. - کسانی این اصطلاح را به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

۲۰۷- پاسخ سؤالات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- نظریه جنگ تمدن‌ها، چه چیزی را توجیه می‌کند؟

- از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی کدام است؟

- از دیدگاه آگوست کنت، چرا بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت بر می‌بندد؟

- (۱) نقش فرهنگ اسلام به عنوان بزرگترین تهدید برای غرب - رونق بخشیدن به اقتصاد صنعتی وابسته به تسلیحات - جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است.
- (۲) عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری - با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید.
- (۳) انتقال جنگ از کشورهای غربی به کشورهای تحت سلطه در دوران استعمار - افزودن ثروت با استفاده از غنایم جنگی - دین در فرهنگ جدید غرب نقشی ندارد و هیچ‌یک از جنگ‌های دوران اخیر منشأ دینی نداشته‌اند.
- (۴) اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی - سلاح‌های شیمیایی و بمب اتم - دیگر دولت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند، بلکه رقابت بین فرهنگ‌ها و تمدن‌ها به وقوع می‌پیوندد.

۲۰۸- هریک از عبارات زیر، به ترتیب پیامدهای کدام گزینه است؟

- فروپاشی حکومت‌ها

- آشکار شدن پیامدهای جهانی بحران‌های اقتصادی منطقه‌ای

(۱) افزایش دامنه بحران اقتصادی به دلیل مقاومت محرومان - شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی

(۲) انتقال بحران اقتصادی به قشر محروم و مستضعف - پیوند بحران اقتصادی با مسئله فقر و غنا و تأثیرپذیری از عوامل داخلی کشورهای غربی

(۳) عدم کنترل بحران اقتصادی - شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی

(۴) انتقال فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی از سرمایه‌های انباشته به تولیدکنندگان خرد - پیوند بحران اقتصادی با مسئله فقر و غنا و تأثیرپذیری از

عوامل داخلی کشورهای غربی

۲۰۹- چرا بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود؟

(۱) چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است؛ یعنی چالش فقر و غنا همیشه در فرهنگ غرب حضور دارد ولی بحران اقتصادی در برهه‌هایی از زمان به وجود می‌آید.

(۲) سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

(۳) آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی افراد جامعه را در بر می‌گیرد.

(۴) در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد و تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند؛ در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند.

۲۱۰- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.

(۲) تردید درباره مبانی علوم تجربی غربی، در حقیقت تردید درباره بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب یعنی همان فلسفه روشنگری بود.

(۳) در دوران رنسانس، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا مورد تردید قرار گرفت و جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد.

(۴) در قرن نوزدهم، جامعه‌شناسان به دنبال آن بودند که درباره حقایقی که پیامبران از طریق وحی یا عالمان با استدلال عقلی به آن‌ها رسیده‌اند، با روش حسّی و تجربی داوری کنند.

عقل در فلسفه (۲)
صفحه‌های ۵۹ تا ۶۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- کدام گزینه در باب نظرات پیرامون عقل در ایران باستان نادرست است؟

- (۱) جریان‌های عقل‌گرایی در اواخر ساسانیان و ظهور اسلام قوت تازه‌ای گرفتند.
- (۲) معتقد بودند که مزدا همان خداوند است که مصداق عقل متعالی است.
- (۳) افعال عقل متعالی و برتر را بر حاصل عقل به معنای قوه شناخت منطبق می‌دانستند.
- (۴) شاهنامه و حکمة‌الاشراق منابعی برای اثبات اعتقاد به هر دو معنای عقل در این دوره هستند.

۲۱۲- کدام گزینه عبارتی درست را درباره جایگاه عقل در جهان اسلام بیان می‌کند؟

- (۱) حرکت جمعی مسلمانان به سمت علم و دانش در حوزه‌های مختلف سبب شد عقل در فرهنگ عمومی مسلمانان جایگاهی ویژه به دست آورد.
- (۲) در دوران تمدن اسلامی، اغلب مخالفت‌های صریح با عقل شکل می‌گرفت که به شدت مورد نقد واقع می‌شد.
- (۳) یکی از گونه‌های مخالفت با عقل، محدود ساختن دایره کارآمدی عقل در عین نفی آن بود.
- (۴) گروهی از مخالفان با عقل، فلسفه و منطق را علومی بیگانه می‌دانستند.

۲۱۳- کدام گزینه بر حکیمان پیش از باستان و قدیم ایران صدق نمی‌کند؟

- (۱) در محدوده کاربرد عقل به عنوان دستگاه تعقل تشکیک وارد کردند.
- (۲) از نظر آنان، مزدا جهانیان و جان‌ها را با خرد و اندیشه آفریده است.
- (۳) این حکیمان دعوت‌کننده مردم به بهره‌وری از عقل و خرد بودند.
- (۴) عقل به معنای یک وجود برتر از ماده و متعالی را قبول داشتند.

۲۱۴- کدام گزینه با توجه به مبحث «عقل در معنای موجود متعالی» نزد فیلسوفان مسلمان عبارت نادرستی را بیان می‌کند؟

- (۱) توانایی انسان برای شهود حقایق به مانند عقول، مشروط به شروطی است.
- (۲) ممکن شدن فعالیت عقلی برای انسان درگرو فیض‌بخشی عقل فعال است.
- (۳) وجود یا عدم عقل فعال، تأثیری بر درک مفاهیم کلی توسط انسان ندارد.
- (۴) پدید آمدن سلسله عقول از اولین مخلوق خدا، دارای ترتب بوده است.

۲۱۵- با توجه به بیت «غیر این عقل تو حق را عقل‌هاست / که بدان تدبیر اسباب سماست» تدبیرکننده اسباب سما کدام است؟

- (۱) عقل فعال (۲) عقول مجرد (۳) عقل اول (۴) عقل استدلال‌کننده

۲۱۶- کدام گزینه درباره عقل فعال نادرست است؟

- (۱) ادراک عقلی انسان مستقیماً از طریق عقل فعال اعطاء می‌گردد.
- (۲) ادراک ماهیت اشیاء با مدد عقل فعال حاصل می‌شود.
- (۳) مدرسانی عقل فعال برای انسان امری محسوس نیست.
- (۴) عقل فعال نسبت به عقل انسان مانند آفتاب است نسبت به چشم.

۲۱۷- کدام مرحله از مراحل تکاملی عقل زمینه درک اصل علیت را فراهم می‌کند؟

- (۱) عقل بالمستفاد
- (۲) عقل بالقوه
- (۳) عقل بالفعل
- (۴) عقل بالملکه

۲۱۸- کدام یک از مصادیق زیر می‌تواند مصداق عقل بالفعل باشد؟

- (۱) پروفیسور و مدرس زیست‌شناسی
- (۲) درک تناقض همزمانی وجود و عدم در یک شیء
- (۳) درک دانشجوی کارآموز دفتر وکالت
- (۴) دانش‌آموز تازه‌وارد کلاس اول دبستان

۲۱۹- کدام عبارت درباره عقل به عنوان دستگاه استدلال نادرست است؟

- (۱) این سخن ابن‌سینا که «نحن ابناء الدلیل» به منزله بیان معیار پذیرش یا عدم پذیرش هر نوع مکتب و آیینی است.
- (۲) فارابی و ابن‌سینا معتقدند عقل انسان در هنگام تولد هیچ‌گونه شناخت بالفعلی ندارد.
- (۳) مرحله چهارم عقل مرحله‌ای است که عقل به شکوفایی می‌رسد و بر تمام دانش‌ها مسلط می‌شود.
- (۴) فهم اصول بدیهی همچون اصل امتناع اجتماع نقیضین در مرحله اول شکوفایی عقل ممکن نیست.

۲۲۰- کدام گزینه از نظر فیلسوفان مسلمان صحیح است؟

- (۱) پذیرش شناخت و معرفت برخلاف باورها به عقل محصور نیست.
- (۲) عقل و شهود و وحی هر سه ما را به راه‌های یکسانی هدایت می‌کند.
- (۳) می‌توان با هر یک از راه‌های شناخت به حقیقت غایی رسید.
- (۴) بهره‌مندی از معارف ناشی از برترین مرتبه شهود به پیامبران اختصاص دارد.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

قضیه شرطی و قیاس استثنایی
صفحه‌های ۸۳ تا ۹۶

۲۲۱- کدام گزینه درباره قضیه شرطی نادرست است؟

- (۱) حاصل تجزیه آن دو قضیه حملی خواهد بود.
- (۲) می‌توان آن را به یک قضیه حملی تبدیل کرد.
- (۳) پیوسته در آن به اتصال یا التزام دو نسبت حکم می‌شود.
- (۴) آنچه در آن مشروط و ملتزم است حکم و نسبت قضیه می‌باشد.

۲۲۲- کدام یک از عبارت‌های زیر درباره قضیه شرطی متصل صحیح است؟

- (۱) با تعدد مقدم و تالی، قضیه شرطی نیز متعدد می‌شود.
- (۲) «ملزوم» و «مشروط»، نام‌های دیگر تالی هستند.
- (۳) در این قضیه حکم می‌شود که مقدم همان تالی است.
- (۴) مقدم و تالی بر روی هم یک قضیه بیشتر نیستند.

۲۲۳- کدام گزینه درباره قضیه شرطی متصل نادرست است؟

- (۱) مقدم مستلزم تالی است.
- (۲) تالی تابع و پیرو مقدم است.
- (۳) تالی با لفظ «آنگاه» شروع می‌شود.
- (۴) مقدم لزوماً بخش اول قضیه نیست.

۲۲۴- اگر در یک قضیه شرطی منفصل، صدق دو طرف با هم ناممکن باشد، کدام گزینه ضرورتاً درباره آن صحیح است؟

- (۱) این قضیه مانعة‌الجمع است.
- (۲) کذب دو طرف نیز با هم در این قضیه ناممکن است.
- (۳) این قضیه غیرقابل جمع در صدق و کذب است.
- (۴) ممکن است این قضیه منفصل حقیقی باشد.

۲۲۵- کدام یک از قضایای زیر در صدق و کذب مشابه رابطه تناقض در احکام قضا یا است؟

- (۱) او یا در کلاس نیست یا درس را گوش نمی‌دهد.
- (۲) آب یا کاملاً سرد است یا کاملاً داغ.
- (۳) حروف یا صدا دارند یا بی‌صدا هستند.
- (۴) قورباغه یا در خشکی زندگی می‌کند یا در آب.

۲۲۶- اگر قضیه «غیر الف یا غیر ج است یا ب» منفصل حقیقی باشد؛ کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اگر غیر الف ب باشد، آنگاه ج است.
- (۲) اگر غیر الف غیر ب باشد، آنگاه غیر ج است.
- (۳) اگر غیر الف ج باشد، آنگاه غیر ب است.
- (۴) اگر غیر الف غیر ج باشد، آنگاه غیر ب است.

۲۲۷- اگر از قضیه «هر قضیه منفصله بیانگر نوعی حکم مشروط است» نتیجه بگیریم که «هیچ قضیه شرطی متصلی بیانگر حکم مشروط نیست»، کدام

گزینه درباره این استدلال صحیح است؟

- (۱) قیاس ما فاقد حد وسط و نامعتبر است.
- (۲) قیاس استثنایی اتصالی و دارای مغالطه رفع مقدم است.
- (۳) به دلیل مغالطه ایهام انعکاس نمی‌توان قضیه کلی را نتیجه گرفت.
- (۴) قیاس اقترانی شکل اول و دارای شرایط سه‌گانه اعتبار قیاس می‌باشد.

۲۲۸- در کدام گزینه مغالطه رفع مقدم صورت گرفته است؟

- (۱) با لحاظ اینکه با طلوع خورشید هوا روشن می‌شود نتیجه بگیریم خورشید طلوع نکرده است.
- (۲) با لحاظ اینکه هر دیپلمه ریاضی فیزیک کوانتوم می‌داند نتیجه بگیریم علی فیزیک کوانتوم نمی‌داند.
- (۳) از اینکه رتبه‌های تکریمی در دانشگاه تهران درس می‌خوانند نتیجه بگیریم علی نیز در دانشگاه تهران درس می‌خواند.
- (۴) با لحاظ اینکه هر کسی سیگار زیاد مصرف کند سرطان می‌گیرد نتیجه بگیریم حسین سیگار زیاد مصرف کرده است.

۲۲۹- چرا وضع تالی منجر به مغالطه می‌شود؟

- (۱) زیرا تالی معمولاً عام‌تر از مقدم است.
- (۲) زیرا تالی معمولاً خاص‌تر از مقدم است.
- (۳) زیرا مقدم معمولاً یقینی‌تر از تالی است.
- (۴) زیرا مقدم و تالی عام و خاص ندارند.

۲۳۰- کدام گزینه می‌تواند مقدمه اول یک قیاس استثنایی انفصالی حقیقی واقع شود؟

- (۱) قضیه شرطی یا به ملازمه یا به جدایی دو نسبت حکم می‌کند.
- (۲) قیاس استثنایی یا با وضع مقدم به نتیجه می‌رسد، یا با رفع تالی.
- (۳) قضیه حملی یا شخصیه است یا موضوع آن یک مفهوم کلی است.
- (۴) قیاس اقترانی معتبر یا مقدمه سالبه کلی دارد یا نتیجه‌اش سالبه نیست.

چیستی انسان (۱)

صفحه‌های ۶۹ تا ۷۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۲۳۱- کدام گزینه در تبیین عبارت زیر صحیح نیست؟

«افلاطون می‌گوید نفس جزء عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می‌کند و غیرفانی و جاوید است.»

- (۱) حقیقت انسان حاصل ترکیب و امتزاج بدن و قوه عاقله است. (۲) نفس پس از مرگ از بدن جدا می‌شود و حیاتش ادامه دارد.
- (۳) نفس به معنای قوه استدلالی و نطق در حیوانات وجود ندارد. (۴) نفس در پی کسب فضیلت است و فضیلت نفس خردورزی است.

۲۳۲- با توجه به نظرات افلاطون کدام مورد از نتایج توجه و مراقبت از نفس نیست؟

- (۱) زیبایی نفس (۲) آراسته شدن به فضایل
- (۳) تحقق خردورزی و اندیشیدن (۴) فرارفتن از محدودیت‌های بدن

۲۳۳- کدام گزینه با توجه به دیدگاه افلاطون درباره نفس نادرست است؟

- (۱) کمال نفس در کسب فضائل گوناگون در اندیشه است. (۲) نفس در کارکرد بدن نمود می‌یابد و وجود مستقل ندارد.
- (۳) نفس همان فصل ممیز انسان از سایر جانداران است. (۴) نفس در قید زمان و مکان نیست و امری مجرد است.

۲۳۴- کدام گزینه درباره نظر ارسطو در باب چیستی انسان نادرست است؟

- (۱) نفس انسان هنگام تولد کاملاً بالقوه است و به هر صورتی خواهد رسید.
- (۲) تکامل و فعلیت پتانسیل‌های نفس انسان امری تدریجی است.
- (۳) نفس انسانی منحصر به فعالیت‌های قوه ناطقه و استدلال‌ورزی آن نیست.
- (۴) مقصود از نطق به طور دقیق سخن گفتن نیست، هر چند در اندیشه کاربرد دارد.

۲۳۵- نفس از نظر ارسطو ...

- (۱) تکاملی از فعل به قوه است. (۲) به تدریج دارای حیات می‌شود.
- (۳) کاملاً مطابق با تفکر استدلالی است. (۴) امکان تجرد و جداگشتن از بدن را دارد.

۲۳۶- کدام گزینه تبیین مناسب‌تری از جمله زیر را ارائه می‌دهد؟

«از نظر ارسطو نفس انسان در هنگام تولد حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعلی ندارد.»

- (۱) نفس حقیقتی تهی و عدمی است که به تدریج موجود می‌شود.
- (۲) نفس یک حقیقت فاقد هویت است و در ابتدا هیچ نیست.
- (۳) نفس یک امر مجرد است که حالات و صورت‌هایی را کسب می‌کند.
- (۴) تصور فعلیت نفس در حالی که تحقق نیافته‌اند ممکن نیست.

۲۳۷- کدام گزینه درباره جریان‌های رایج در اروپا پیرامون چیستی انسان نادرست است؟

- (۱) این جریان‌ها همچنان در مباحثات فلسفی اروپا رواج و حضور دارند.
- (۲) بعضی جریان‌های قائل به ثنویت، حقیقت انسان را همان بعد مادی می‌دانند.
- (۳) جریان مادی‌گرایانه تأثیر بیشتری بر فرهنگ و زندگی اروپاییان معاصر گذاشته است.
- (۴) قائل‌نشدن بعضی مکاتب به استقلال ساحت نفس به معنای انکار مطلق وجود آن نیست.

۲۳۸- کدام گزینه درباره دکارت پیرامون حقیقت انسان صحیح است؟

- (۱) فعالیت بدن به مثابه یک ماشین پیچیده به صورت ارادی صورت می‌گیرد.
- (۲) تعامل روح و بدن به معنای خلط و ترکیب این دو ساحت با یکدیگر نیست.
- (۳) نفس یک موجود متعالی و برتر از ماده است که بر بدن انسان مسلط است.
- (۴) «من» انسان متشکل از بدن و روح است که کاملاً از یکدیگر متمایز هستند.

۲۳۹- کدام گزینه با توجه به مباحث مطرح‌شده حول «حقیقت انسان»، عبارت صحیحی را بیان نمی‌کند؟

- (۱) دکارت اعتقاد به ماشینی بودن بدن انسان دارد و آن را مانند سایر اجسام تابع قوانین فیزیکی و غیرآزاد می‌داند.
- (۲) کانت در استدلال خود مبنی بر اثبات حقیقت نفسانی انسان، بر خورداری انسان از وجدان اخلاقی را نیز به اثبات رساند.
- (۳) دو جریان شکل‌گرفته در دوره جدید اروپا، از حیث میزان فعالیت و تأثیرگذاری در یک سطح قرار نداشتند.
- (۴) فیلسوفی که منکر وجود نفس در انسان است، لزوماً درباره حقیقت انسان، دیدگاهی مخالف با دکارت و کانت دارد.

۲۴۰- از نظر داروینیست‌ها دلیل این که انسان‌ها وادار به رعایت اخلاق شده‌اند چیست؟

- (۱) فضیلت‌گرایی (۲) فطری بودن اخلاق
- (۳) زیست اجتماعی (۴) غریزی بودن اخلاق

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

انگیزه و نگرش
صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۸۵

۲۴۱- هنگام بروز ناهماهنگی شناختی، احتمال بروز کدام رفتار نسبت به سایر موارد کمتر است؟

- (۱) تغییر رفتار خود
(۲) توجیه افکار و رفتار خود
(۳) تغییر نگرش خود
(۴) بی‌توجهی به ناهماهنگی ذهنی خود

۲۴۲- کدام گزینه به یک ویژگی از نگرش اشاره دارد؟

- (۱) عواملی که برخی از آن‌ها فراتر از زیست و بدن آدمی هستند.
(۲) به شکل مثبت در شکل‌دهی به رفتار انسان مؤثر هستند.
(۳) مفهوم نگرش می‌تواند در پاسخ به چرایی رفتار مطرح شود.
(۴) موتور حرکتی انسان هستند.

۲۴۳- کدام مثال ناظر بر مفهوم «نگرش» نیست؟

- (۱) فشار خستگی ناشی از مطالعه چند روزه منجر به خوابیدن فردی در کلاس درس می‌شود.
(۲) فردی با وجود عجله داشتن پشت چراغ قرمز راهنمایی توقف می‌کند.
(۳) به سبب رعایت احترام حقوق دیگر افراد جامعه، فردی ماسک می‌زند.
(۴) فردی باور دارد به او بی‌احترامی شده و این باور، آمادگی عملی تهاجمی را در او ایجاد می‌کند.

۲۴۴- در صورت شکل‌گیری باورهای غلط در فرد، احتمالاً کدام پیامد رخ می‌دهد؟

- (۱) فرد به این نتیجه می‌رسد که کار و نتایج به‌دست آمده از فعالیتش با هم ارتباطی ندارند و دست از کار می‌کشد.
(۲) فرد نمی‌تواند موقعیت را تحت کنترل خود قرار دهد و انگیزه او بسیار کاهش می‌یابد.
(۳) فرد تحت تأثیر موانع زودگذر و عواملی همچون خستگی قرار می‌گیرد.
(۴) فرد حتی اگر توانایی انجام کاری را داشته باشد، باز هم نمی‌تواند با موفقیت آن کار را انجام دهد.

۲۴۵- در کدام گزینه به نوع متفاوتی از انگیزش اشاره شده است؟

- (۱) محمد که دانش‌آموز کلاس اول است به شوق گرفتن جایزه آخر ترم در درس‌های خود تلاش بسیاری می‌کند.
(۲) محسن برای اینکه دوستانش او را به گروه راه دهند و برایش احترام قائل شوند، به مصرف سیگار می‌پردازد.
(۳) علی به علت لذت از سلطه‌طلبی، به کنترل سخت‌گیرانه و نامتعارف همسرش می‌پردازد.
(۴) سینا پروژه‌های دانشگاهی‌اش را انجام می‌دهد تا سایرین او را اهمال‌کار و تنبل ندانند.

مهم: با توجه به حذفیات منابع کنکور سراسری، در آزمون ۲۰ اسفند از
مبحث انگیزه و نگرش (صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۸۵) سؤال طراحی خواهد شد.

۲۴۶- کدام عامل نگرشی به کوشش انسان‌ها در توضیح چرایی رفتار خود و دیگران اشاره دارد؟

- (۱) باورها و نظام ارزشی فرد
(۲) ادراک کنترل و ادراک کارایی
(۳) ناهماهنگی شناختی
(۴) اسناد

۲۴۷- کدام یک از عوامل نگرشی در حیوانات هم دیده می‌شود؟

- (۱) ناهماهنگی شناختی
(۲) درماندگی آموخته شده
(۳) اسناد
(۴) ادراک کارایی و کنترل

۲۴۸- کدام بازیکن انگیزه بیرونی دارد؟

- (۱) زلاتان ابراهیموویچ، علی‌رغم اینکه دوره‌ای به لیگ‌های سطح پایین رفت و شهرتش خدشه‌دار شد، اما از فوتبال دست نکشید.
(۲) لیونل مسی، به‌خاطر مشکل با باشگاه و قوانین مالیاتی، باشگاهی را که از کودکی در آن بود، ترک کرد، هرچند ممکن بود در پاری‌سن‌ژرمن نیمکت‌نشین شود.
(۳) جرارد پیکه، از یک‌سوم مبلغ قراردادش با باشگاه صرف‌نظر کرد تا با توجه به بحران مالی باشگاه، امکان ثبت قرارداد سه بازیکن دیگر برای بارسلونا فراهم شود.
(۴) جنارو گتوزو، در یک بازی با اینکه مصدوم شده بود، به‌خاطر اینکه میلان سه تعویضش را انجام داده بود، با اصرار به پزشکان بازی را ادامه داد.

۲۴۹- «اینکه هستی معتقد است شبکه‌های اجتماعی وقت و انرژی زیادی را از او می‌گیرد و مانع درس‌خواندنش شده، اما با این توجیه که: در دنیای امروز نمی‌توان بدون شبکه‌های اجتماعی زندگی کرد! اقدامی در جهت حذف یا کاربرد کمتر آن‌ها نمی‌کند»، به چه عامل نگرشی اشاره دارد؟

- (۱) ناهماهنگی شناختی (۲) هدف (۳) درماندگی آموخته شده (۴) اسناد

۲۵۰- با توجه به موقعیت زیر کدام گزینه درست‌تر است؟

«محمد از کودکی ادبیات دوست داشته و حالا نویسنده موفق شده است.»

- (۱) انگیزه محمد بیرونی است. - انگیزه محمد پایدار است. - منبع لذت بیرون از تکلیف است.
(۲) انگیزه محمد درونی است. - انگیزه محمد پایدار است. - منبع لذت درون تکلیف است.
(۳) انگیزه محمد بیرونی است. - انگیزه محمد ناپایدار است. - منبع لذت بیرون از تکلیف است.
(۴) انگیزه محمد درونی است. - انگیزه محمد ناپایدار است. - منبع لذت درون تکلیف است.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۶ اسفند ۱۴۰۰

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حمید اصفهانی، هامون سبطی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری	فارسی	
نوید امساک، ولی برجی، کاظم غلامی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه	عربی زبان قرآن	
محمد آقاصالح، محبوبه ابتسام، محسن بیانی، علیرضا ذوالفقاری زحل، محمد رضایی بقا، فردین سماقی، محمدرضا فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف	دین و زندگی	
رحمتاله استیری، حسن روحی، محمد طاهری، عطا عبدالزاده، سعید کاویانی، محدثه مرآتی، عقیل محمدی روش	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرایی، مهدی براتی، محمدابراهیم توژندهجانی، امیر زراندوز، نسترن صدقی، علیرضا عدی، امیر محمودیان	ریاضی و آمار	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمانهای ریاضی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	ریاضی و آمار (۳) - سؤال‌های «آشنا»	
نسرن جعفری، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهدی ضیایی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، پوریا حسین پور، مجتبی فرهادی، حسینعلی موسی زاده، رضا نوروزیگی	علوم و فنون ادبی	
ابراهیم احمدی، نوید امساک، مرتضی کاظم شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سید محمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن	
علیرضا رضایی، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ	
زهره دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، آزاده میرزایی	جغرافیا	
آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، الهام رضایی، فاطمه صفری	جامعه‌شناسی	
نیما جواهری، حسن صدیقی، الهه فاضلی، فرهاد قاسمی نژاد، کیمیا طهماسبی	منطق و فلسفه	
حمیدرضا توکلی، کوثر دستورانی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
فارسی	مرتضی منشاری	سیدعلیرضا احمدی	محمدحسین اسلامی، کاظم کاظمی	فریبا رثوفی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی پور، آیدین مصطفی زاده	مهدی یعقوبیان
دین و زندگی	احمد منصوری	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی	زهره قموشی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	-
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آچهلو، رحمتاله استیری، فاطمه نقدی	سپیده جلالی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند، سحر محمدی	حسین اسدزاده
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی	مهسا عفتی	زهره قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	پوریا حسین پور، یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علویان	فریبا رثوفی
عربی زبان قرآن	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مهدی یعقوبیان
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	ستایش محمدی
جغرافیا	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی نژاد، امیرکبیا باقری، آرمین عبدالحسینی	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، فریبا رثوفی (عمومی)
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی (۳)

۱- گزینه «۳»

(هامون سبطی)
معنای بیت نخست: تا جایی که امکان دارد، راه نیکی بسیر (بسپاز: طی کن، ببیما) که نیکی در برابر بدی هم چون سیر (وسیله دفاع) است.
معنای بیت دوم: پرچم دولت تو همانند رای و نظر تو، سر از آسمانها برآورده است.
معنای بیت سوم: گفتمی که نزد من بیا و از کسی نترس. اگر بخت با من یار باشد، همین قصد را دارم.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۱»

(الهام مومنی)
املائی صحیح کلمه «غربت» به معنای «بیگانگی» است.
(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۳- گزینه «۳»

(مفسن خرابی - شیراز)
«زهر بلا» اضافه تشبیهی است که آرایه تشبیه ایجاد نموده است ولی بیت مذکور فاقد مجاز است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «سودا» دو معنا دارد که هر دو معنا قابل جای‌گذاری است یعنی هر دو معنا کاربرد دارد: ۱- عشق ۲- معامله یا دادوستد / «روز اول با سرانجام» آرایه «تضاد» ایجاد نموده است.

گزینه «۲»: «چهره معشوق» به «گل سرخ و گل نسرين» تشبیه شده است که شاعر «مشبه» را بر «مشبه‌به» برتر می‌داند (برتری چهره معشوق بر گل سرخ و گل نسرين) که همین امر «تشبیه مرجح» ایجاد کرده است. / «گل لاله» برای «گل سرخ و گل نسرين» چنان سوخته که نقطه‌های سیاه یا داغ وسط گلبرگ‌های لاله نمایان شده است که همین «حسن تعلیل» ایجاد کرده است.

گزینه «۴»: واژه «هزاران» ایهام تناسب ایجاد کرده است زیرا دو معنا دارد: یکی به معنای «بلبلان و عنده‌لبان» که در بیت قابل جای‌گذاری است و دیگری به معنای «عدد هزاران» که در بیت کاربرد ندارد ولی با واژه «یک» به نوعی مراعات‌نظیر یا تضاد دارد. / «مرغ گرفتار» استعاره از «شاعر» است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴- گزینه «۴»

(سیر علیرضا امیری)
گزینه «۴»: معنای بیت: برای خرمن محنت - که امید است از بین برود- از برق و صاعقه دل، آهی شررتأثیر (آهی که از لحاظ تأثیر مانند جرقه است) می‌خواهم.
تشبیه‌ها: خرمن محنت / برق دل / آه شررتأثیر

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معنای بیت: مانند خامه (قلم) جماعتی کمر به شرح رخت بسته‌اند ولی من در مصحف (کتاب) رویت یک تفسیر می‌خواهم.

تشبیه‌ها: چون خامه / مصحف روی

گزینه «۲»: معنای بیت: به وسیله چهره نورانی و شمع مانند خود راه تاریک را برای من روشن کن چرا که در تاریکی و سیاهی موهابیت مشتاق شبگیر (صبح) هستم.

تشبیه: شمع عارض / ظلمات گیسویت

گزینه «۳»: شبی فکر و هوشم مانند شانه وارد کشور زلفش شد. از این خواب پریشان، تعبیری از تو طلب می‌کنم.

تشبیه‌ها: چون شانه / کشور زلف

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)
تازگی چهره‌ها پژمرد ← تازگی: نهاد / مسافر کهن را از پی ← «را» فک اضافه است: از پی مسافر کهن ← مسافر: مضاف‌البه / شب‌بوی ترانه [را] ببوییم ← شب‌بوی: مفعول / چهره خود گم کنیم (=گردانیم) ← گم: مسند
(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۶- گزینه «۴»

(کاکم کاطمی)
«ساختن» در این بیت به معنای «نواختن و کوک کردن ساز» است.
(فارسی ۳، دستور، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۷- گزینه «۱»

(کاکم کاطمی)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ناسازگاری روزگار با اهل هنر و دانش
مفهوم بیت گزینه «۱»: جفای روزگار شامل حال همه خلایق است.
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۰۷)

۸- گزینه «۲»

(هامون سبطی)
گزینه «۱»: نماز و نیاز آوردن به درگاه خداوند در آن مطرح است. پس جنبه ملی دارد.

گزینه «۲»: به اژدها اشاره دارد، پس جنبه شگفت‌آوری و خرق عادت دارد؛ همچنین به باوری ملی و مذهبی اشاره دارد: بدون یاری خدا کاری از انسان ساخته نیست.

گزینه‌های «۳» و «۴»: هر دو به سیمرغ اشاره دارند، پس زمینه خرق عادت در آنها وجود دارد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۹- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)
معنی و مفهوم بیت صورت سؤال: بنده عشق شو، زیرا که فکر و تدبیر همین است و پیشه همه انسان‌های آگاه و عارف چنین است. از گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در بیت گزینه «۳» می‌گوید که غبار خط معشوق، مانع تماشای عاشق نمی‌شود، همان‌گونه که آگاه و عارف، به واسطه هر گرد و غبار و به وجود آمدن مشکل و سختی، از حرکت باز نمی‌ایستد و به عقب بر نمی‌گردد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۰۵)

۱۰- گزینه «۳»

(کاکم کاطمی)
مفهوم بیت اول: ناپایداری ستم و ستمگر / مفهوم بیت دوم: استمرار ستم ظالمان
مفاهیم مشترک ابیات سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: آزمایش موجب کشف حقیقت است.

گزینه «۲»: ترجیح داشتن رنج و مرگ بر ننگ و خواری از نظر انسان‌های آزاده

گزینه «۴»: سربلندی انسان‌های پاکدامن

(فارسی ۳، مفهوم، ترکیبی)

فارسی (۲)

۱۱- گزینه «۱»

(مرتضی منشاری - اردبیل)
فقط واژه «برافراختن» غلط معنی شده است: «برافراختن: برافراشتن، بلند کردن (برافروختن: روشن کردن)»

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۱۲- گزینه «۴»

(مبیر اصفهانی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در بیت گزینه «۱» املای «نخواست» درست است. عاشق، دنیا و عقبی را نمی‌خواهد. دقت کنید املای «طور» درست است.
در بیت گزینه «۲» املای «قالب» درست است. زندان پر شد از بدطینتان مانند خشتی که قالب را پر می‌کند.
در بیت گزینه «۳»، املای «سفر» درست است. دقت کنید املای «عزم» به معنای «اراده» به همین شکل درست است.

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۲»

(کاکظم کاظمی)

ب) «بانگ جرس» حمید سبزواری
د) «روضه خلد» مجد خوافی
ه) «چشمه روشن» غلامحسین یوسفی
الف) «حمله حیدری» باذل مشهدی

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

«مدام» در این بیت «ایهام» دارد، نه ایهام تناسب.
مدام: ۱- همیشه، پیوسته / ۲- شراب

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه: می لعل فام / جناس: صوفی و صافی
گزینه «۲»: تشخیص و استعاره: گریه کردن صراحی و فغان کردن بریط / حسن تعلیل: گریه کردن صراحی (ظرف شراب) صدایی که هنگام ریختن شراب ایجاد می‌شود و ناله کردن بریط به دلیل سوختن و رنج کشیدن عاشق
گزینه «۳»: تشبیه: «چون من» / مجاز: «جام» مجاز از «باده»

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۲»

(کاکظم کاظمی)

جناس: باغ و زغ
استعاره: عروسان باغ ← گل‌ها و گیاهان / زردرو بودن اشجار: استعاره و تشخیص حسن تعلیل: شاعر دلیل سیاهی پره‌های کلاغ و زردی برگ درختان را سوگواری و ناراحتی برای پژمردگی گل‌ها در فصل خزان دانسته است.
نغمه حروف: تکرار واج‌های «س» و «ر»

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۱»

(مبسن اصفری)

صفت‌های فاعلی:

الف) بیابان‌گرد: اسم + بن مضارع ← صفت فاعلی

د) گویا: بن مضارع + ا ← صفت فاعلی

ه) دادگر: اسم + گر ← صفت فاعلی

توجه: واژه‌های «گفتار، دیدار، رفتار» در سایر ابیات اسم هستند

(فارسی ۲، دستور، صفت ۹۳)

۱۷- گزینه «۳»

(سید علیرضا احمدی)

الف) تویی در ملک جان، جان: شیوه بلاغی / چه جانی [هستی]: شیوه عادی / جان مهربویان [هستی]: شیوه عادی / تو سروی: شیوه عادی / قدت محشر [است]: شیوه عادی / چه محشر [است]: شیوه عادی / محشر دوران [است]: شیوه عادی

ب) بود چشمت یکی جادو: شیوه بلاغی / چه جادو [است]: شیوه عادی / جادو کافر [است]: شیوه عادی / چه کافر [است]: شیوه عادی / کافر رهن [است]: شیوه عادی / چه رهن [است]: شیوه عادی / رهن ایمان [است]
ج) چه جانسوز است بر آتش (شیوه بلاغی) / چه آتش [است] (شیوه عادی) / آتش محنت [است] (شیوه عادی) / چه محنت [است] (شیوه عادی) / محنت دوری [است] / چه دوری [است] (شیوه عادی) / دوری جانان [است] (شیوه عادی)
د) جمالت مجمع ما شد (شیوه عادی) / چه مجمع [شد] (شیوه عادی) / مجمع خوبان [شد] (شیوه عادی) / چه خوبی [است] (شیوه عادی) / خوبی یوسف [است] (شیوه عادی) / چه یوسف [است] (شیوه عادی) / یوسف کنعان [است] (شیوه عادی)
(فارسی ۲، دستور، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۱»

(مبسن اصفری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۱»: عشق همیشه با رنج و سختی همراه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تحمل سختی‌های راه عشق، خوشی و شادمانی را در پی دارد.
گزینه «۳»: درمان نشدن درد عشق با سفر
گزینه «۴»: بیان رنجش و پیمان شکنی عاشق و لطف و مهربانی معشوق
(فارسی ۲، مفهومی، صفت ۹۷)

۱۹- گزینه «۴»

(هامون سبطی)

مفهوم گزینه «۴»: روزگار، با فریبکاری چون سامری هم‌دست است و جا را برای آن‌ها باز می‌کند و عرصه را بر نیکان موسی سیرت تنگ می‌نماید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم گزینه «۱»: عاشق راستین لب به گلایه و شکایت از معشوق نمی‌گشاید.
مفهوم گزینه «۲»: نباید در آبادانی زمین (دنیای مادی) کوشید.
مفهوم گزینه «۳»: دشمن ما خانگی است، آبی که خانه را فراگرفته، از بیرون نیامده، بلکه از درون خانه جوشیده.

(فارسی ۲، مفهومی، ترکیبی)

۲۰- گزینه «۴»

(مبسن فدایی - شیراز)

بیت گزینه «۴»: به ناکامی عاشق اشاره می‌کند در حالی که مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» این است که شوق و اشتیاق عاشق برای رسیدن به معشوق موجب شده که عاشق به آسانی سختی‌های راه عشق را تحمل کند. (عاشق برای رسیدن به مقصود از سختی‌های راه هیچ هراسی ندارد.)

(فارسی ۲، مفهومی، صفت ۹۳)

عربی، زبان قرآن (۲) و (۳)

۲۱- گزینه «۲»

(نوبیر امسالی)

«أرسلنا»: ارسال کردیم، فرستادیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «رَسُولاً»: پیامبری، رسولی / «عَصَى»: نافرمانی کرد، عصیان نمود (رد گزینه ۱) / «الرَّسُولَ»: آن پیامبر، آن رسول (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۲۲- گزینه «۳»

(نوبیر امسالی)

«إن أضرمت»: اگر پنهان کنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «سیظهر»: آشکار خواهد شد (رد گزینه ۲) / «فلتات»: لغزش‌ها (رد گزینه ۴) / «صفحات وجهک»: همه جای چهره‌ات (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۳- گزینه ۱

(کلام غلامی)

«عرف»: معرفي کن (رد گزینه ۴) / «موسوعه»: دانشنامه‌ای (رد گزینه ۴) / «صمت»: در بر گرفته است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «اسماء»: نامها (رد گزینه ۳) / «کان لهم»: داشته‌اند، دارای ... بوده‌اند (رد گزینه ۲) / «تأثیر کثیر»: تأثیر زیادی (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۲۴- گزینه ۲

(ولی برپی - ابرو)

«مفردات فارسیه کثیره»: واژگان فارسی بسیاری (رد گزینه ۱) / «قد نُقِلت»: ماضی نقلی مجهول: منتقل شده‌اند، انتقال یافته‌اند (رد گزینه ۴) / «أصوات»: صداها (رد گزینه ۳) / «تَغَيَّرت»: تغییر یافته‌اند، عوض شده‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «نَطَقَهَا» العرب: عرب‌ها آن‌ها را بر زبان آوردند (رد گزینه ۴) / «ألسنة»: جمع لسان: زبان‌ها (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۲۵- گزینه ۴

(ولی برپی - ابرو)

«لم يُقْبَل»: نبوسید (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «إنزَعَج»: آزرده شد، آزرده گردید (رد گزینه ۱) / «جَدًّا»: بسیار (رد گزینه ۲) / «لتفریق»: فرق گذاشتن (رد گزینه ۲). در گزینه ۱، «ایشان» اضافه است و در متن عربی وجود ندارد؛ همچنین در گزینه ۳، «دید» نیز اضافه است و در عبارت عربی وجود ندارد.

(ترجمه)

۲۶- گزینه ۱

(کلام غلامی)

«یکاد» فعل مضارع است و چون همراه فعل مضارع دیگری استفاده شده معنای «نزدیک است، دارد...» می‌دهد. ضمناً کلمه «هنوز» در ترجمه اضافی است. ترجمه صحیح: «در سالن بازرسی نزدیک است بسته شود (دارد بسته می‌شود) ولی برادرم نرسیده است.»

(ترجمه)

۲۷- گزینه ۳

(ولی برپی - ابرو)

در گزینه ۱ «بِحکي» مضارع مجهول است و باید به صورت (حکایت می‌شود) ترجمه شود. در گزینه ۲ «أَتَقَدَّوا» فعل امر است که به صورت ماضی ترجمه شده است و نادرست است، ضمن اینکه «سیغرق» به معنای (غرق خواهد شد) می‌باشد. در گزینه ۴ «لک» ترجمه نشده است و «حتماً» نیز در ترجمه، اضافه است و در عبارت عربی به کار نرفته است و تأکیدی نیز وجود ندارد.

(ترجمه)

۲۸- گزینه ۱

(الله مسیح فواه)

«بیشتر»: اکثر (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «در بر بگیرد»: یحتوی (رد سایر گزینه‌ها) / «معرفی کنی»: تعریف (رد گزینه ۲) / «اصطلاحات فرهنگی»: المصطلحات الثقافية (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فرهنگ لغتی که»: معجماً (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

نقره عنصری شیمیایی دارای رنگی متمایز است که بین سفید و طوسی قرار دارد، و چیزی که به آن نسبت داده می‌شود، رنگ نقره‌ای گفته می‌شود؛ خواص متمایزی از جهت رسانایی الکتریکی و گرمایی و همچنین انکسالی دارد. نقره از فلزات گرانبها و همچنین از فلزات پول است، بدین جهت به تنهایی یا گاهی همراه با طلا در ساخت پول استفاده می‌شود. نقره کاربردهای بسیاری دارد، علاوه بر کاربردهایش در زمینه ساخت پول، کاربردهایی در ساخت صفحات خورشیدی، تصفیه آب، صنایع الکترونیکی و صنایع شیمیایی دارد. به اضافه کاربردهایش در صنایع نقره‌جات. نقره گاهی اوقات به شکل طبیعی اصلی‌اش به صورت قطعه‌هایی کوچک یا صفحاتی نازک یا به شکل ریسمان‌هایی یافت می‌شود، اما معمولاً همراه با عناصری دیگر در معادن مختلفی وجود دارد. با وجود اینکه نقره، در طبیعت ۲۰ برابر فراوان‌تر از طلا است، فراوانی‌اش از مس به اندازه ۷۰۰ برابر کمتر است.

۲۹- گزینه ۲

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

در گزینه ۲ آمده است: «گاهی از نقره مخلوط با طلا برای ساخت پول استفاده می‌کنیم!» که مطابق متن صحیح است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «نقره قادر به انتقال برق و گرما نیست!» (نادرست)

گزینه ۳: «نقره از فلزاتی است که به طور خالص در طبیعت یافت نمی‌شود!» (نادرست)

گزینه ۴: «از نقره استفاده می‌کنیم تا (مقدار) بیشتری از نور خورشید به ما نرسد!» (نادرست)

(درک مطلب)

۳۰- گزینه ۳

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

عبارت گزینه ۳ صحیح است: فراوانی طلا در جهان ۱۴۰۰۰ برابر کمتر از مس است!

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «فراوانی مس ۳۵ برابر بیشتر از نقره است!» (نادرست)

گزینه ۲: «فراوانی نقره به شکل طبیعی اصلی بسیار زیاد است!» (نادرست)

گزینه ۴: «هیچ فلزی وجود ندارد مگر اینکه در جهان از نقره و طلا فراوانتر است!» (نادرست)

(درک مطلب)

۳۱- گزینه ۴

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن درک مطلب نیامده است: «مراحل تولید نقره» در متن ذکر نشده است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «کاربردهای نقره در صنایع

گزینه ۲: «خواص فیزیکی نقره

گزینه ۳: «کاربرد نقره در تولید انرژی

(درک مطلب)

۳۲- گزینه ۲

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«خبر» نادرست است. جار و مجرور «من الاستخدامات» نقش خبر ندارد.

(تلیل صرفی و ملل اعرابی)

۳۳- گزینه ۴

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«تصف «ممیز» نادرست است. فعل مضارع «یقع» جمله وصفیه است، اما موصوف آن، «ممیز» نیست، «ممیز» خودش صفت برای «لون» است.

(تلیل صرفی و ملل اعرابی)

دین و زندگی (۳)

۴۱- گزینه «۴»

(مفسر آقا صالح)

در تمدن امروزی، رعایت قوانین الهی تا حدودی سخت شده است، اما از آنجا که ایمان داریم این قوانین فرمان‌های خداست، با اعتماد به نفس و توکل بر او وارد عمل می‌شویم. در این صورت از اسلامان در صحنه عمل و زندگی دفاع می‌کنیم.

(زین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۴۲- گزینه «۲»

(علیرضا ذوالفقاری زمل)

آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. ابوسعید ابوالخیر نیز در این بیت به این نکته اشاره می‌کند که حتی کافران و بت‌پرستان نیز مورد عفو خداوند قرار گرفته و بخشیده می‌شوند.

(زین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۹۹)

۴۳- گزینه «۱»

(علیرضا ذوالفقاری زمل)

احکام و قوانین دین اسلام، علاوه بر این که زندگی سالم در دنیا را تضمین می‌کند، سعادت و نیک‌بختی اخروی و ابدی را نیز تأمین می‌نماید. بنابراین، نمی‌توان بایدها و نبایدهای دینی و الهی را با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچک دنیوی دارند مقایسه کرد. دقت کنید نعمت‌هایی وجود دارد که خداوند بخشی از آن را در قرآن کریم به ما معرفی کرده و مراتبی از آن هم اخروی است که در این دنیا (نه آخرت) قابل درک و توصیف نیست. زندگی دینی تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت‌اندیش قرار دارد. هر کس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی درمی‌یابد که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او هرگونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می‌برد.

(زین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۰۹)

۴۴- گزینه «۲»

(مرتضی مفسر کبیر)

قرآن کریم رمز سعادت و رستگاری ما را تزکیه نفس دانسته است (رد گزینه «۴») و می‌فرماید: «قد افلح من زکاه: به یقین هر کس خود را تزکیه کرد، رستگار شد.» تزکیه نفس زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود این کار با توبه از گناهان آغاز می‌شود (رد گزینه‌های «۱» و «۳») اما برای مداوم پاک ماندن جان و دل، انسان می‌بایست علاوه بر توبه به سایر دستوراتی که خدا فرمان داده است عمل کند و کسی که این‌طور نباشد طبق بیان قرآن همانند کسی است که بنای خود را بر لبه پرتگاهی در حال سقوط ساخته و با آن در آتش دوزخ فرومی‌افتد.

(زین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۴۵- گزینه «۴»

(مفسر رضایی بقا)

مقصود از آینده غیر قابل اعتماد، دوزخی شدن است و در صورتی این اتفاق می‌افتد که بنای زندگی انسان، بر زندگی غیر دینی و لبه پرتگاه باشد که این مفهوم در آیه «أَمْ مَنْ أَسْسَ بِنِيَانَةٍ عَلٰى شِفَا جُرْفٍ هَآءِ فَانْهَارَ بِهِ فِى نَارٍ جَهَنَّمَ: یا کسی که بنای خود را بر لبه پرتگاهی در حال سقوط ساخته و با آن در آتش دوزخ فرو می‌افتد؟» تبیین شده است.

(زین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۰۹)

۴۶- گزینه «۴»

(مفسر رضایی بقا)

از وظایف ما مسلمانان این است که بکشیم رزق و روزی حلال به خانه بیاوریم و از همه اموری که سبب ناپاک شدن روزی ما می‌شود، مانند تولید کالا با کیفیت پایین و فریبکاری در معامله خودداری کنیم تا هم آثار مثبت روزی حلال را در زندگی خود و تربیت فرزندان مشاهده کنیم و هم به اقتصاد کشور کمک نماییم. رسول خدا (ص) در این باره می‌فرماید: «عبادت ده جزء دارد که نه جزء آن، کسب و کار حلال است.»

(زین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۷)

۳۴- گزینه «۲»

(نویز امسکی)

«الجاهل» اسم فاعل بوده و با حرکت کسره زیر حرف «ه» صحیح است؛ همچنین با توجه به معنای عبارت «تسمع» به صورت فعل معلوم باید باشد نه مجهول (تسمع).

(ضبط حرکات)

۳۵- گزینه «۳»

(الله مسیح فواه)

«إضمار» به معنای مخفی کردن هر چیزی است و ربطی به مخفی کردن ضمیر در فعل ندارد.

(واژگان)

۳۶- گزینه «۴»

(سیرمفسر علی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفرد «سُيَّاح»: سائح

گزینه «۲»: «إِذْنٌ» (بنابراین) مترادف «رُخْصَةٌ» (اجازه) نیست.

گزینه «۳»: جمع «صُورَةٌ»: صُور

(واژگان)

۳۷- گزینه «۱»

(نویز امسکی)

«وَحِيداً» در این گزینه به معنای «تنها» و اسم نکره می‌باشد؛ معنای عبارت: «دوستم برای دیدن یکی از نزدیکانش به خانه‌اش تنها آمد!»

(قواعد اسم)

۳۸- گزینه «۴»

(ولی بره‌بی - ابور)

در گزینه «۱» «إِلْيَيْنَا» مضارع التزامی ترجمه می‌شود چون لام ناصبه بر سر آن آمده است. در گزینه «۲» «يُنْقِذُ» مضارع التزامی ترجمه می‌شود چون جمله وصفیه هرگاه مضارع باشد و فعل عبارت قبلی هم مضارع باشد فعل مضارعی که جمله وصفیه قرار گرفته است بنا به نیاز جمله می‌تواند مضارع التزامی ترجمه شود. در گزینه «۳» «يَكْذِبُ» فعل شرط است و مضارع التزامی ترجمه می‌شود. در گزینه «۴» فعلی که مضارع التزامی ترجمه شود وجود ندارد. (ترجمه گزینه «۴»: آیا نمی‌دانید که این برنامه‌ای است که شما را در یادگیری زبان عربی یاری می‌کند؟)

(قواعد فعل)

۳۹- گزینه «۱»

(ولی بره‌بی - ابور)

در گزینه «۱» «لَا تُخْشَعُ» به اسم نکره «قلوب» که جمع مکسر است بر می‌گردد و آن را توصیف می‌کند و جمله وصفیه است. (ترجمه: مؤمنان به خداوند پناه می‌برند از دل‌هایی که پروا نمی‌کنند). در گزینه «۲» «يُضَاعِفُ» جواب شرط است و نباید با جمله وصفیه اشتباه گرفت. در گزینه «۳» «الْمَشَاكِلُ» معرفه است و در این عبارت جمله وصفیه وجود ندارد. در گزینه «۴» «جَالٌ» نکره و جمع مکسر است اما فعل «يُضَاعِدُوا» جمله وصفیه نیست و حروفی مانند «أَنْ» بر سر جمله وصفیه نمی‌آید.

(انواع هملاط)

۴۰- گزینه «۴»

(مفسر علی کاطمی نصرآباری)

صورت سؤال گفته در کدام گزینه اسم نکره، خبر است که در این گزینه «صعب» خبر و نکره است و در گزینه‌های «۱» و «۲» خبر از نوع جمله فعلیه «ینتفع، یدعو» و در گزینه «۳» خبر معرفه «المفتاح» است.

(قواعد اسم)

۴- گزینۀ «۴»

(مبوهه ایشام)

تولید و توزیع فیلم برای گسترش فرهنگ و معارف اسلامی از مصادیق عمل صالح و از واجبات کفایی و دارای پاداش اخروی بزرگ است. / ایجاد پایگاه‌های اینترنتی... مستحب است و در مواردی واجب کفایی. / شرکت در مجالس شادی جایز است و اگر موجب تقویت صلۀ رحم شود، مستحب است.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶)

۴۸- گزینۀ «۲»

(فیروز نژادنیف)

تسویف به معنای امروز و فردا کردن و توبه را به تأخیر انداختن است و بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۹۹)

۴۹- گزینۀ «۲»

(فریدن سماقی)

احکام اسلام در هر دوره و زمانه‌ای قابل اجرا است و هر قدر زندگی بشر پیچیده‌تر شود و نیازهای جدیدی پدید آید، فقها و مجتهدین می‌توانند احکام اسلامی را متناسب با آن شرایط استخراج کنند.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۱)

۵۰- گزینۀ «۳»

(علیرضا ذوالفقاری زمل)

بشربن حارث از خدمتکار خود شنید که امام کاظم (ع) فرمودند: «اگر بنده می‌بود، بندگی می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت». او با شنیدن این جمله متنبه شد و توبه کرد. مقصود امام از «صاحب»، پروردگار هستی است که تمام مخلوقات در مالکیت او هستند.

پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «التائب من الذنب کمن لا ذنب له: کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است». زیرا توبه با تخلیه از گناهان و شست‌وشوی قلب، انسان را پاک و طاهر می‌گرداند. این موضوع در بیان امام علی (ع) جلوه‌گر است: «للتوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب: توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید»

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

دین و زندگی (۲)

۵۱- گزینۀ «۲»

(فیروز نژادنیف)

با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. امامان به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی درباره همه این مسائل اظهارنظر کردند. ثمره این حضور سازنده فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث بود. که کتاب «صحیفه سجادیه» از این جمله است.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۰، صفحه ۱۲۶)

۵۲- گزینۀ «۲»

(فیروز نژادنیف)

اوضاع نابسامان حدیث، تا حدود زیادی برای پیروان ائمه پیش نیامد. زیرا ائمه احادیث پیامبر را حفظ کرده بودند و شیعیان این احادیث را از طریق این بزرگواران که انسان‌هایی معصوم و به دور از خطا بودند به دست آوردند.

(دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه ۱۱۳)

۵۳- گزینۀ «۴»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

امام علی (ع) در سخنرانی‌های متعدد بارها مسلمانان را نسبت به ضعفشان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه بیم داد و می‌فرمود: «سوگند به خداوندی که جانم به دست قدرت اوست، آن مردم [شامیان] بر شما پیروز خواهند شد؛ نه از آن جهت که آنان به حق نزدیک‌ترند بلکه به این جهت که آنان در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود شتابان فرمان او را می‌برند...» اگر تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص) و دو میراث‌گرائقدر آن حضرت یعنی قرآن کریم و ائمه اطهار نبود، جز نامی از اسلام باقی نمی‌ماند (صحیح بودن بخش دوم گزینه‌ها).

(دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۵۴- گزینۀ «۱»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

شاکرین واقعی کسانی هستند که در اعتقادشان تزلزل وجود ندارد و ثابت قدم‌اند. حلال شدن حرام‌ها و این‌که دو دسته در حکومت بنی‌امیه می‌گیرند، دسته‌ای بر دین خود و دسته‌ای برای دنیای خود؛ بیان‌کننده نتیجه بازگشت به دوران جاهلیت است.

(دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه ۱۱۱)

۵۵- گزینۀ «۱»

(مفسن بیاتی)

بیان حدیث سلسله‌الذهب توسط امام رضا (ع) در تقابل با ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص) است. امیرالمؤمنین (ع) و حضرت زهرا (س) به این ممنوعیت توجهی نکردند و ایشان سخنان پیامبر (ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل بعد منتقل کنند که به عنوان نمونه از حدیث سلسله‌الذهب در این راستا یاد می‌شود.

(دین و زندگی ۲، درس‌های ۹ و ۱۰، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۵۶- گزینۀ «۴»

(مهمر رضایی‌بقا)

امام علی (ع) از همان ابتدای حکومت خود به اصلاح امور اقدام کرد و در همان آغاز، فرمانروایانی همچون معاویه را که به ناحق به پست و مقام رسیده بودند و به شیوه پادشاهان و امپراطوران ستمگر حکومت می‌کردند، برکنار کرد و برای این کار چنان مصمم بود که حتی به مصلحت‌اندیشی برخی از یاران خویش نیز عمل نکرد. برخی به آن حضرت گفتند: «معاویه فردی دنیاطلب و قدرتمند است و برکناری او، سبب جنگ با شما می‌گردد». فرمود: «به خدا سوگند، حتی برای دو روز نیز او را به کار نخواهم گماشت و من هیچ‌گاه گمراه‌کنندگان را کارگزار خود قرار نخواهم داد».

(دین و زندگی ۲، درس ۸، صفحه ۱۰۴)

۵۷- گزینۀ «۳»

(مهمر رضایی‌بقا)

تعلیمات گران‌قدر ائمه اطهار (ع) ذخیره بزرگی از علم و دانش دین برای آیندگان پدید آورد که مجتهدان و دانشمندان در همه زمان‌ها بتوانند از این ذخیره بزرگ استفاده کنند و احکام اسلام را مطابق با زمان برای مردم بیان نمایند.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۰، صفحه ۱۲۸)

۵۸- گزینۀ «۳»

(مهمر رضایی‌بقا)

امام علی (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آن‌ها فرمود: «... وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید».

آنگاه امام علی (ع) راه‌حل‌نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «پس همه این‌ها را از اهلسن طلب کنید. آنان هستند که نظر دادن و حکم‌کردنشان نشان‌دهنده دانش آن‌هاست. آنان هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند».

(دین و زندگی ۲، درس ۱۰، صفحه ۱۲۳)

۵۹- گزینه «۲»

(مفهم رضایی بقا)

جابرین عبدالله انصاری، از یاران خوب رسول خدا (ص) می‌گوید: در کنار خانه خدا و در حضور رسول خدا (ص) بودیم که علی (ع) وارد شد. رسول خدا (ص) فرمود: «برادرم به سویتان آمد.» سپس رو به سمت کعبه کرد و دست بر آن گذاشت و فرمود: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد، شیعیان و پیروان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» سپس فرمود: «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا، ... و ارجمندترین شما نزد خداست.» در همین هنگام، این آیه بر پیامبر خدا (ص) نازل شد: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ».

(رین و زندگی ۲، درس ۸، صفحه ۹۸)

۶۰- گزینه «۱»

(مفهم رضایی بقا)

امیرالمؤمنین (ع) به دانش بی‌مانندی رسید که هر کس در هر موردی از ایشان سؤال می‌پرسید، ایشان بی‌درنگ و در کمال درستی پاسخ می‌داد. دانش حضرت علی (ع) متصل به دانش پیامبر بود و دانش پیامبر نیز از وحی الهی سرچشمه می‌گرفت. پیامبر اکرم (ص) در همین باره فرود: «أنا مدينة العلم و علی بابها فمن اراد العلم فليأتها من بابها».

(رین و زندگی ۲، درس ۸، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

زبان انگلیسی (۲) و (۳)

۶۱- گزینه «۱»

(رهمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «احتمالاً می‌دانی که برادر بزرگ‌ترم وقتی در خارج از کشور زندگی می‌کرد، مجبور شد دو سال به‌دنبال یک شغل خوب بگردد.»

نکته مهم درسی:

در جای خالی نیاز به فعل دو کلمه‌ای "look for" به معنای «جست‌وجو کردن» داریم، نه "look after" به معنای «مراقبت کردن» (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). از سوی دیگر، با توجه به وجود ساختار قیدی "when he lived abroad"، زمان جمله قطعاً گذشته است و نمی‌توان از زمان حال کامل استفاده کرد (رد گزینه «۲»). دقت کنید که فریب عبارت "for two years" را نخورید، چرا که این ساختار همواره نشانه زمان حال کامل نیست.

(گرامر)

۶۲- گزینه «۳»

(مهرته مرآتین)

ترجمه جمله: «از وقتی که مجموعه‌ای از نقاشی‌های دیوید هاکنی در نمایشگاه به نمایش گذاشته شد، همه روزه تعدادی از بازدیدکنندگان در موزه هنر حضور داشته‌اند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به ساختار "ever since" و مفهوم جمله، باید از زمان حال کامل استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). از طرفی، با توجه به این که فاعل (a number of people) جمع است، باید از فعل جمع استفاده کرد (رد گزینه‌های «۱» و «۲»).

(گرامر)

۶۳- گزینه «۲»

(هسن رومی)

ترجمه جمله: «چیزی که بیشتر از همه [از آن] متنفرم این است که در روزهای بارانی باید با کفش‌های خیس راه بروم. بنابراین، چند کفش پلاستیکی آبی روشن با ظاهری شبیه کفش کتانی تهیه کرده‌ام تا در روزهای بارانی یا برفی بپوشم.»

نکته مهم درسی:

جمله اول نیاز به فعل اصلی (is) دارد. از آن جا که "is" فعل اسنادی است، می‌توانیم بعد از آن از اسم مصدر به‌عنوان مسند استفاده کنیم. در واقع، "is" در این جا عبارت اسم مصدر (having to walk ...) را به نهاد جمله (what I hate most) نسبت

می‌دهد. واضح است که در صورت استفاده از گزینه «۱»، جمله مفهوم درستی نخواهد داشت. مشکل گزینه «۳» این است که قبل از ضمیر موصولی هیچ اسمی به‌عنوان موصوف نداریم. گزینه «۴» هم نیاز به "is" به‌عنوان فعل اصلی دارد.

(گرامر)

۶۴- گزینه «۱»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «فکر می‌کنم باید کنفرانس را به‌صورت آنلاین برگزار کنیم، زیرا سازماندهی جلسات حضوری در طول همه‌گیری کووید-۱۹ ممنوع است.»

(۲) گیج‌کننده

(۱) ممنوع

(۴) ضروری

(۳) رایج

(واژگان)

۶۵- گزینه «۳»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «برخی والدین معتقدند که باید هر کاری از دستشان بر می‌آید برای کمک به فرزندانشان انجام دهند تا از نظر جسمی در زندگی خود فعال‌تر شوند.»

(۲) به‌طور طبیعی

(۱) به‌ویژه

(۴) با دقت، با احتیاط

(۳) از نظر جسمی

(واژگان)

۶۶- گزینه «۲»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «این روستا به‌دلیل فاصله زیاد تا شهرهای شلوغ، یکی از مناطق دارای کمترین آلودگی کشور به شمار می‌رود.»

(۲) آلوده

(۱) اجتماعی

(۴) قدیمی، باستانی

(۳) تدریجی

(واژگان)

۶۷- گزینه «۱»

(عطا عبدالزاده)

ترجمه جمله: «طبق مطالعات اخیر، زنان معمولاً از سلامت روانی بهتری نسبت به مردان برخوردارند، زیرا احساسات خود را نگه نمی‌دارند و هر زمان که بخواهند، گریه می‌کنند.»

(۲) تقاضا

(۱) احساس، عاطفه

(۴) توجه

(۳) تجربه

(واژگان)

۶۸- گزینه «۲»

(عطا عبدالزاده)

ترجمه جمله: «این صفحه‌های خورشیدی، برق کافی برای تأمین برق یک خانه با تمام انرژی مورد نیاز آن را تولید می‌کنند.»

(۲) تولید کردن

(۱) اجتناب کردن

(۴) تأثیر گذاشتن

(۳) مصرف کردن

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

منابع انرژی پایدار اغلب شامل تمام منابع پاک و تجدیدپذیر مانند نور خورشید، باد و آب در نظر گرفته می‌شود. سوخت‌های فسیلی منابع انرژی پایدار محسوب نمی‌شوند، زیرا مصرف انسان از سوخت‌های فسیلی باعث کاهش این نوع سوخت می‌شود. انرژی خورشیدی منبع قدرتمندی از انرژی پایدار است که از خورشید می‌آید. تاکنون و تقریباً میلیاردها سال است که خورشید هرگز تولید انرژی را متوقف نکرده است. تخمین زده می‌شود که نور خورشیدی که به‌مدت یک ساعت به زمین می‌تابد، می‌تواند انرژی مورد نیاز کل جهان را برای یک سال کامل تأمین کند. انرژی خورشیدی را می‌توان به اشکال دیگر انرژی تبدیل کرد و گرما و برق، متداول‌ترین نوع هستند.

۶۹- گزینه «۲»

(عقیل ممدی/روشن)

- ۱) مضر
۲) تجدیدپذیر
۳) جنبشی
۴) مؤثر

(کلوز تست)

۷۰- گزینه «۴»

(عقیل ممدی/روشن)

نکته مهم درسی:

طبق مفهوم جمله و عبارت "Up to now and for almost billions of years"، زمان حال کامل بهترین گزینه برای کامل کردن جمله است (رد گزینه‌های ۱ و ۲). از طرفی، چون "stop" در این جمله به معنای «متوقف کردن انجام کاری» است، فعل بعد از آن (produce) باید به شکل اسم مصدر (فعل "ing" -دار) باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

(کلوز تست)

۷۱- گزینه «۲»

(عقیل ممدی/روشن)

نکته مهم درسی:

بعد از حرف اضافه، از اسم مصدر (فعل "ing" -دار) استفاده می‌شود.

(کلوز تست)

۷۲- گزینه «۱»

(عقیل ممدی/روشن)

- ۱) تبدیل کردن
۲) جذب کردن
۳) سر جای خود گذاشتن، عوض کردن
۴) درمان کردن

(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

قطارها همیشه راهی هیجان‌انگیز برای سفر بوده‌اند، چه لوکوموتیو بخار زیبا و سریع مالارد بریتانیایی متعلق به اواخر دهه ۱۹۳۰ باشد، چه سیستم‌های ریلی مدرن‌تر مانند شینکانسن ژاپن، یا قطارهای پرسرعت فرانسه به نام TGV. از آن جایی که برخی از نقاط جهان مانند بریتانیا و آلمان بالآخره از طریق واکسیناسیون گسترده در مبارزه با کووید-۱۹ کمی آرامش یافته‌اند، مردم رؤیای سفر را دوباره در سر می‌پروراندند. برای کسانی که دل‌تنگ سفر با قطار هستند و مایلند برای برخی تجربیات مهیج پس از همه‌گیری [ویروس کرونا] برنامه‌ریزی کنند، مطمئناً اکنون زمان خوبی برای برنامه‌ریزی یک سفر در برخی از طولانی‌ترین مسیرهای ریلی روی کره زمین است.

یکی از مقاله‌های جالب منتشر شده توسط [روزنامه] تلگراف، نگاهی به طولانی‌ترین مسیرهای راه‌آهن مستقیم دارد که شامل تعویض قطار نمی‌شوند. راه‌آهن ترانس سیبری که مسکو را به خاور دور روسیه متصل می‌کند، همچنان طولانی‌ترین مسیر ریلی مستقیم جهان است که ۹۲۵۹ کیلومتر یا ۵۷۵۳ مایل طول دارد. به گزارش [روزنامه] تلگراف، این سفر از میان کوه‌های اورال، جنگل‌های [درخت] غان سیبری و دریاچه یاکال می‌گذرد و شش روز طول می‌کشد. دومین مسیر طولانی بدون تعویض [قطار] را می‌توان در کانادا یافت که از تورنتو تا ونکوور ۴۴۶۶ کیلومتر یا ۲۷۷۵ مایل را طی می‌کند. رتبه سوم به چین تعلق دارد، جایی که مسیر بین شانگهای و لهاسا ۴۳۷۳ کیلومتر یا ۲۷۱۷ مایل است.

۷۳- گزینه «۱»

(ممدی طاهری)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»
«طولانی‌ترین مسیرهای ریلی جهان»

(درک مطلب)

۷۴- گزینه «۴»

(ممدی طاهری)

ترجمه جمله: «چرا نویسنده در پاراگراف اول به برخی سیستم‌های ریلی و قطارهایی همچون مالارد و شینکانسن اشاره کرده است؟»
«برای این که از گفته قبلی در ارتباط با محبوبیت قطارها در طول تاریخ حمایت کند.»

(درک مطلب)

۷۵- گزینه «۱»

(ممدی طاهری)

ترجمه جمله: «کلمه "spectacular" (مهیج، خارق‌العاده) در پاراگراف «۱» از نظر معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»
«"amazing" (حیرت‌انگیز)»

(درک مطلب)

۷۶- گزینه «۳»

(ممدی طاهری)

ترجمه جمله: «طبق متن، کدام یک از موارد زیر در ارتباط با طولانی‌ترین خطوط راه‌آهن دنیا صحیح است؟»
«طولانی‌ترین مسیر ریلی دنیا از محیط‌های طبیعی مختلفی عبور می‌کند.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

آیا تابه‌حال در برکه، نهر یا دریاچه شنا کرده‌اید متوجه یک زالو که به بدنتان چسبیده است شده‌اید؟ احتمالاً تا جایی که می‌توانید به سرعت آن را از خود دور می‌کنید. اما زالوها واقعاً منزع‌زکننده نیستند و گاهی اوقات می‌توانند زندگی را نجات دهند!

در مصر باستان و بعدها در اروپای قرون وسطی، پزشکان روی [بدن] بیماران زالو می‌گذاشتند. آن‌ها معتقد بودند که موجودات کرم‌مانند بدون ستون فقرات می‌توانند تمام انواع بیماری‌ها را با مکیدن خون بیمار درمان کنند. در اروپا و ایالات متحده، میلیون‌ها زالو در طول دهه ۱۸۰۰ استفاده شد. پزشکان از زالو برای درمان انواع بیماری‌ها، از چاقی گرفته تا سردرد، استفاده می‌کردند. مردم خیلی زود متوجه شدند که زالوها نمی‌توانند اکثر بیماری‌ها را درمان کنند و درمان خوبی برای بیماران نیست. با این حال، در سال ۱۹۸۵، یک دکتر از دانشگاه هاروارد یک‌بار دیگر فکر مردم را تغییر داد. او سعی داشت گوش یک بیمار را که بریده شده بود، دوباره بچسباند. وی در اتصال مجدد رگ‌ها مشکل داشت، زیرا خون بیمار همچنان لخته می‌شد. او برای بیرون آوردن خون از زالو استفاده کرد و گوش را نجات داد.

از آن زمان، زالو اغلب در جراحی‌هایی که اعضای بدن مجدداً متصل می‌شوند، استفاده می‌گردد. در حین جراحی، زالو در ناحیه‌ای قرار می‌گیرد که جراح نمی‌خواهد خون جمع و لخته شود. سپس زالو ماده مایعی تولید می‌کند که رگ‌ها را باز نگه می‌دارد و از لخته شدن خون جلوگیری می‌کند. زالو خون اضافی را می‌مکد و اجازه می‌دهد خون تازه جریان یابد که به بهبودی بیمار کمک می‌کند.

۷۷- گزینه «۳»

(حسن رویی)

ترجمه جمله: «متن عمدتاً درباره چه چیزی بحث می‌کند؟»
«کاربردهای پزشکی زالوها»

(درک مطلب)

۷۸- گزینه «۲»

(حسن رویی)

ترجمه جمله: «طبق متن، چرا یک پزشک در سال ۱۹۸۵ تصمیم به استفاده از زالو گرفت؟»
«لازم بود که جلوی لخته شدن خون را بگیرد.»

(درک مطلب)

۷۹- گزینه «۲»

(حسن رویی)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر نحوه ارائه اطلاعات در پاراگراف «۳» را به بهترین نحو توصیف می‌کند؟»
«به یک نکته کلی اشاره می‌گردد و سپس روند مرتبط به صورت مرحله‌به‌مرحله شرح داده می‌شود.»

(درک مطلب)

۸۰- گزینه «۴»

(حسن رویی)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، وقتی زالو روی بیمار گذاشته می‌شود، کدام یک از موارد زیر اول اتفاق می‌افتد؟»
«زالو ماده‌ای را تولید می‌کند.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

با توجه به جمله هفتم و دهم دنباله حسابی داریم:

$$a_7 = 20 \Rightarrow \begin{cases} a_1 + 6d = 20 & * \\ a_1 + 9d = 26 \end{cases}$$

$$3d = 26 - 20 \Rightarrow 3d = 6 \Rightarrow d = 2$$

$$\xrightarrow{*} a_1 + 6(2) = 20 \Rightarrow a_1 = 8$$

$$a_3 = a_1 + 2d = 8 + 4 = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۸۲- گزینه «۴»

(نسترن صمدی)

اگر بین a و b ، تعداد k واسطه حسابی درج کنیم، آنگاه

$$d = \frac{b-a}{k+1}$$

$$\Rightarrow d = \frac{10-3}{3+1} = \frac{7}{4}$$

$$\Rightarrow a_7 = a_1 + (n-1)d = 3 + 6\left(\frac{7}{4}\right) = 3 + \frac{21}{2} = \frac{27}{2} = 13 \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۸۳- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$a_2 + a_4 = 3a_7 - 2$$

$$\Rightarrow a_1 + d + a_1 + 3d = 3(a_1 + 6d) - 2$$

$$2a_1 + 4d = 3a_1 + 18d - 2$$

$$\Rightarrow 2 = a_1 + 14d = a_{15}$$

$$\Rightarrow a_{15} = 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۸۴- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

ابتدا جمله اول و دوم دنباله را به دست می‌آوریم:

$$S_1 = a_1 = 2 \times 1^2 + 1 = 3$$

$$S_2 = 2 \times 2^2 + 2 = 10 = a_1 + a_2 \Rightarrow 10 = 3 + a_2 \Rightarrow a_2 = 7$$

$$d = a_2 - a_1 = 7 - 3 = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۸۵- گزینه «۴»

(امیر زراندوز)

اعداد فرد ۲۰۱ تا ۷۹۹ جملات یک دنباله حسابی با $a_1 = 201$ و $d = 2$ هستند؛ پس:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 799 = 201 + (n-1) \times 2$$

$$\Rightarrow 799 = 201 + 2n - 2 \Rightarrow 2n = 600 \Rightarrow n = 300$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_{300} = \frac{300}{2}(201 + 799)$$

$$= 150 \times 1000 = 150000$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۸۶- گزینه «۱»

(ممدابراهیم توزنده جانی)

$$\frac{a+b}{2} = 11 \Rightarrow a+b = 22$$

با درج ۶ واسطه حسابی بین a و b ، اختلاف مشترک دنباله برابر ۳ می‌شود. در نتیجه با فرض $(b > a)$ داریم:

$$3 = \frac{b-a}{6+1} \Rightarrow b-a = 21$$

در نتیجه می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} a+b=22 \\ b-a=21 \end{cases} \Rightarrow 2b=43 \Rightarrow b=\frac{43}{2}=21 \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow a = 0 \frac{1}{2}$$

عدد بزرگ‌تر $21 \frac{1}{2}$ است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۸۷- گزینه «۳»

(مهدی براتی)

با توجه به جمله عمومی الگوهای c_n و d_n جملات آن‌ها به صورت زیر است:

$$c_n = 3n - 2 \Rightarrow 1, 4, 7, 10, 13, 16, 19, \dots$$

$$d_n = 2n + 1 \Rightarrow 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, \dots$$

جملات مشترک به صورت $7, 13, 19, \dots$ است که این اعداد یک دنباله حسابی تشکیل می‌دهند.

$$7, 13, 19, \dots$$

$$a_1 = 7, \quad d = 6$$

$$\Rightarrow a_n = 7 + (n-1) \times 6 = 6n + 1$$

$$\Rightarrow 6n + 1 < 211 \Rightarrow 6n < 210 \Rightarrow n < 35$$

پس دنباله‌های c_n و d_n ، ۳۴ جمله مشترک کوچکتر از ۲۱۱ دارند.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

ریاضی و آمار (۳) - سؤالهای «آشنا»

۹۱- گزینه «۱» (کتاب آبی)

ابتدا جمله اول و اختلاف مشترک دنباله را به دست می آوریم:

$$2, 7, 12, \dots \Rightarrow a_1 = 2, d = 7 - 2 = 5$$

$$\Rightarrow a_n = 2 + 5(n-1) = 5n - 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۹۲- گزینه «۴» (کتاب آبی)

$$a_n = a_{n-1} + 3 \xrightarrow{a_1 = -5} \begin{cases} a_2 = a_1 + 3 = -5 + 3 = -2 \\ a_3 = a_2 + 3 = -2 + 3 = 1 \end{cases}$$

جملات دنباله $-5, -2, 1, \dots \Rightarrow a_1 = -5, d = -2 - (-5) = 3$

$$a_{10} = a_1 + 9d = -5 + 9(3) = -5 + 27 = 22$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۹۳- گزینه «۱» (کتاب آبی)

برای محاسبه مجموع هفده جمله اول دنباله حسابی داریم:

$$a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + \dots + a_{14} + a_{15} + a_{16} + a_{17}$$

$$= (a_1 + a_{17}) + (a_2 + a_{16}) + \dots + (a_8 + a_{10}) + a_9$$

$$= \underbrace{2a_9 + 2a_9 + 2a_9 + \dots + 2a_9}_{8 \text{ تا}} + a_9 = 17a_9 = 17 \times 8 = 136$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۹۴- گزینه «۲» (کتاب آبی)

در دنباله حسابی داریم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$a_6 = \frac{1}{3}a_{10} \xrightarrow{\quad} a_{10} = 3a_6$$

$$\Rightarrow a_1 + 9d = 3(a_1 + 5d) \Rightarrow a_1 + 9d = 3a_1 + 15d$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 6d = 0 \Rightarrow 2(a_1 + 3d) = 0 \Rightarrow a_1 + 3d = 0 \Rightarrow a_4 = 0$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۹۵- گزینه «۴» (کتاب آبی)

اگر فرض کنیم وی در هفته n ام به دستمزد ۲۰۰۰ واحد خواهد رسید:

$$a_1 = 750$$

$$d = 25$$

$$a_n = 2000$$

$$\Rightarrow a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 2000 = 750 + (n-1)25$$

$$\Rightarrow 2000 = 750 + 25n - 25 \Rightarrow 25n = 2000 - 750 + 25$$

$$\Rightarrow 25n = 1275 \Rightarrow n = \frac{1275}{25} = 51$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۸۸- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$\frac{a_4 + a_5 + a_6}{a_7 + a_8 + a_9} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{a_1 + 3d + a_1 + 4d + a_1 + 5d}{a_1 + 6d + a_1 + 7d + a_1 + 8d} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{3a_1 + 12d}{3a_1 + 21d} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{a_1 + 4d}{a_1 + 7d} = \frac{1}{2} \Rightarrow 2a_1 + 8d = a_1 + 7d \Rightarrow a_1 + d = 0$$

$$\begin{cases} a_1 + d = 0 \\ a_1 + 2d = 8 \end{cases} \Rightarrow d = 8 - 0 \Rightarrow d = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۸۹- گزینه «۱»

(مهمد پیریایی)

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$a_3 = a_1 + 2d = 8 \quad (1)$$

$$a_7 = a_1 + d \xrightarrow{a_7 = d} a_1 + d = d \Rightarrow a_1 = 0$$

$$\xrightarrow{(1)} 2d = 8 \Rightarrow d = 4$$

مجموع ۲۰ جمله ابتدایی دنباله حسابی برابر است با:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{20} = \frac{20}{2}(2 \times 0 + 19 \times 4)$$

$$\Rightarrow S_{20} = 10 \times 19 \times 4 = 760$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۹۰- گزینه «۴»

(مهمد پیریایی)

حاصل جمع داده شده را به کمک مجموع جملات دنباله حسابی $(d = -4, a_1 = 88)$ می‌توان به دست آورد.

باید مشخص کنیم که ۱۲، جمله چندم این دنباله است.

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$12 = 88 + (n-1)(-4) \Rightarrow -3 = -22 + n - 1$$

$$\Rightarrow n = 20$$

$$\Rightarrow S_{20} = \frac{20}{2}(88 + 12) = 10 \times 100 = 1000$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

(کتاب آبی)

۱۰۰- گزینه «۴»

$$S_8 = 60 \Rightarrow \frac{1}{2} [2a_1 + 7d] = 60 \Rightarrow \frac{1}{2} \times 2a_1 + \frac{1}{2} \times 7d = 60$$

$$\Rightarrow a_1 + 3.5d = 60 \quad (I)$$

$$a_4 + a_8 = 2(a_1 + a_2 + a_3) \Rightarrow (a_1 + 3d) + (a_1 + 7d)$$

$$= 2(a_1 + a_1 + d + a_1 + 2d) \Rightarrow 2a_1 + 7d = 9a_1 + 9d$$

$$\Rightarrow 7d - 9d = 9a_1 - 2a_1 \Rightarrow 7a_1 = -2d \Rightarrow a_1 = \frac{-2}{7}d \quad (II)$$

مقدار به دست آمده برای a_1 در رابطه (II) را در رابطه (I) جای گذاری می‌کنیم:

$$a_1 + 3.5d = 60 \Rightarrow \frac{-2}{7}d + 3.5d = 60 \Rightarrow \frac{-2d + 14d}{7} = 60$$

$$\Rightarrow \frac{12d}{7} = 60 \Rightarrow d = 7 \times 1 = 7$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸ تا ۷۲)

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

(علیرضا عبیدی)

۱۰۱- گزینه «۳»

برای محاسبه شاخص دو کالا داریم:

$$\text{شاخص دو کالا} = \frac{(4000 \times 80) + (10000 \times 40)}{(2000 \times 80) + (8000 \times 40)} \times 100$$

$$= \frac{720000}{480000} \times 100 = 150$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

(مهمربهرایی)

۱۰۲- گزینه «۲»

منظور از مشاهده یا نقطه داده‌ای در آمار، مجموعه‌ای شامل یک یا چند مقدار اندازه‌گیری شده برای یک عضو جامعه آماری است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه ۱۳۰)

(علیرضا عبیدی)

۱۰۳- گزینه «۳»

فرض می‌کنیم تعداد افراد بیکار ۱۶ ساله و بیشتر برابر با x باشد.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{x}{4000 + x} = \frac{20}{100} = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow 5x = 4000 + x$$

$$4x = 4000$$

$$\Rightarrow x = 1000 \text{ نفر}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(کتاب آبی)

۹۶- گزینه «۲»

با توجه به نمودار داریم:

$$\begin{cases} a_2 = 3 \Rightarrow a_1 + d = 3 \\ a_4 = 9 \Rightarrow a_1 + 3d = 9 \end{cases} \Rightarrow 2d = 6 \Rightarrow d = 3$$

$$\Rightarrow a_5 = a_4 + d = 9 + 3 = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(کتاب آبی)

۹۷- گزینه «۴»

مربع جملات یک دنباله حسابی، همواره دنباله حسابی نیست، زیرا:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n^2 = (a_1 + (n-1)d)^2$$

$$\Rightarrow a_n^2 = a_1^2 + 2a_1d(n-1) + (n-1)^2 d^2$$

با توجه به جمله عمومی a_n^2 که در آن توان n از مرتبه ۲ است، این دنباله یک دنباله حسابی نیست. درستی گزینه‌های «۱» تا «۳» را به عنوان تمرین اثبات کنید.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(کتاب آبی)

۹۸- گزینه «۴»

این اعداد جملات یک دنباله حسابی با جمله اول -23 و اختلاف مشترک ۶ هستند.

$$d = a_2 - a_1 = -17 - (-23) = 6$$

اول تعداد جملات دنباله را به دست می‌آوریم:

$$151 = -23 + (n-1)6 \Rightarrow 151 = -23 + 6n - 6$$

$$\Rightarrow 180 = 6n \Rightarrow n = 30$$

حال S_n (مجموع جملات دنباله) را حساب می‌کنیم:

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_{30} = \frac{30}{2}(-23 + 151) = 15 \times 128 = 1920$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۲)

(کتاب آبی)

۹۹- گزینه «۲»

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n} \Rightarrow d = \frac{82 - 46}{13 - 7} \Rightarrow d = \frac{36}{6} = 6$$

$$a_7 = 46 \Rightarrow a_1 + 6d = 46 \Rightarrow a_1 + 6 \times 6 = 46 \Rightarrow a_1 = 46 - 36 = 10$$

$$a_{19} = a_1 + 18d = 10 + 18 \times 6 = 118$$

$$S_{19} = \frac{n}{2}(a_1 + a_{19}) \Rightarrow S_{19} = \frac{19}{2}(10 + 118)$$

$$\Rightarrow S_{19} = \frac{19}{2} \times 128 = 19 \times 64 \Rightarrow S_{19} = 1216$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۲)

۱۰۴- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

$$A \text{ مقدار واقعی} = \frac{\text{مقدار بیشینه}}{\text{مقدار واقعی}} \times 100 \Rightarrow 80 = \frac{x}{30} \times 100$$

$$\Rightarrow x = \frac{80 \times 30}{100} = 24$$

$$B \text{ مقدار واقعی} = \frac{\text{مقدار بیشینه}}{\text{مقدار واقعی}} \times 100$$

$$\Rightarrow 100 = \frac{x}{100} \times 100 \Rightarrow x = 100$$

به همین ترتیب داریم:

$$C \text{ عدد روی شاع} = 40 = \frac{x}{80} \times 100 \Rightarrow 100x = 3200 \Rightarrow x = 32$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{24 + 100 + 32}{3} = \frac{156}{3} = 52$$

$$\sigma^2 = \frac{(24-52)^2 + (100-52)^2 + (32-52)^2}{3}$$

$$= \frac{784 + 2304 + 400}{3} = \frac{3488}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۱۰۵- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

$$y \text{ تعداد بیکاران پس از رسیدن بیکاری به } 20 \text{ درصد باشد.} \\ \text{جمعیت فعال} : \text{تعداد بیکاران} \times 100 \Rightarrow 40 = \frac{x}{60} \times 100$$

$$\Rightarrow x = \frac{40 \times 60}{100} = 24 \text{ میلیون نفر}$$

فرض کنیم y تعداد بیکاران پس از رسیدن بیکاری به ۲۰ درصد باشد.

$$20 = \frac{y}{60} \times 100 \Rightarrow 1200 = 100y$$

$$\Rightarrow y = 12 \text{ میلیون نفر}$$

۱۲ میلیون شغل جدید باید ایجاد کنیم.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۰۶- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع حقوق}}{\text{تعداد}} = \frac{24}{3} = 8 \text{ (میلیون تومان)}$$

$$\text{میانگین} = \frac{\bar{x}}{2} = \frac{8}{2} = 4 \text{ (میلیون تومان)} \\ \text{خط فقر به کمک میانگین}$$

اگر حقوق محسن را x فرض کنیم، حقوق رضا برابر $3x$ و حقوق علی برابر $2(3x)$ یعنی $6x$ خواهد بود، لذا داریم:

$$\text{مجموع حقوق } 3 \text{ نفر} = 24 \Rightarrow x + 3x + 6x = 24$$

$$\Rightarrow 10x = 24 \Rightarrow x = 2/4 \text{ میلیون تومان}$$

درآمدها به ترتیب $2(2/4), 3(2/4), 6(2/4)$

$$\text{میانگین} = 7/2$$

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان } 3/6 = \frac{7/2}{2} = \frac{7}{4} \text{ خط فقر به کمک میانگین}$$

$$\Rightarrow \text{تومان } 400,000 = \text{میلیون تومان } 0/4 = 4 - 3/6 = \text{اختلاف جوابها}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۰۷- گزینه «۳»

(امیر زرانروز)

$$\frac{40 \times 310}{100} = \text{شاخص در سال } 1400 \times \text{قیمت در سال پایه} = \text{قیمت در سال } 1400$$

$$= 124 \text{ میلیون تومان}$$

توجه کنید که تمام شاخص‌ها در سال پایه برابر ۱۰۰ فرض می‌شوند.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۷)

۱۰۸- گزینه «۴»

(امیر زرانروز)

$$\pi r^2 = \pi \times 1^2 = \pi \text{ مساحت مربوط به مریم}$$

$$\Rightarrow 2\pi = \text{مساحت دایره } 2 \times \text{فاصله محل کار مریم تا خانه}$$

$$\pi r^2 = \pi \times 2^2 = 4\pi \text{ مساحت مربوط به نیلوفر}$$

$$\Rightarrow 8\pi = 2(4\pi) = \text{مساحت دایره } 2 \times \text{فاصله محل کار نیلوفر تا خانه}$$

$$\Rightarrow 6\pi = 8\pi - 2\pi = \text{اختلاف فاصله‌ها}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۳)

۱۰۹- گزینه «۱»

(مهمرب بفرایی)

$$\text{وزن بر حسب کیلوگرم} \\ \text{BMI} = \frac{M}{(\text{قد بر حسب متر})^2}$$

$$\Rightarrow 24 = \frac{M}{(1/8)^2} \Rightarrow M = 24 \times (1/8)^2$$

$$\Rightarrow M = 24 \times 3/24 = 77/24 \text{ kg}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۱)

۱۱۰- گزینه «۴»

(امیر معمورین)

تعداد رتبه‌های برتر شهر $A: 7 = 5 + 2$ تعداد رتبه‌های برتر شهر $B: 10 = 4 + 6$ تعداد رتبه‌های برتر شهر $C: 21 = 9 + 12$

شهری بهتر است که نسبت تعداد رتبه‌های برتر آن به جمعیت شهر بزرگتر باشد. مساحت دایره‌ها متناسب با مجذور شعاع‌ها است. بنابراین عملکرد هر شهر را به دست می‌آوریم و کسرهای را هم مخرج می‌کنیم:

$$A \text{ عملکرد شهر} = \frac{7}{1} = 7$$

$$B \text{ عملکرد شهر} = \frac{10}{2} = 5$$

$$C \text{ عملکرد شهر} = \frac{21}{4} = 5.25$$

$$\Rightarrow A > C > B$$

(ریاضی و آمار، (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

اقتصاد

۱۱۱- گزینه «۲»

(فاطمه فویمیان)

تحریم‌های اقتصادی دو دسته است:

۱- تحریم تجاری (مانع‌تراشی در مقابل صادرات و واردات کالا، خدمات و عوامل تولید مثل سرمایه)

۲- تحریم مالی (مانع‌تراشی در مقابل مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها)

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه ۱۲۱)

۱۱۲- گزینه «۲»

(مهوری ضیایی)

(الف) به افرادی که شغل آن‌ها خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است در اصطلاح «تاجر» یا «بازرگان» گفته می‌شود.

(ب) هر کشور و سازمانی که نیروهای متخصص و آموزش‌دیده بیشتری در اختیار دارد در زمینه تجارت جهانی موفق‌تر است.

(ج) خطر حمله و هجوم دزدان و راهزنان در هنگام صادر کردن کالایی به شهر دیگر از موارد ناامنی در گذشته است و حاکمان محلی با هدف حمایت از صنایع داخلی، به هر قیمتی و هرچند غیرعقلانی، هرگونه مرادۀ خارجی را تهدید تلقی می‌کردند و اجازه گسترش روابط اقتصادی بین‌المللی را نمی‌دادند. این دو مورد از موانع قانونی، ناامنی و ضعف دولت‌ها می‌باشد. نبود وسایل حمل و نقل و راه‌های مناسب نیز هزینه‌های تجارت را به شدت افزایش می‌داد.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

۱۱۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مورد «الف» به یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری، مورد «ب» به وضعیت اقلیمی متفاوت و مورد «ج» به یکسان نبودن منابع و عوامل تولید اشاره دارد.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۱۴- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۹۳)

تمامی گزینه‌ها به استثنای گزینه «۳» به منافع حاصل از تجارت بین‌الملل و نقش تجارت بین‌الملل در اقتصاد کشورها می‌پردازند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۱۱۵- گزینه «۴»

(مهوری ضیایی)

(الف) تحریم نفت در ایران، موجب شد سهم درآمدهای نفتی در بودجه جاری کشور کاهش یابد و دولت بیشتر به اقتصاد و تولید ملی و رونق اقتصادی بیندیشد.

(ب) امروزه جهانی شدن اقتصاد، موجب شده است روز به روز از میزان تأثیرگذاری تحریم‌های تجاری کاسته شود.

(ج) اتحادیه ملل جنوب شرق آسیا معروف به آسه‌آن با ده عضو، پس از امریکا، ژاپن و اتحادیه اروپا چهارمین منطقه قدرتمند تجاری در جهان به‌شمار می‌رود.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۱۱۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

(الف) امروزه عباراتی مانند «ساخت ژاپن» معنایی ندارد. (تولید فراملیتی و چندملیتی)

(ب) اگر قیمت جهانی پوشاک ده برابر غذا باشد، تجارت بین ایران و برزیل، دیگر برای ایران سودآور نخواهد بود. (قیمت‌گذاری ناعادلانه)

(ج) اقتصاددانان به «مزیت نسبی راهبردی» و منافع سیاسی و غیراقتصادی هم توجه می‌کنند. (محصولات راهبردی)

(د) کشوری که دریا ندارد با فناوری می‌تواند محصولات شیلات تولید کند. (حمایت از صنایع نوزاد و گلخانه‌ای)

(ه) کشورهایی که زمانی به دلیل صنعتی بودن، پیشرفته به‌شمار می‌رفتند، امروزه صنایع خود را به کشورهای دیگر منتقل می‌کنند. (احیا و خلق مزیت اقتصادی)

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

۱۱۷- گزینه «۴»

(نسرین معفری)

الف) سازمان کنفرانس اسلامی با فکر گردهم آوردن دولت‌های اسلامی و ایجاد نوعی اتحاد میان کشورهای اسلامی در سال ۱۹۷۲ میلادی تشکیل شد. هرچند این سازمان نهادی صرفاً اقتصادی نیست، نهادهای فرعی اقتصادی مثل مرکز اسلامی توسعه تجارت، بانک توسعه اسلامی و اتاق صنعت و بازرگانی اسلامی دارد.

ب) انقلاب درینوردی ایرانیان و مسلمانان در قرون ۱۲-۱۳ میلادی و سپس اروپاییان در قرن ۱۵، و پیدایش صنعت بخار، حمل و نقل ریلی و هوانوردی و به دنبال آن، پیشرفت دانش فنی بشر، وجود امنیت نسبی در سرزمین‌ها، راه‌های مناسب و مقررات مورد قبول بین‌المللی، موجب شد هزینه‌های تجارت نه تنها در داخل مرزها بلکه در خارج از آن نیز کاهش یابد.

ج) موقعیت و امکانات طبیعی موجود یا فناوری در هر کشور سبب می‌شود که ساکنان آن کشور به تولید کالاهای خاصی بپردازند.

د) کشورها در اعمال سیاست‌های تجاری خود بین کشورهای دوست و شریکان تجاری با سایر کشورها یکسان عمل نمی‌کنند؛ با برخی از کشورها، روابط تجاری و اقتصادی بیشتر از دیگران برقرار می‌کنند و با تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی یا بلوک‌های تجاری، سعی در افزایش مبادلات تجاری بین خود و اعضای آن اتحادیه و کاهش موانع تجاری دارند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۳، ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۱۸- گزینه «۳»

(نسرین معفری)

الف) صحیح است.

ب) نادرست است. نبود وسایل حمل و نقل و راه‌های مناسب در گذشته، سبب می‌شد تولیدکنندگان همیشه اندازه محدودی کالا تولید و به بازارهای داخلی عرضه می‌کردند و هرگز از تولیدات دیگران بهره نمی‌بردند.

پ) صحیح است.

ت) نادرست است. تأکید بر استقلال اقتصادی و خودکفایی یا تولید ملی و جایگزینی واردات، به معنای قطع روابط تجاری و اقتصادی با دنیا، انزوا و گوشه‌گیری از اقتصاد بین‌الملل نیست.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۵، ۱۱۹ و ۱۲۳)

۱۱۹- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

چین در تولید پنبه مزیت مطلق دارد.

فیلیپین در تولید برنج مزیت مطلق دارد.

کشور اندونزی از نظر عوامل تولید با دو کشور فوق (چین و فیلیپین) یکسان است. اگر اندونزی همه امکانات خود را بر تولید پنبه متمرکز کند، ۲۳ تن پنبه و اگر به برنج تخصیص دهد ۳۵ تن برنج تولید می‌کند. ملاحظه می‌شود که اندونزی در تولید برنج و پنبه نسبت به چین و فیلیپین مزیت

اقتصادی ندارد. یعنی هیچ‌یک از دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند. اقتصاددانان در این حالت از مفهوم مزیت نسبی استفاده می‌کنند: هر چند اندونزی در برنج و پنبه نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید برنج (۳۵ تن) نسبت به پنبه (۲۳ تن) مزیت نسبی دارد.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۲۰- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) زنجیره خلق ارزش به تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده می‌گویند.

ب) محصولات راهبردی: کالاهای و خدماتی را که تولید آن‌ها بدون توجه به میزان سود، هزینه و بازار و ... انجام می‌شود.

ج) بانک جهانی (WB)

صندوق بین‌المللی پول (IMF)

سازمان تجارت جهانی (WTO)

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۲۰ و ۱۲۳)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- گزینه «۴»

(سید علیرضا امیری)

کلمه «سودا» در این گزینه فقط در معنی عشق به کار رفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بو در دو معنی به کار رفته است: ۱- امید و آرزو ۲- رایحه

گزینه «۲»: دل سیه در دو معنا به کار رفته است: ۱- سیاهی داخل چشم ۲- ظالم

گزینه «۳»: خاک شدن دو معنا می‌دهد: ۱- مردن ۲- تواضع

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۲۲- گزینه «۳»

(سید علیرضا امیری)

«قلب» در این بیت در معنای دل آمده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «قربان» در معنای «فدایی» به کار رفته و معنای انحرافی آن (جای کمان) با خدنگ تناسب دارد.

گزینه «۲»: «کشیده‌اند» در معنای «رسم کرده‌اند» به کار رفته است و معنای انحرافی آن (وزن کردن) با موزون تناسب دارد.

گزینه «۴»: «زن» در معنای فعل امر «بزن» استفاده شده است و معنای انحرافی آن (خانم) با حنا تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۲۳- گزینه «۳»

(مسنعلی موسی زاده)

استعاره: زغ و زغن استعاره از افراد فرومایه، ایهام: هزار با دو معنی عدد کثرت و نام پرنده / اغراق: در هر گوشه هزار صلاهی طرب زد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ایهام: رخ با دو معنی چهره و قلعه شطرنج / اغراق: به محض رخ نهادن شاه تسلیم شدن شاه هندوستان / استعاره ندارد.

گزینه «۲»: ایهام: منصور با دو معنی منصور حلاج و پیروز / اغراق و استعاره ندارد.

گزینه «۴»: ایهام: مردم دیده با دو معنی مردمک چشم و افراد دیده شده / استعاره: مشکین خال استعاره از مردمک / اغراق ندارد

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۲۴- گزینه «۴»

(مجتبی فرهادی)

بیت فاقد آرایه اغراق است. غنچه استعاره مصرحه از دهان معشوق است و اینکه دهان معشوق از نظر زیبایی به اندازه غنچه باشد اغراق محسوب نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اغراق در سیاه و کیود دانستن زلف یار و همچنین در روشنایی و درخشانی چهره معشوق.

گزینه «۲»: بزرگنمایی یا اغراق در توصیف نهان ساختن غم عشق تا حدی که لب‌ها نیز از ورد زبان آگاه نشوند.

گزینه «۳»: اغراق در توصیف قامت معشوق که با قیام معشوق قیامت به پا می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۲۵- گزینه «۲»

(پوریا حسین پور)

در گزینه «۲» واژه «دوش» مشکوک به ایهام و ایهام تناسب است؛ اما همچنان این بیت نه ایهام دارد و نه ایهام تناسب. «دوش» در این بیت به معنی «دیشب» استفاده شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژه «باز» در انتهای مصراع دوم ایهام دارد. هم در معنی «گشوده» و هم در معنی «دوباره» در بیت قابل جای‌گذاری است. واژه «دوش» نیز اگرچه از واژه‌هایی است که در ایهام و ایهام تناسب کاربرد دارد اما در این بیت هیچ‌یک از این دو آرایه را به خود اختصاص نداده است.

گزینه «۳»: واژه «شور» در معنی «خوغا» به کار رفته اما در معنای دیگر خود یعنی «مزه شور» با «نمکدان» تناسب دارد، بنابراین واژه «شور» در این بیت ایهام تناسب دارد.

گزینه «۴»: واژه «مات» در معنی «سرگشته و حیران» استفاده شده اما در معنای دیگر خود یعنی «وضعیتی در بازی شطرنج که شاه قادر به هیچ حرکتی نیست و بازی به اتمام می‌رسد» با واژه «شاه» تناسب دارد و ایهام تناسب به حساب می‌آید.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۱۲۶- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

بیت فاقد آرایه ایهام است / اغراق: در مصراع اول، شاعر با استفاده از آرایه تشبیه و کنایه اغراق زیبایی ایجاد کرده و آهش را مانند دودی دانسته که همین دود رنگ خورشید جهان تاب را تغییر می‌دهد و در مصراع دوم با استفاده از آرایه‌های استعاره، مجاز و کنایه، اغراق زیبایی می‌سازد و قدرت مؤگان ترش را بالاتر از قدرت پنجاب دانسته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اغراق مفهوم کلی بیت شدت گریه را می‌رساند / ایهام: آب: ۱- آب ۲- رونق و آبرو (عبارت دور از تو نیز می‌تواند ایهام داشته باشد ۱- در فراق تو ۲- از تو دور باد)

گزینه «۲»: ایهام: «از نوا اتم» دو معنا دارد: ۱- بدبخت شوم ۲- ناله کنم / اغراق: اگر شاعر ناله کند کل جهان مانند ماتم‌سرا می‌شود.

گزینه «۴»: بیت فاقد اغراق است / ایهام: «کارافتادگی» دو معنا دارد: ۱- باتجربه بودن ۲- اتفاق افتادن

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

۱۲۷- گزینه «۴»

(مسنعلی موسی زاده)

گزینه «۴» ایهام و سه تشبیه دارد

ایهام: خط با دو معنی نوشته و خط زلف

تشبیهات: آیتی چون خط، نقطه چون خال، دایره امکان

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ایهام دارد اما تشبیه ندارد.

ایهام: حرف کج با دو معنی حرف کج نوشته و سخن نادرست، حرف راست با دو معنی حرف راست نوشته و سخن درست

گزینه «۲»: ایهام و یک تشبیه دارد.

تشبیه: چو سرمه، ایهام: میل با دو معنی ابزار سرمه کشیدن و واحد مسافت

گزینه «۳»: دو تشبیه دارد اما ایهام ندارد.

تشبیهات: محیط عشق، تیغ موج

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۲۸- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

بیت «الف»: مجاز: استخوان: کل وجود / بیت «ب»: تشبیه: دریای غم / «ج»: اغراق: غسل در اشک زدن کنایه اغراق آمیزی از شدت گریه را می‌رساند / بیت «د»: ایهام: نگران: ۱- نگاه کردن ۲- دلواپس و مضطرب

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۲۹- گزینه «۴»

(پوریا حسین پور)

در گزینه «۴» مصراع دوم تشبیه دارد اما خبری از ایهام نیست. واژه «کام» در این بیت ایهام تناسب دارد. معنی مورد نظر «آرزو» است اما در معنی «دهان» با خود واژه «دهان» و همچنین کلمه «زبان» تناسب برقرار می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خون دل خوردن: کنایه از رنج بردن و ناراحت بودن/ دوات: ۱. دوی تو ۲. جوهردان.

گزینه «۲»: افشا کردن راز توسط چشم بر دشمن و دوست: تشخیص و استعاره/ از چشم افتادن: ۱. جاری شدن از چشم ۲. بی‌ارزش شدن.

گزینه «۳»: چشم پوشیدن از چیزی: کنایه است از صرف نظر کردن از آن/ نگران: ۱. مضطرب ۲. منتظر، چشم به راه.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۳۰- گزینه «۲»

(پوریا حسین پور)

آرایه تشبیه در بیت «ح» دیده می‌شود. ترکیب «یم (دریا) حوادث» اضافه تشبیهی است. نوعی از آرایه ایهام در بیت «الف» دیده می‌شود که به آن ایهام دوگانه خوانی می‌گویند. یعنی می‌توان جمله را به دو گونه خواند که معنی آن تغییر کند. در مصراع دوم جمله «بشکسته نی‌ام» از این گونه ایهام است: (۱) مانند نی شکسته هستم. (۲) نی‌ام شکسته است. در بیت «د» مصراع اول نشان‌دهنده آرایه اغراق است. «شوق من از یکی (اندکی) به الفت لیلی هزار (بی‌شمار) شده است».

در مصراع اول «ه»، «نقش بر آب گشتن» کنایه از «نابود شدن» است. آرایه استعاره نیز در بیت «ب» وجود دارد. واژه «دامگه» استعاره از «دنیا» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۳۱- گزینه «۲»

(رضا نوروزی بگی)

عبارات «الف» و «ه» نادرست هستند. عبارت الف: بابا فغانی شیرازی از نمایندگان مکتب وقوع نیست. عبارت ه: علاوه بر اصفهان، مناطق دیگری مثل خراسان و آذربایجان و نواحی مرکزی ایران هم از مراکز مهم فرهنگی بوده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۳۲- گزینه «۱»

(مجتبی فرهادی)

سبک شعر وحشی بافقی حد واسط سبک دوره «عراقی» و دوره بعد، یعنی سبک «هندی» است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۳۳- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

این بیت بنابر نوع تلفظ می‌تواند دو وزن داشته باشد: ۱- لش کَ رِ خط / تا خ تِ بر / روم یان: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن و ۲- لش کَ رِ خط / تا خ تِ بر / روم یان: مفتعلن مفتعلن فاعلن. به این‌گونه از ابیات ذوب‌چین می‌گویند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

۱۳۴- گزینه «۳»

(حسینعلی موسی‌زاده)

در گزینه «۳»، «رو شَن ی / رو ز تْ ی / شاد ی / غم / سو ز تْ ی: مفتعلن مفتعلن مفتعلن

تذکر: هجاهای ۳ و ۱۰ اختیار تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «دو ش من پی / غم کر دم / سو ی تْ ایس / تا ر را: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

گزینه «۲»: «جم ل خ یا / لا ت ج هان / پی ش خ یا / ل او د وان: مستفعلن مستفعلن مستفعلن

تذکر: هجاهای ۲، ۶، ۱۰ و ۱۳ اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند دارند.

گزینه «۴»: «چ ن ها دم / س ر هس تی / چ ک نم با / ر ک هی را: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۳)

۱۳۵- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

در «ماه‌سیما» و «سروبالا» هیچ استعاره‌ای دیده نمی‌شود؛ زیرا هر دو صفت جانشین اسم هستند و نمی‌توانیم بگوییم «ماه‌سیما» یا «سروبالا» یار است.

توجه: ضابطه در استعاره مصرحه این است که شما بتوانید اسمی را که معنای دیگری جز معنای اصلی خود می‌دهد با معنای استعاری آن جابه‌جا کنید و میان آن‌ها بتوانید ادات تشبیه بیاورید.

برای مثال:

در گزینه «۳»: «مو مانند رسن طناب است، پس می‌توان به جای رسن در بیت کلمه «مو» را آورد.

هم‌چنین در گزینه «۴» می‌توان گفت: «لب مانند لعل است» و واژه لب را جایگزین لعل کرد.

در گزینه «۲» نیز «دست جنون» اضافه استعاری است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۱۳۶- گزینه «۴»

(پوریا حسین پور)

توجه داشته باشید که صورت سؤال از شما خواسته استعاره مکنیه را پیدا کنید. (تشبیه بدون مشبهه همان استعاره مکنیه است.) گزینه «۱»: در مصراع اول خندیدن به گل نسبت داده شده و گویا در ذهن شاعر تشبیهی به این شکل برقرار بوده است: گل مانند انسانی است که می‌خندد. واژه «انسان» مشبهه به این تشبیه است که حذف شده و استعاره و تشخیص را ساخته است. گزینه «۲»: شاعر در مصراع دوم «گفتن راز» را به «سرشک» نسبت داده و مانند گزینه «۱» تشخیص و استعاره را به ارمغان آورده است. (اشک مانند انسانی است که ماجرای چشم من را به دیگران می‌گوید.) گزینه «۳»: ترکیب «دست نسیم» اضافه استعاری است و اضافه استعاری هم نوعی دیگر از استعاره مکنیه است. هر چند که این اضافه استعاری تشخیص هم دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۴)

۱۳۷- گزینه «۳»

(پوریا حسین پور)

در بیت نخست توجه به معنا و رابطه واژگان کمک می‌کند استعاره‌های موجود در این بیت را راحت‌تر بفهمیم. «نماز شام» در این بیت کنایه از «فرارسیدن شب» است. یعنی زمان را نشان می‌دهد. بدانید که «نماز شام» و «نماز خفتن» در ادبیات فارسی به نماز عشاء اطلاق می‌شود. پس طبق این بیت می‌توان از آن فرارسیدن شب را هم دریافت کرد. شاعر گفته: هنگام شب که آتش در آب پنهان می‌شود آسمان نیز چهره خود را زیر پر زاغ پنهان می‌کند. قطعاً «آتش» و «پر غراب» در معنای اصلی خود نیامده‌اند. اولی استعاره از «خورشید» و دومی هم استعاره از «شب» است. اینکه برای «سپهر» هم «چهره» در نظر گرفته شده استعاره مکنیه و تشخیص است. مفهوم «پنهان شدن آتش اندر آب» هم غروب کردن خورشید است. در بیت دوم «مرغان» استعاره مصرحه از «عارفان» است. صفت «نظر باز» به ما می‌گوید که این واژه در معنای اصلی خود ذکر نشده است. در بیت سوم شاعر از واژه‌های «گهر» و «زر» استعاره ساخته است. «گهر» استعاره از «اشک» و «زر» استعاره از «رخسار زرد» است. در بیت آخر واژه «لؤلؤ» استعاره از «اشک» است. در مصراع اول شاعر «لاف زدن» را به «ابر» نسبت داده که تشخیص و استعاره ساخته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۱۳۸- گزینه «۴»

(حسینعلی موسی زاره)

گزینه «۱»: «آب حیات» استعاره مصرحه از معشوق
گزینه «۲»: «یوسف» استعاره مصرحه از معشوق، «کیوتر» استعاره مصرحه از خال
گزینه «۳»: «سبو» استعاره مصرحه از جسم
گزینه «۴»: عشق استعاره مکنیه چون مانند غذا یا دارویی است که تلخ است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۳۹- گزینه «۳»

(ممن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: ناپایداری زندگی و خوشی‌ها
مفهوم بیت گزینه «۳»: خودستایی شاعر از همت و اراده بلند خود
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۶۲)

۱۴۰- گزینه «۲»

(ممن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»: سیری ناپذیری عاشق از عشق
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: نکوهش بی‌عشقی و شکایت از بخت و اقبال ناسازگار
گزینه «۳»: ناکامی عاشقان از دیدار معشوق
گزینه «۴»: بی‌بهره بودن عاشق از وصال یار و جان سپردن او در فراق معشوق

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۷۰)

عربی زبان قرآن (۲) و (۳)

۱۴۱- گزینه «۳»

(نویر امسالی)

«لم یکن أحد یحْضُنْ»: (فعل ماضی استمراری) کسی در آغوش نمی‌گرفت
(رد گزینه ۲) / «الولد الصغیر»: (موصوف و صفت) فرزند خردسال (رد گزینه ۴) / «یلاعبه»: با او بازی می‌کرد (رد گزینه ۲) / «شُفِقاً»: (حال) با دلسوزی، دلسوزانه / «إِلَّا الرجل الذی ...»: مگر مردی که... (رد سایر گزینه‌ها) / «کان یعرف»: می‌شناخت / «أباه»: پدرش را

(ترجمه)

۱۴۲- گزینه «۱»

(ابراهیم امیری - پوشور)

«صدق»: باور کن (رد گزینه ۲) / «أُنْ»: که / «الشباب هم الذین» جوانان کسانی هستند که / «یبنی»: (فعل مضارع مجهول) ساخته می‌شود (رد گزینه ۴) / «مستقبل البلد»: آینده کشور (رد گزینه ۳) / «بأیدیهم»: به دست آن‌ها / «یتحوَّل»: تبدیل می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «بلدنا الصغیر»: کشور کوچکمان / «إلی بلد مُتقدّم»: به کشور پیشرفته‌ای

(ترجمه)

۱۴۳- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «إِلَّا» ترجمه نشده است؛ ترجمه صحیح: علم انسان فقط وسیله‌ای برای دستیابی به خوشبختی واقعی است!
گزینه «۲»: در این گزینه «علماً» اسمی نکره است و بعد از آن جمله «لا ینفعه...» برای توصیف آن آمده است و جمله وصفیه داریم. پس باید به صورت «دانشی که...» ترجمه شود. هم‌چنین «ینفع» به معنی «سود می‌رساند» است. ترجمه صحیح: عجیب است که انسان دانشی بیاموزد که در آینده به او سود نرساند!
گزینه «۳»: «فقط» نباید در ابتدای جمله بیاید، هم‌چنین «است» در ترجمه نامناسب است. ترجمه صحیح: افتخار ورزیدن به اصل و نسب فقط علامتی از علامت‌های متکبران است!

(ترجمه)

۱۴۴- گزینه «۲»

(نوبیر امساکلی)

«کشاورز پیر»: (موصوف و صفت) الفلاح العجوز (رد گزینه ۴) / «با خوشحالی»: (حال) فرحاً (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «میوه‌دادن این درخت»: إثمار هذه الشجرة (رد گزینه ۱) / «چه سریع است»: ما أسرع (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در گزینه «۳»، «متعدّ» نادرست است. «أسرع» به معنی «شتافت» مفعول ندارد و فعلی لازم به حساب می‌آید.
توجه: دقت کنید اگرچه فعل‌های باب افعال معمولاً متعدّی هستند، اما استثناهایی مثل فعل «أسرع» نیز داریم.

(تفلیل صرّفی و اعراب)

۱۴۶- گزینه «۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«أجمعون» جمع مذکر سالم است، پس در آخرش علامت فتحه می‌آید و به صورت «أجمعون» صحیح است.

(ضبط حرکات)

۱۴۷- گزینه «۳»

(مفعولی کاظمی نصرآبادی)

صورت سؤال، صفتی را می‌خواهد که از نوع جمله (فعل) نباشد. در گزینه «۳»، «شدید» صفت برای «إعصار» است و از نوع جمله هم نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «پیرشده» فعلی است که در توصیف اسم نکره «حکیم» آمده است.
گزینه «۲»: «یعلّمنی» فعلی است که در توصیف اسم نکره «حکیماً» آمده است.
گزینه «۴»: «لا تُکسبان» در توصیف اسم نکره «تعمتان» آمده است.

(قواعد اسم)

۱۴۸- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیروردی)

ترجمه صورت سؤال: هنگامی که معلّم با دانش‌آموزانش صحبت می‌کند و بر عدم فراموشی آنان تأکید می‌کند، می‌گوید:

ترجمه گزینه «۲»: دانش‌آموزانم را یک سال بعد به یاد نخواهم آورد! که از نظر مفهوم نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دانش‌آموزانم را از این به بعد به یاد خواهم آورد!

گزینه «۳»: دانش‌آموزانم را در سال آینده به یاد می‌آورم!

گزینه «۴»: در آینده تنها دانش‌آموزانم را به یاد می‌آورم!

(قواعد فعل)

۱۴۹- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که کلمه «أولاد» در آن، مستثنی‌منه باشد؛ گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱»: فرزندان ما با معلّمانشان مشورت نکرده‌اند، مگر بعضی اوقات! (مستثنی‌منه در جمله ذکر نشده است!)

گزینه «۲»: مادر مراقب کارهای فرزندانمان نیست مگر بازی فراوانشان! («أعمال» مستثنی‌منه است.)

گزینه «۳»: فرزندانمان فیلم‌های تلویزیونی را نمی‌بینند مگر آنچه به آنان سود می‌رساند! («الأفلام» مستثنی‌منه است.)

گزینه «۴»: فرزندانمان درس امروز را یاد نگرفته‌اند مگر کسی که بدان گوش داد! («أولاد» مستثنی‌منه است.)

(استثناء)

۱۵۰- گزینه «۲»

(ابراهیم امیری - بوشهر)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، «إِلَّا» به صورت «فقط» ترجمه نشود. اگر در جمله قبل از «إِلَّا» مستثنی‌منه آمده باشد، نمی‌توان آن را به صورت «فقط» ترجمه کرد.

در گزینه «۲»، «الناس» مستثنی‌منه است و نمی‌توان جمله‌ای را که دارای مستثنی‌منه است، همراه با «فقط» ترجمه کرد. در سایر گزینه‌ها، در جمله قبل از «إِلَّا»، مستثنی‌منه ذکر نشده است.

(استثناء)

تاریخ (۳)

۱۵۱- گزینه «۳»

(علی ممد کریمی)

خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و نیز اخراج شوروی از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۹۹)

۱۵۲- گزینه «۳»

(علی مفسر کریمی)

اساس برنامه صنعتی استالین، بر تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی استوار بود. با اجرای این برنامه، تولید ماشین‌آلات صنعتی، نفت، برق، فولاد و زغال سنگ به طرز فوق‌العاده‌ای افزایش یافت.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۱)

۱۵۳- گزینه «۱»

(علی مفسر کریمی)

موسولینی همچون سایر دیکتاتورها به کمک وسایل ارتباط جمعی و شگردهای تبلیغاتی گوناگون، مردم را تحت نظارت و مراقبت کامل حکومت درآورده بود و با استفاده از یک سازمان امنیتی و پلیسی، معترضان و مخالفان را سرکوب می‌کرد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۱)

۱۵۴- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

پس از صدراعظم شدن هیتلر در آلمان، تمام حزب‌های سیاسی به‌جز حزب نازی منحل و نیروی پلیس و سازمان‌های دولتی از افراد غیرنازی پاک‌سازی شدند. همچنین، مسئولیت تأمین امنیت داخلی به عهده سازمان پلیس مخفی موسوم به «گشتاپو» گذاشته شد و اردوگاه‌های کار اجباری برای مخالفان برپا گردید.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۲)

۱۵۵- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

ظهور انقلاب اسلامی ایران، اولین ضربه کاری به نظم جدید آمریکایی در جهان است.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۹)

۱۵۶- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

ایالات متحده آمریکا در طول جنگ به انگلستان و فرانسه کمک‌های مالی، تجهیزاتی و تدارکاتی می‌کرد، ولی حضور رسمی در جنگ نداشت. اما با ادعای حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام، این کشور رسماً به متفقین پیوست و با ارتش ژاپن (در اقیانوس آرام و شرق آسیا) و ارتش آلمان و ایتالیا (در غرب اروپا و آفریقا) مستقیماً وارد جنگ شد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۷)

۱۵۷- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

به بهانه حضور نیروهای آلمانی در ایران، نیروهای شوروی و انگلستان در شهریور ۱۳۲۰ (۱۹۴۱) از شمال و جنوب به ایران هجوم آوردند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۱۰)

۱۵۸- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

جلوگیری از گسترش قدرت آلمان و مقابله با متحدین در جنگ جهانی دوم، باعث همکاری شوروی و آمریکا شده بود.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۱۰)

۱۵۹- گزینه «۱»

(پواد میربلوکی)

ژاپن، صنعتی‌ترین کشور آسیا، پس از شکست در جنگ جهانی دوم به اشغال آمریکا درآمد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۱۲)

۱۶۰- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

سرزمین فلسطین مهد ادیان الهی و محل زندگی بسیاری از پیامبران بوده و اماکن مقدس بسیاری در آن واقع شده است. از این جهت کانون توجه بسیاری از مردم جهان از جمله مسلمانان، مسیحیان و یهودیان است.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۱۳)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- گزینه «۳»

(کنکور قارچ از کشور ۱۴۰۰)

با گسترش شهرها و حومه‌نشینی، فاصله بین محل کار و سکونت افزایش یافته است. امروزه حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم شهرهاست، از این رو مدیریت حمل‌ونقل درون‌شهری یکی از موضوعات مهم شهرها در چند دهه اخیر بوده است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۶۷)

۱۶۲- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

استفاده از اتوبوس‌های برقی سابقه‌ای بسیار طولانی در حمل‌ونقل دارند و هوا را آلوده نمی‌کنند و عمر موتورشان زیاد است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۶۹)

۱۶۳- گزینه «۲»

(زهرا رامیار)

مدیریت حمل و نقل شهری در کشور ما بر عهده شهرداری هاست.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای حمل و نقل، صفحه ۷۱)

۱۶۴- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

تراموا، قطار خیابانی است که روی ریل‌هایی در سطح خیابان حرکت می‌کند؛ مثل: تراموا استانبول - ترکیه

مونوریل، قطار هوایی است که بیشتر در مناطق گردشگری و محوطه نمایشگاه‌ها و پارک‌ها کاربرد دارد و هزینه‌های احداث آن زیاد است؛ مثل:

وارانگال - هند

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای حمل و نقل، صفحه ۶۸)

۱۶۵- گزینه «۴»

(آرزو میرزایی)

در قرن نوزدهم، با توسعه قطارها و شبکه ریلی و همچنین کشتی‌رانی در مسافت‌های طولانی، اختلاف ساعت ورود و خروج کشتی‌ها و قطارها در مبدأ و مقصد، آشفته‌گی و سردرگمی‌های زیادی پدید آورد.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای حمل و نقل، صفحه ۷۳)

۱۶۶- گزینه «۴»

(زهرا رامیار)

در حمل و نقل شهری پایدار به مردمی که نیازهای ویژه دارند، مانند افراد دچار معلولیت توجه می‌شود. (مانند خطوط ویژه و رمپ برای ورود افراد با محدودیت تحرک به اتوبوس)

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای حمل و نقل، صفحه ۷۰)

۱۶۷- گزینه «۳»

(آرزو میرزایی)

دقیقه	درجه
۶۰	۱۵
۱۹	X

$$19 \times 15 = 285$$

$$285 + 60 = 4 / 75^\circ$$

چون کرمانشاه در غرب تهران واقع شده و به نصف‌النهار مبدأ نزدیک‌تر است، پس طول جغرافیایی آن $4 / 75^\circ$ درجه کم‌تر از تهران است.

$$51 - 4 / 75^\circ = 46 / 25 = 46$$

(بجغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های بجغرافیایی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۶۸- گزینه «۲»

(زهرا رامیار)

مهم‌ترین کاربرد دستگاه‌های گیرنده جی‌پی‌اس (GPS) «تعیین موقعیت جغرافیایی و طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر» است.

(بجغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های بجغرافیایی، صفحه ۷۷)

۱۶۹- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

در برخی از نقاط خط زمان انحراف پیدا کرده است تا از مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف کشورها یا جزایری که خط از آن‌ها عبور می‌کند جلوگیری شود.

(بجغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های بجغرافیایی، صفحه ۷۵)

۱۷۰- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

$$60 - 15 = 45$$

(الف)

$$3 = \frac{45}{15} = \text{اختلاف زمانی}$$

$$9 + 3 = 12$$

(ب)

(ج) در شهر «A» خورشید زودتر طلوع می‌کند.

(بجغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های بجغرافیایی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

تاریخ (۱) و (۲)

۱۷۱- گزینه «۱»

(علی‌محمد کریمی)

در زمان حکومت اشکانی، نقل داستان‌های ملی و پهلوانی، رواج فراوان یافت و شاعران و موسیقی‌دانان دوره‌گردی که به گوسان‌ها معروف بودند، با شور و هیجان بسیار، این داستان‌ها را از حفظ برای مردم می‌خواندند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۸)

۱۷۲- گزینه «۴»

(علی‌محمد کریمی)

ظریف‌ترین آثار هنری دوران هخامنشیان را می‌توان در فلزکاری‌های نفیس و جواهرات ممتازی یافت که اختصاصاً برای پادشاه و درباریان ساخته شده‌اند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۴۷)

۱۷۳- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است.

از مشهورترین تکنگاری‌ها می‌توان به عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور (زندگی شگفت‌آور تیمور) تألیف ابن‌عربشاه درباره تیمور اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

۱۷۴- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

مورخانی مانند یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۵)

جغرافیا (۲)

(فاطمه سقایی)

۱۸۱- گزینه «۳»

جغرافی‌دان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار را به کار می‌گیرند. این معیارها ممکن است عوامل طبیعی یا مربوط به عوامل انسانی باشند. پس به‌طور طبیعی امکان تداخل چند ناحیه با معیارهای گوناگون وجود خواهد داشت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: یک ناحیه جغرافیایی با ناحیه مجاور خود «متفاوت» است.

گزینه «۲»: میان اجزا و پدیده‌های هر مکان، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد که آن مکان را از سایر مکان‌ها متفاوت می‌سازد.

گزینه «۴»: انتخاب معیار و ملاک برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

(جغرافیا (۲)، نامه پیوست، صفحه‌های ۴ تا ۹)

(فاطمه سقایی)

۱۸۲- گزینه «۴»

تعیین مرزهای دقیق نواحی کار دشواری است. البته مرز نواحی طبیعی را آسان‌تر از نواحی فرهنگی و انسانی می‌توان تعیین کرد.

(جغرافیای (۲)، نامه پیوست، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(زهرا دامپار)

۱۸۳- گزینه «۳»

دشواری ارتباط در نواحی بیابانی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این محدودیت موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل آن چاره‌اندیشی کنند و به‌طور مثال از فناوری‌های نوین بهره بگیرند.

(جغرافیای (۲)، نامه پیوست، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

(فاطمه سقایی)

۱۸۴- گزینه «۴»

در نواحی دارای یک دین مشترک، معمولاً سبک معماری و شهرسازی شبیه هم و با ناحیه مجاور «متفاوت» است.

(جغرافیای (۲)، نامه پیوست، ترکیبی)

(فاطمه سقایی)

۱۸۵- گزینه «۲»

زاویه تابش خورشید و میزان پراکندگی آن بر روی زمین یکنواخت نیست. در عرض‌های جغرافیایی پایین و نواحی استوایی، نور خورشید در تمام ایام سال تقریباً به حالت قائم می‌تابد، اما هر قدر به عرض‌های جغرافیایی بالاتر نزدیک می‌شویم، زاویه تابش مایل‌تر می‌شود.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۳)

۱۷۵- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع محوری، کتاب مروج‌الذهب و معادن‌الجوهر، نوشته علی‌بن‌حسین مسعودی است.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۷۶- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۸)

۱۷۷- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

پیامبر اندکی پس از ورود به مدینه، قطعه زمینی را که از آن دو یتیم بود، برای بنای مسجد خریداری کرد. مسلمانان همگی به همراه پیامبر با اشتیاق فراوان در ساخت مسجد مشارکت کردند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۴)

۱۷۸- گزینه «۴»

(پوار میربلوکی)

معدودی از بزرگان قریش مانند طلحه و زبیر که بیعت کرده بودند، چون امام با تقاضایشان برای به دست گرفتن حکومت برخی شهرها و مناطق موافقت نکرد، بیعت خود را شکستند و به صف مخالفان پیوستند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۷۹- گزینه «۳»

(پوار میربلوکی)

برخی از خلفای اموی، هم‌زمان برای دو پسر خود به عنوان ولیعهد بیعت می‌گرفتند. این اقدام موجب ایجاد دودستگی و زمینه‌ساز اختلاف و رقابتی شد که خلافت امویان را از درون تضعیف کرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۷)

۱۸۰- گزینه «۱»

(پوار میربلوکی)

مأمون به منظور کسب حمایت شیعیان، مهار قیام‌های علویان و جلب اعتماد خراسانیان، امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی خود کرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۷۳)

۱۸۶- گزینه «۴»

(فارج از کشور ۱۴۰۰)

بیابان‌ها از نظر دما به دو دسته تقسیم می‌شوند: ۱- بیابان‌های گرم ۲- بیابان‌های سرد.

نقشه داده شده، بیابان پاتاگونی را نشان می‌دهد که این بیابان در عرض جغرافیایی بالا قرار گرفته و به همین علت تشکیل گردیده است.

(بجغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۳۳)

۱۸۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

الف) به‌طور کلی «کارست» پدیده خوردگی و انحلال سنگ‌های آهکی است.
ب) به سنگ‌ها و رسوباتی که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند، «مورن یا یخرفت» می‌گویند.

ج) دره‌های V شکل معمولاً بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی شکل می‌گیرند.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۸۸- گزینه «۱»

(آزاره میرزایی)

چون ارتفاع نقاط به سمت داخل کاهش می‌یابد شکل داده شده گودال است و در سمت راست خطوط منحنی میزان به هم نزدیک‌تر است؛ بنابراین شیب در این قسمت بیشتر است.

(بجغرافیای (۲)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۸۹- گزینه «۲»

(زهره رامیار)

انتشار و انرژی خورشید در سطح زمین یکنواخت نیست. به همین دلیل زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی که از آن‌ها حاصل می‌شود، تفاوت دارند.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۷)

۱۹۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

الماس در بیابان کالاهاری و مس در بیابان آناکاما وجود دارد.

(بجغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۸)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- گزینه «۱»

(آزیتا بیدقی)

تشریح عبارات نادرست:

عدالت در همه دیدگاه‌هایی که درباره آن سخن می‌گویند، اهمیت یکسانی ندارد.

در رویکرد تبیینی، انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن، کاری علمی نیست و غلبه این رویکرد باعث شد که داوری درباره ارزش‌ها، خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۶۹، ۷۱، ۷۵ و ۸۰)

۱۹۲- گزینه «۳»

(آزیتا بیدقی)

نکته: توجه به مفهوم تفاوت و نابرابری در درس هفتم بسیار مهم است.

خلق و بازسازی ارزش‌ها ← تفسیر

توجه جامعه‌شناسی در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی ← قشربندی اجتماعی
عامل نابرابری اجتماعی در دیدگاه مخالفین قشربندی اجتماعی ← مالکیت خصوصی

نوع تفاوت زبان، لهجه و جنس ← تفاوت‌های اسمی

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۶۸، ۶۹، ۷۲ و ۷۶)

۱۹۳- گزینه «۴»

(آزیتا بیدقی)

نقش انسان‌ها را در ایجاد و ادامه و تغییر قشربندی اجتماعی نادیده می‌گیرند ← مدل لیبرالی

موضوع جامعه‌شناسی انتقادی ← کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن

نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق ← (رویکرد عادلانه)
دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم درآمد آن‌ها را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار می‌دهند.

نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود ولی انگیزه رقابت از بین می‌رود ← مدل کمونیستی

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴ و ۷۹)

۱۹۴- گزینه «۳»

(آزیتا بیدقی)

- افراد توانمند به اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند ← مخالفین قشربندی اجتماعی

- نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد ← رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی

- برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت ← مخالفین قشربندی اجتماعی

- به تقبیح تبعیض نژادی و تحسین عدالت اجتماعی می‌پردازد ← جامعه‌شناسی انتقادی

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴ و ۷۷)

۱۹۵- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

- اشتراک جامعه‌شناسی انتقادی و تفسیری ← تأکید بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی

- تأکید جامعه‌شناسان انتقادی ← انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر

- نوع تفاوت‌های قد، محل سکونت، هوش و قدرت سیاسی ← تفاوت‌های رتبه‌ای

- اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری در دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی ← محافظه‌کارند و انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۶۸، ۷۵ و ۷۸)

۱۹۶- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

- حذف مالکیت خصوصی ← انگیزه رقابت را از بین می‌برد ← تلاش افراد کوشا نادیده گرفته می‌شود ← مدل کمونیستی (الف)

- اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را نمی‌پذیرد ← مدل عدالت اجتماعی (ب)

- این رویکرد نمی‌تواند نابرابری‌های اجتماعی میان افرادی که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند را توضیح دهد ← مدل لیبرالی (ج)

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۱۹۷- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

- محور اصلی مباحث فکری و سیاسی در اواخر قرن بیستم ← هویت

- جابه‌جایی اجباری و کنترل جمعیت ← مدل همانندسازی

- وحدت یا کثرت هویت‌ها ← تنازع هویت‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۱۹۸- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

سیاست هویت می‌تواند دو چهره پیدا کند: یا به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند و سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود و یا گروه‌های به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۷)

۱۹۹- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

(ب) در دوره پسامدرن، تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، مطلوب و هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، نامطلوب پنداشته شد.

(ج) این عبارت، بیانگر دیگچه همانندسازی است که مربوط به دوره مدرن است.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۲۰۰- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

- تعریف هویت در دوره پسامدرن ← از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها

- جدایی فرانسوی‌زبانان ایالت کبک از انگلیسی‌زبان‌ها در کانادا ← سیاست هویت و مدل تکثرگرا

- کانون نزاع و کشمکش در دوره پسامدرن ← ثروت، قدرت، هویت و دانش

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۶)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۰۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

- نظریه پردازان اقتصاد لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و هر نوع مداخله دولت را منع می‌کردند. آنان حتی کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند.

- ریکاردو از اقتصاددانان کلاسیک، رفاه کارگران را موجب بالاتر رفتن تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۲۰۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

اندیشمندان علوم اجتماعی و علوم سیاسی در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه ۷۸)

۲۰۳- گزینه «۲»

(الهام رضایی)

«عبارت اول»: دولت - ملت‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند. هویت آن‌ها اغلب ناسیونالیستی و قومی است.

«عبارت دوم»: کشورهای عضو بریکس، خود را حامی کشورهای در حال رشد و ارتقادهنده وضعیت آن‌ها و نیرویی برای حفظ صلح جهان می‌دانند.

«عبارت سوم»: در اغلب موارد، کشورهای تحت نفوذ و استعمارزده به سمت اقتصاد تک‌محصولی سوق داده می‌شوند؛ به این معنا که صادرات آن‌ها به یک ماده خام محدود می‌شود.

«عبارت چهارم»: از سازمان همکاری شانگهای با نام «تاتوی شرق» یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵، ۶۷ و ۶۹)

۲۰۴- گزینه ۲»

(علیرضا هیری)

«قسمت اول»: در گزینه‌های «۱» و «۲» درست است.

«قسمت دوم»: در گزینه ۲» درست و در گزینه ۳» ناقص است.

«قسمت سوم»: در همه گزینه‌ها درست است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵، ۶۸ و ۶۹)

۲۰۵- گزینه ۳»

(علیرضا هیری)

«عبارت اول»: سوسیالیسم و کمونیسم در مقابل فردگرایی لیبرال، دو رویکرد جامعه‌گرا هستند.

«عبارت دوم»: جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

«عبارت سوم»: سوسیالیسم نیز همانند سرمایه‌داری به مالکیت خصوصی معتقد است (برعکس کمونیسم)، اما برخلاف سرمایه‌داری، آن را مطلق نمی‌داند.

«عبارت چهارم»: جامعه آرمانی مارکس، کمونیسم است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۲۰۶- گزینه ۴»

(علیرضا هیری)

اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. براساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.

بنابراین بخش اول گزینه‌های «۱» و «۴» صحیح است.

دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند. از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌هاست.

بنابراین بخش دوم گزینه‌های «۳» و «۴» صحیح است و در نتیجه گزینه ۴»، گزینه صحیح است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۲۰۷- گزینه ۲»

(علیرضا هیری)

نظریه «جنگ تمدن‌ها» که ساموئل هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد.

از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت بر می‌بندد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۲۰۸- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

- یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی نظام‌های سیاسی منجر شود.

- با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران‌های منطقه‌ای به سرعت آثار و پیامدهای جهانی خود را آشکار می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۳)

۲۰۹- گزینه ۲»

(علیرضا هیری)

سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۳)

۲۱۰- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

در نیمه اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داورهای ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد. در نیمه دوم قرن بیستم، با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت.

(یامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

عقل‌گرایی و خردورزی که در ایران قدیم شکل گرفته بود، به‌تدریج از قدرتش کاسته شد و در عصر ساسانیان و اواخر این عصر به ضعف گرایید، به‌طوری که مواردی از عقاید غیرعقلانی در فرهنگ و نظام اجتماعی آنان پدیدار شد.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۵۹)

۲۱۲- گزینه «۴»

(حسن صدری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جایگاه ویژه عقل در میان عموم مسلمانان سبب حرکت عمومی آنان به سمت علم و دانش در حوزه‌های مختلف شد.

گزینه «۲»: در آن دوره، مخالفت مستقیم و صریح با عقل کمتر صورت می‌گرفت و کسی علیه عقل سخن نمی‌گفت.

گزینه «۳»: یکی از گونه‌های مخالفت با عقل، محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن بود.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

۲۱۳- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسبی)

حکیمان پیش از باستان و قدیم ایران هم از عقل به عنوان یک وجود برتر و متعالی آگاه بوده‌اند و خدا را عقل نامیده‌اند و هم به عقل به عنوان دستگاه تعقل و تفکر و خردورزی اهمیت می‌داده‌اند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۵۹)

۲۱۴- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

عقل فعال عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست؛ یعنی تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به مدد این عقل صورت می‌گیرد. به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد و درک می‌کند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۲۱۵- گزینه «۲»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

از نظر فلاسفه مسلمان موجوداتی مجرد که فوق عالم طبیعت هستند فیض خداوندی را به عوالم دیگر می‌رسانند (تدبیرکننده دیگر عوالم هستند) این موجودات مجرد همان عقول هستند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۲۱۶- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

عقل فعال نخست چیزی به قوه عقلی آدمی می‌رساند به طوری که فعالیت عقلی برای انسان ممکن می‌شود و در نتیجه، عقل شروع به فعالیت می‌کند و به ادراک حقایق می‌رسد.

توجه کنید که عقل فعال به عقل آدمی قوه اندیشیدن و رسیدن به ادراک حقایق را اعطا می‌کند، و این خود عقل انسان است که می‌رود و حقایق را می‌شناسد. نه اینکه عقل فعال خود شناخت و ادراک را آماده در اختیار عقل انسان بگذارد.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۲۱۷- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

در مرحله عقل بالملکه است که عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد هم نباشد. (درک اصل امتناع اجتماع نقیضین)

در درس جهان علی و معلولی گفته شد که فلاسفه مسلمان مراحل درک اصل علیت را به ترتیب زیر می‌دانستند: شکل‌گیری ذهن - درک اصل امتناع اجتماع نقیضین - درک اصل علیت

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

منطق

(نیمه پواهری)

۲۲۱- گزینه «۳»

قضیه شرطی یا به اتصال و پیوستگی (التزام) دو نسبت حکم می‌کند یا به انفعال و جدایی دو نسبت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اگر قضیه شرطی را تجزیه کنیم و ادات شرط را حذف کنیم، دو قضیه حملی باقی می‌ماند. با این حال توجه کنید که قضیه شرطی خود در کل یک قضیه محسوب می‌شود نه دو قضیه.

گزینه «۲»: قضایای حملی و شرطی را می‌توان به همدیگر تبدیل کرد و آن‌ها را طور دیگری بیان کرد. مثلاً: اگر باران ببارد زمین خیس می‌شود = زمین هنگام هوای بارانی خیس است.

اما توجه کنید که قضیه حملی حملی است و شرطی شرطی. تبدیل کردن و تغییر این قضایا نوع آن‌ها را تغییر می‌دهد.

گزینه «۴»: فرق قضیه شرطی با حملی در این است که حکم آن مطلق نیست و مشروط است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۱۵)

(کیمیا طوماسبی)

۲۲۲- گزینه «۴»

درست نیست اگر گفته شود قضیه شرطی مرکب از دو قضیه است، بلکه مقدم و تالی بر روی هم یک قضیه را تشکیل می‌دهند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تنها در صورت متعدد بودن تالی، قضیه شرطی نیز متعدد خواهد بود، یا به عبارت دیگر به تعداد تالی قضیه شرطی وجود دارد.

گزینه «۲»: نام‌های دیگر مقدم: شرط، ملزوم - نام‌های دیگر تالی: مشروط، لازم، جزای شرط

گزینه «۳»: در قضیه حملی حکم می‌کنیم که موضوع همان محمول است؛ در قضیه شرطی حکم نمی‌شود که مقدم همان تالی است، بلکه حکم می‌شود که مقدم مستلزم تالی است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(نیمه پواهری)

۲۲۳- گزینه «۳»

مقدم دارای معنای «اگر» و تالی دارای معنای «آنگاه» است و لزوماً قرار نیست که چنین الفاظی در ابتدای آن‌ها بیان شوند.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۱۸- گزینه «۳»

(الله فاضلی)

دارا بودن عقل بالفعل یعنی عقل فرد در این مرحله از قوه به فعل تبدیل شده و به شکوفایی رسیده و در اثر تمرین و تکرار (علت) دانش‌هایی را کسب کرده است (معلول)

مانند دانشجوی کارآموز دفتر وکالت که دانش‌های کسب کرده‌اش را به کار می‌بندد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پروفسور و مدرس زیست‌شناسی مصداق عقل بالمستفاد است چون می‌تواند دانش خود را به دیگران نیز منتقل کند.

گزینه «۲»: درک اینکه وجود و عدم وجود با هم تناقض دارند و همزمان امکان‌پذیر نیستند در مرحله عقل بالملکه رخ می‌دهد.

گزینه «۴»: دانش‌آموز تازه‌وارد به دبستان نیز دارای عقل بالملکه است و هنوز دانش چندانی کسب نکرده است.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت ۳، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

۲۱۹- گزینه «۳»

(حسن صدیقی)

مرحله چهارم عقل، مرحله عقل بالمستفاد است که در این مرحله انسان بر دانش‌هایی که کسب کرده، به نهایت تسلط می‌رسد، نه اینکه بر تمام دانش‌ها مسلط شود.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت ۳، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۲۲۰- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی است. اما فیلسوفان مسلمان با اینکه اساس پذیرش هر اعتقاد و آیینی را استدلال عقلی می‌دانند، راه کسب معرفت را به عقل منحصر نمی‌کنند بلکه حس و شهود را هم معتبر می‌شمارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: هر کدام از این ابزارها روش خاص خود را دارند و از مسیرهای متفاوتی در جست‌وجوی حقیقت هستند.

گزینه «۳»: از نظر این فیلسوفان این سه راه تأییدکننده و کمک‌کننده به یکدیگر هستند. نه اینکه بتوان با صرف استفاده از یکی از آن‌ها تمام حقایق را فهمید.

گزینه «۴»: خود شهود و حیانی (تجربه دریافت وحی) اختصاص به پیامبران دارد. اما پیامبران معارف ناشی از آن را به ما هم منتقل می‌کنند و ما نیز می‌توانیم با استفاده از عقل خود از آن‌ها بهره‌مند شویم.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت ۳، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۲۴- گزینه «۴»

(مسن صدری)

اگر در یک قضیه شرطی منفصل، صدق دو طرف با هم ناممکن باشد، این قضیه مانع‌الرفع نیست و می‌تواند مانع‌الجمع یا منفصل حقیقی باشد. اما در مورد امکان کذب دو طرف چیزی گفته نشده است، بنابراین نمی‌توان گفت ضرورتاً کذب دو طرف ممکن است (رد گزینه ۱) یا اینکه ضرورتاً کذب دو طرف محال است (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۲۲۵- گزینه «۳»

(الوه فاضلی)

قضیه منفصل حقیقی شبیه رابطه تناقض از احکام قضایا است. در گزینه «۳» می‌بینیم که اگر حروف صدادار باشند بی‌صدا نیستند؛ مانند «الف» و اگر بی‌صدا باشند دیگر صدادار نیستند مانند: «ب»

تحلیل سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اصلاً انفصال برقرار نیست. چون هم صدق دو طرف و هم کذب دو طرف ممکن است.

گزینه «۲»: منفصل مانع‌الجمع

آب می‌تواند ولرم نیز باشد.

گزینه «۴»: منفصل مانع‌الرفع

قورباغه می‌تواند هم در آب زندگی کند هم در خشکی.

قضایای مانع‌الرفع در صدق و کذب مشابه تداخل تحت تضاد و قضایای مانع‌الجمع در صدق و کذب مشابه تضاد هستند.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۲۶- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

در قضایای منفصل حقیقی هر دو بخش قضیه، هم‌زمان صادق و هم‌زمان کاذب نیستند؛ به عبارت دیگر اگر یک طرف صادق باشد طرف دیگر حتماً کاذب است و اگر یک طرف کاذب باشد طرف دیگر حتماً صادق است. در قضیه مذکور در صورت سؤال اگر طرف اول کاذب باشد (ج) پس طرف دیگر صادق است (ب).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: از صدق طرف دوم (ب) به کذب طرف اول (ج) رسیده است.

گزینه «۲»: از کذب طرف دوم (غیرب) به صدق طرف اول (غیرج) رسیده است.

گزینه «۴»: از صدق یک طرف (غیرج) به کذب طرف دیگر (غیرب) رسیده است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۲۲۷- گزینه «۲»

(نیم پواهری)

استدلال مذکور در اصل بدین صورت بوده است: «اگر قضیه‌ای منفصل باشد، آنگاه بیانگر نوعی حکم مشروط است» + «قضیه شرطی متصل قضیه منفصله نیست» (رفع مقدم) = «هیچ قضیه شرطی متصلی بیانگر حکم مشروط نیست»

همانطور که می‌دانیم در قیاس استثنایی اتصالی نمی‌توان از رفع مقدم رفع تالی را هم نتیجه گرفت و در این استدلال مغالطه «رفع مقدم» صورت گرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: از آنجایی که قیاس از نوع اقتراعی نیست؛ پس با موردی به نام حد وسط سروکار نداریم.

گزینه «۳»: از آنجایی که اجزای قیاس صرفاً جابه‌جاشده اجزای مقدمه نیستند، پس نمی‌توان گفت که با شرایط استنتاج عکس مستوی یا مغالطه ایهام انعکاس روبه‌رو هستیم.

گزینه «۴»: ممکن است این استدلال را به صورت یک قیاس اقتراعی تصور کنیم (برای مثال: هر قضیه منفصله بیانگر نوعی حکم مشروط است + هیچ قضیه شرطی متصل قضیه منفصله نیست = هیچ قضیه شرطی متصلی بیانگر حکم مشروط نیست). اما چنین قیاسی شرط سوم اعتبار قیاس را ندارد. چون علامت محمول در نتیجه مثبت است اما این جزء در مقدمات علامت منفی دارد.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۲۸- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)

قیاس استثنایی مطرح در گزینه «۲» از رفع مقدم، نقیض تالی را نتیجه گرفته و نامعتبر است.

هر دیپلمه ریاضی فیزیک کوانتوم می‌داند، علی که دیپلم ریاضی ندارد (رفع مقدم) پس فیزیک کوانتوم نمی‌داند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اگر خورشید طلوع کند، هوا روشن می‌شود؛ هوا روشن نشده (رفع تالی) پس خورشید طلوع نکرده است.

گزینه «۳»: اگر کسی رتبه تک‌رقمی بشود در دانشگاه تهران درس می‌خواند علی که رتبه تک‌رقمی است (وضع مقدم) نیز در دانشگاه تهران درس می‌خواند.

گزینه «۴»: هر کسی سیگار زیاد مصرف کند سرطان می‌گیرد؛ حسین سرطان دارد (وضع تالی) پس سیگار زیاد مصرف کرده است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

فلسفه یازدهم

۲۳۱- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

افلاطون حقیقت برتر انسان را همان نفس می‌داند. و قائل به ترکیب و امتزاج نفس و بدن در حقیقت انسان نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: از نظر افلاطون حیات از آثار نفس است. پس بدن بدون نفس زنده نیست. اما نفس زنده است. بنابراین پس از مرگ که نفس از بدن جدا می‌شود حیات آن متوقف نمی‌شود.

گزینه «۳»: اینگونه نیست که از نظر افلاطون حیوانات هیچگونه نفسی نداشته باشند. هنگامی می‌گوییم نفس خاص انسان است و حیوانات فاقد آن هستند که منظور از نفس همان قوه استدلالی و نطق باشد.

گزینه «۴»: به نظر افلاطون وظیفه اصلی هر انسانی توجه و مراقبت نفس است تا به فضایل آراسته گردد. از جنبه‌ای دیگر او نفس را همان جزء عقلانی حقیقت انسان می‌داند. پس می‌توان گفت که کمال و فضیلت نفس همان اندیشه و خردورزی است.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۳۲- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

از نظر افلاطون، نفس با ارزش‌ترین دارایی انسان است و توجه و مراقبت از نفس باید وظیفه اصلی هر انسانی باشد تا بدین وسیله نفس زیبا شود و به فضایل آراسته گردد. از جنبه‌ای دیگر او نفس را همان جزء عقلانی حقیقت انسان می‌داند. پس می‌توان گفت که کمال و فضیلت نفس همان اندیشه و خردورزی است.

توجه کنید! نداشتن محدودیت‌های بعد مادی (بدن) خود از ویژگی‌های نفس و ساحت روحانی انسان است. و اینگونه نیست که فقط در صورت توجه و مراقبت چنین شود.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۳۳- گزینه «۲»

(نیمه پواهری)

از نظر افلاطون نفس جزئی از بدن یا کارکردی از آن نیست. بلکه برای آن وجودی مستقل قائل است و انسان را موجودی دوبعدی می‌داند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هنگامی که توجه و مراقبت از بدن اولویت انسان باشد و نفس کامل تر شود نفس زیباتر می‌شود و به فضایل آراسته می‌گردد.

گزینه «۳»: نفس، جزء عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می‌کند. (فصل ممیز: ویژگی اختصاصی یک چیز که آن را از سایر انواع جدا می‌کند)

گزینه «۴»: از نظر افلاطون نفس محدودیت‌های بدن را ندارد. بنابراین در قید زمان و مکان نیست و غیرفانی و جاوید است.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۳۴- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

از نظر ارسطو نفس انسان در هنگام تولد، حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعلی ندارد، نه علم، نه احساس، نه محبت و نه نفرت و نه هیچ چیز دیگر. نفس، به تدریج این امور را کسب می‌کند و به «فعلیت» می‌رسد و کامل و کامل‌تر می‌شود. اما این بالقوه‌بودن نفس از نظر ارسطو اینگونه نیست که

۲۲۹- گزینه «۱»

(فهرار قاسمی نژاد)

دلیل اینکه وضع تالی منجر به مغالطه می‌شود عام‌تر بودن تالی نسبت به مقدم است. به‌عنوان مثال وقتی می‌گوییم: اگر باران می‌بارد، (مقدم) هوا ابری است (تالی). هوا ابری است تالی عبارت مذکور می‌باشد که می‌تواند تالی دو مقدم قرار گیرد:

باران می‌بارد، هوا ابری است / باران نمی‌بارد، هوا ابری است.

بنابراین از وضع اخص (مقدم) وضع اعم (تالی) لازم می‌آید ولی از وضع اعم (تالی) لزوماً وضع اخص (مقدم) لازم نمی‌آید.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

۲۳۰- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

برای تشخیص نوع قضیه شرطی منفصله دو سؤال می‌پرسیم: (۱) آیا ممکن است که هر دو حالت با هم درست باشد؟ (۲) آیا ممکن است که هیچ کدام از آن‌ها درست نباشند؟ اگر پاسخ هر دو سؤال منفی بود، قضیه منفصل حقیقی است. اگر پاسخ اولی مثبت و دومی منفی بود قضیه مانع‌الرفع است. و اگر پاسخ اولی منفی و دومی مثبت بود قضیه مانع‌الجمع است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: (۱) آیا ممکن است قضیه شرطی هم به ملازمه دو نسبت حکم کند و هم به جدایی دو نسبت؟ خیر (۲) آیا ممکن است قضیه شرطی نه به ملازمه دو نسبت حکم کند و نه به جدایی دو نسبت؟ خیر = منفصل حقیقی

گزینه «۲»: در این قضیه اصلاً بین طرفین انفصال برقرار نیست چون پاسخ هر دو سؤال مثبت خواهد بود. توجه کنید که موضوع عبارت «قیاس استثنایی» است و صرفاً به قیاس استثنایی اتصالی محدود نمی‌شود.

گزینه «۳»: (۱) آیا ممکن است قضیه حملی هم شخصیه باشد هم موضوع آن یک مفهوم کلی باشد؟ بله (مثلاً دانش‌آموزان کلاس دهم ۱۶ نفر هستند) (۲) آیا ممکن است قضیه حملی نه شخصیه باشد و نه موضوع آن یک مفهوم کلی باشد؟ خیر (چون هر قضیه محصوره موضوع کلی دارد) = منفصل مانع‌الرفع

گزینه «۴»: (۱) آیا ممکن است قیاس اقترانی معتبر هم مقدمه سالبه کلی داشته باشد هم نتیجه‌اش سالبه نباشد؟ خیر (با مقدمه سالبه، نتیجه حتماً سالبه است) (۲) آیا ممکن است قیاس اقترانی معتبر مقدمه سالبه کلی نداشته باشد و نتیجه‌اش سالبه نباشد؟ بله (چون ممکن است مقدمه سالبه جزئی داشته باشد) = منفصل مانع‌الجمع

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ و ۹۲)

(نیمه پواهری)

۲۳۷- گزینه ۲

جریان‌هایی که برای انسان دو بُعد روحی و مادی قائل‌اند (ثنویت)، حقیقت انسان را همان روح و نفس وی می‌دانند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: همان‌طور که فیلسوفان اروپایی از جهت معرفت‌شناسی به دو گروه «عقل‌گرایان» و «تجربه‌گرایان» تقسیم شدند، از جهت انسان‌شناسی نیز به تدریج، دو تلقی از انسان پیدا کردند و دو جریان را پدید آوردند که تاکنون نیز این دو جریان همچنان در مباحثات فلسفی اروپا حضور دارند.

گزینه ۳: جریان تجربه‌گرایی و مادی‌گرایانه حضور فعال‌تر و تأثیرگذارتری بر فرهنگ و زندگی اروپاییان معاصر داشته است.

گزینه ۴: جریان‌هایی که به ساحت روح قائل نیستند یا «نفس» را به طور کلی انکار می‌کنند و انسان را یک موجود مادی می‌دانند و یا نفس را چیزی فرعی نسبت به بدن تلقی کنند و از آثار و لوازم بدن به شمار می‌آورند. (قائل نشدن به وجود مستقل نفس لزوماً به معنای انکار مطلق وجود آن نیست).

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

(نیمه پواهری)

۲۳۸- گزینه ۲

از نظر دکارت روح و بدن کاملاً از یکدیگر مجزا هستند و خاصیت‌های متفاوت دارند، گرچه با یکدیگر هستند و روح از بدن استفاده می‌کند. پس تعامل روح و بدن به معنای خلط و ترکیب این دو ساحت با یکدیگر نیست. این دو ساحت از یکدیگر کاملاً متمایز هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: دکارت بدن را ماشینی پیچیده می‌داند که به طور خودکار (غیرارادی) عمل می‌کند.

گزینه ۳: دکارت به موجود متعالی و برتر از ماده قائل نیست. روح ساحت غیرمادی انسان است. نه یک موجود مجزا و مستقل.

گزینه ۴: از نظر دکارت بدن حقیقت «من» انسان را تشکیل نمی‌دهد. و منظور از «من» همان نفس یا روح است که مرکز اندیشه‌های ما است.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

(کیمیا طوماسبی)

۲۳۹- گزینه ۲

کانت در استدلال خود مبنی بر اثبات حقیقت نفسانی انسان، برخوردار از انسان از وجدان اخلاقی و اینکه انسان موجودی اخلاقی است را در مقدمه اول خود مفروض گرفت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: دکارت بدن را ماشینی پیچیده می‌داند که به طور خودکار فعالیت و مانند سایر اجسام از قوانین فیزیکی تبعیت می‌کند و آزاد نیست.

گزینه ۳: فیلسوفان دوره جدید اروپا به تدریج، دو تلقی از انسان پیدا کردند و دو جریان را پدید آوردند که تاکنون نیز این دو جریان همچنان در مباحثات فلسفی اروپا حضور دارند؛ البته یکی از این دو، حضور فعال‌تر و تأثیرگذارتری بر فرهنگ و زندگی اروپاییان معاصر داشته است.

گزینه ۴: دکارت و کانت در دسته معتقدین به وجود نفس قرار می‌گیرند.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

(فرهار قاسمی نژاد)

۲۴۰- گزینه ۳

از نظر داروین‌گرایان اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه می‌کند به این دلیل نیست که فضیلت‌گرایی در روح و فطرت او وجود دارد بلکه به این دلیل است که انسان‌ها وارد زندگی اجتماعی و زیست اجتماعی شده‌اند و این زیست اجتماعی آن‌ها را وادار به ابداع اصول اخلاقی و رعایت آن‌ها کرده است.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

یک حقیقت تهی باشد و بتواند به هر صورتی برسد. زیرا وقتی نفس به صورتی رسید محدودتر می‌شود. با یک مثال می‌توانید این تفسیر نادرست را به راحتی تشخیص دهید. مثلاً اگر انسانی به رشته انسانی برود نمی‌تواند پس از کنکور در انتخاب رشته، پزشکی را انتخاب کند. پس بالقوه بودن نفس به این معنا نیست که در واقعیت به همه صورت‌ها و حالات خواهد رسید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: نفس، به تدریج صورت‌ها و حالات را کسب می‌کند و به فعلیت می‌رسد و کامل و کامل‌تر می‌شود.

گزینه ۳: از نظر ارسطو قوه نطق مربوط به نفس است. اما این گونه نیست که نفس انسانی تماماً همان قوه نطق باشد و در آن خلاصه شود.

گزینه ۴: مقصود از ناطق بودن انسان هم صرفاً سخن گفتن او نیست، بلکه مقصود اصلی، قوه تفکر و تعقل است. انسان با قوه تفکر خود استدلال می‌کند؛ یعنی از تصدیقات و تصورات خود کمک می‌گیرد و استدلال را سامان می‌دهد. گویا در هنگام استدلال، با خود نطق می‌کند. پس از تنظیم استدلال نیز با سخن گفتن و نطق، محتوای استدلال را به دیگران منتقل می‌نماید. پس سخن گفتن در تفکر کارکرد مهمی دارد.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

(نیمه پواهری)

۲۳۵- گزینه ۴

از نظر ارسطو حیات مربوط به نفس است. پس بدن بدون نفس زنده نیست. اما نفس زنده است. بنابراین می‌توانیم نتیجه بگیریم پس از مرگ نفس از بدن جدا می‌شود و حیات آن متوقف نمی‌شود. زیرا نفس که امری زنده است نمی‌تواند از بین برود و فانی گردد. پس باید مرگ را چنین بدانیم که نفس از بدن جدا می‌گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تکامل نفس از قوه به فعل است.

گزینه ۲: نفس دارای حیات است و این وصفی نیست که به تدریج کسب کند. گزینه ۳: از نظر ارسطو قوه نطق مربوط به نفس است. اما این گونه نیست که نفس انسانی تماماً همان قوه نطق باشد و در آن خلاصه شود.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

(نیمه پواهری)

۲۳۶- گزینه ۳

نمی‌توان گفت از نظر ارسطو نفس انسان تهی و ناموجود (عدمی) و هیچ است و بعداً هر چه بخواهد می‌شود. نفس یک هویت متعین و مجرد است که ورای بدن انسان وجود دارد. تنها چیزی که ارسطو بیان می‌کند این است که نفس پتانسیل‌ها و بالقوگی‌های گوناگونی دارد که به تدریج می‌تواند بالفعل کند و تحقق بخشد. از نظر ارسطو صورت‌ها دست‌کم در ذهن وجود دارند و باید قبل از اینکه شیء به حالتی درآید مقدم بر آن صورت را تصور کرد. مثلاً اگر بخواهیم از چوب میز بسازیم باید صورت میز را در ذهن داشته باشیم. پس می‌توان بالفعل بودن نفس را از قبل تصور کرد. این امر ممکن است. اگر خلاصه بگوییم نکات این می‌شوند که از نظر ارسطو نفس انسان به عنوان یک امر مجرد وجود دارد که واجد استعدادهایی است و می‌تواند آن‌ها را تحقق ببخشد، نه اینکه هیچ و ناموجود باشد. ثانیاً صورت‌هایی که نفس می‌خواهد کسب کند باید از قبل باشند و این منافاتی با حرکت نفس از قوه به فعل ندارد.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

روان‌شناسی

۲۴۱- گزینه «۴»

(مهری باهری)

افراد در مواجهه با ناهماهنگی شناختی یا رفتار خود را تغییر می‌دهند، یا نگرش خود را تغییر می‌دهند و یا دست به توجیه می‌زنند. تا بین رفتار و شناخت آن‌ها هماهنگی حاصل شود.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۹)

۲۴۲- گزینه «۳»

(میررضا توکلی)

در بررسی چرایی رفتار گاه به عواملی توجه می‌شود که فراتر از نیازهای زیستی و مادی انسان است. به مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت ما می‌شود، نگرش می‌گویند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۵)

۲۴۳- گزینه «۱»

(مهری باهری)

انگیزه در پاسخ به نیازهای زیستی آورده می‌شود و خواب یکی از نیازهای زیستی است. رعایت قانون، در نظر گرفتن حقوق دیگران و همچنین واکنش به بی‌احترامی هر سه مؤلفه‌های فرازیستی در زندگی بشر هستند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۰)

۲۴۴- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

اگر باورهای غلط شکل بگیرد، حتی اگر توانایی انجام کاری را داشته باشیم، باز نمی‌توانیم با موفقیت آن کار را انجام دهیم.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۶)

۲۴۵- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

در این گزینه برخلاف سایر گزینه‌ها عامل درونی فرد را به انجام رفتار ترغیب می‌کند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۳)

۲۴۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

نظریه اسناد، بر آن است تا تبیین کند که چگونه آدمی تلاش می‌کند تا چرایی رفتارهای خود و دیگران را بر پایه عوامل درونی و بیرونی، قابل کنترل و غیرقابل کنترل و یا پایدار و ناپایدار توضیح دهد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۲۴۷- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

اگر بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبینیم، دست از کار می‌کشیم؛ یعنی یاد می‌گیریم که نتایج به‌دست آمده ارتباطی با کار ما ندارند و مستقل از عمل ما هستند، در این حالت به درماندگی آموخته شده می‌رسیم. این حالت در حیوانات هم پیش می‌آید.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۷ و ۱۷۸)

۲۴۸- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

بازیکنان مذکور در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، به شیوه‌های مختلف، فوتبال را به شهرت، پول و سلامتی ترجیح داده‌اند. اما لیونل مسی، با اینکه می‌دانست فوتبال برای او در بارسلونا و با وفاداری به باشگاه تعریف می‌شود، به‌خاطر دلایلی غیرفوتبالی باشگاهش را عوض کرد. هرچند شاید کسی بگوید که در تیم جدید هم می‌تواند فوتبالش را بازی کند، اما نکته این است که دلایلی به‌جز خود فوتبال باعث شده‌اند او به باشگاه پاری‌سن ژرمن برود و این همان انگیزه بیرونی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۳ و ۱۶۴)

۲۴۹- گزینه «۱»

(کوثر دستورانی)

بین شناخت هستی (شبکه‌های مجازی باعث اتلاف وقت می‌شوند) و عملکرد او (ادامه استفاده از آن‌ها) ناهماهنگی وجود دارد و او با اضافه کردن شناختی جدید (بدون شبکه‌های اجتماعی نمی‌توان زندگی کرد) اقدام به ایجاد هماهنگی و کم کردن تنش خود کرده است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۹)

۲۵۰- گزینه «۲»

(مهری باهری)

با توجه به آنکه محمد ادبیات را دوست دارد، نویسندگی را به خاطر خود آن انجام می‌دهد، پس انگیزه او درونی و پایدار بوده و منبع لذت درون تکلیف است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۳)